

SJÖBO KOMMUN
Samhällsbyggnadsnämnden

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 2022-10-11

Plats och tid Kommunhuset Sessionssalen, tisdagen den 11 oktober 2022 kl. 18:00

Beslutande Jörgen Ny,(C), ordförande
 Michael Smedberg (M),vice ordförande
 Cecilia Rosenqvist Perry (M)
 Therese Bengtsson (M), tjug ersättare för Thomas Nilsson (M)
 Camilla Windh (S)
 Sonya Jonasson (S)
 Simon Diaz (KD)
 Leif Jönsson (SD)
 Tommy Lövgren (C), tjug ersättare för Lars-Wilhelm Larsson (SD)

Ersättare

Tjänstemän och
 övriga Louise Andersson, förvaltningschef
 Linnéa Elamzon, enhetschef bygg
 Marie Rosdahl, enhetschef strategi
 Ingrid Nilsson, sekreterare
 Elin Brudin, samhällsplanerare, §§95-98, §103
 Aron Otterström, samhällsplanerare, §§95-98, §103
 Emelie Willsäter, samhällsplanerare, §95-98, §103

Utses att justera Cecilia Rosenqvist Perry och Simon Diaz

Underskrifter Sekreterare ..... Paragrafer 95 - 105

Ingrid Nilsson

Ordförande

Jörgen Ny

Justerande

Cecilia Rosenqvist Perry

Simon Diaz

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Samhällsbyggnadsnämnden

Sammanträdesdatum 2022-10-11

Datum för
 anslags uppsättande 2022-10-17

Datum för
 anslags nedtagande 2022-11-08

Förvaringsplats
 för protokollet Stadsbyggnadsförvaltningen

Underskrift

.....
 Ingrid Nilsson

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Beslut	Rubrik	Ärende	Sida
SBN § 95	Ändring av föredragningslista 2022-10-11		3
SBN § 96	Informationsärende		4
SBN § 97	Bostadsförsörjningsprogram 2022 - 2026		5 - 6
SBN § 98	Lokala miljömål för Sjöbo kommun - HÅLLBART SJÖBO 2034		7
SBN § 99	Detaljplan för fastigheten Sjöbo 3:58 m fl "Orebackens camping" i Sjöbo		8 - 10
SBN § 100	Delegationsbeslut 2022-08-29 - 2022-09-25		11
SBN § 101	Rapporter, beslut och meddelande		12
SBN § 102	Kurser och konferenser		13
SBN § 103	Ansökan - Vindkraftverk giraffe samt solceller - Blentarp 63:3		14 - 19
SBN § 104	Naturskyddsföreningen i Skåne ansöker om kommunstöd för Storkprojekt under 2022		20
SBN § 105	Initiativärende från Jörgen Ny (C) - Se över hanteringen av bidragsansökningar - föreningsstöd framöver		21

§95

Ärendenr ALL.2022.6

Ändring av föredragningslista 2022-10-11**Samhällsbyggnadsnämndens beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att fastställa föredragningslistan med följande ändringar:

1. Ärende BYGG.2022.1467 - Nybyggnad av enbostadshus med garage samt nybyggnad av garage/förråd och rivning av skjul på Humlarödshus 1:3 - Utgår, då sökanden dragit tillbaka sin ansökan.
2. Ärende STRA.2022.2188 tillkommer - Naturskyddsföreningen i Skåne ansöker om kommunstöd till Storkprojektet för 2022.
3. Ärende ALL.2022.2211 tillkommer - Initiativärende från Jörgen Ny (C) - Att bidrag till föreningar ska behandlas av tekniska nämnden i fortsättningen.
4. Ärende BYGG.2022.1203, behandlas efter ärende ALL.2022.6.

Sammanfattning

Föredragningslistan är beslutad av ordföranden och utsänd med kallelsen (bilaga).

Nämnden kan på sammanträdet, med ett majoritetsbeslut lägga till eller ta bort ärenden.

§96

Ärendenr ALL.2022.9

Informationsärende**Samhällsbyggnadsnämndens beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar lägga informationen till handlingarna.

Informationspunkter

1. Elin Brudin, samhällsplanerare, informerar om det pågående arbetet med FÖP:en – Fördjupad Översiktsplan för Sjöbo tätort.
2. Marie Rosdahl, enhetschef strategi informerar om - Statistik för Energi- och klimatrådgivningen hitintills under 2022.
3. Louise Andersson, förvaltningschef vill ha förslag på nämndsmål inför 2023.

§97

Ärendenr STRA.2019.2040

Bostadsförsörjningsprogram 2022 - 2026

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att Kommunfullmäktige antar "Bostadsförsörjningsprogram 2022–2026", tillsammans med tillhörande samrådsredogörelse.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har enligt beslut den 1 december 2021 delegerat till samhällsbyggnadsnämnden att ta fram nya riktlinjer för bostadsförsörjning, för hela kommunen. Sådana riktlinjer ska tas fram i kommunen vart fjärde år, enligt lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Beskrivning av ärendet

För att kunna arbeta strategiskt och långsiktigt med frågor om bostadsförsörjning ska kommunfullmäktige varje mandatperiod anta riktlinjer för bostadsförsörjningen enligt lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Riktlinjerna visar vad kommunen vill med det befintliga bostadsbeståndet och hur bostadsplaneringen ser ut. Kommunens roll är bland annat att kontinuerligt analysera läget på bostadsmarknaden och skapa förutsättningar för den önskade utvecklingen. En väl förankrad bostadspolitisk strategi är central för att kunna fatta snabba beslut när det behövs.

Kommunfullmäktige antog 2017 "Bostadsförsörjningsprogram för Sjöbo kommun 2017–2020". Då programperioden löpt ut måste nya uppdaterade riktlinjer tas fram. Uppdraget ligger på kommunstyrelsen, som den 1 december 2021 delegerade det till samhällsbyggnadsnämnden, eftersom det ligger inom samhällsbyggnadsnämndens kompetensområde.

Samma datum, 1 december 2021, beslutade kommunstyrelsen:

1. att delegera till samhällsbyggnadsnämnden att hantera samrådsförfarandet för riktlinjerna,
2. att utse kommunstyrelsens arbetsutskott till politisk styrgrupp för arbetet med riktlinjer för bostadsförsörjning, samt bjuda in ordföranden för AB Sjöbohem och ordförandena i kommunens nämnder,
3. att riktlinjerna ska fastställas senast på kommunfullmäktiges sammanträde i december 2022,
4. samt att kommunstyrelsen ska ges möjlighet att justera styrgruppens förslag innan riktlinjerna ska antas.

Den politiska styrgruppen har haft två möten under våren 2022 för att gå igenom samrådsförslaget. Förslaget på nya riktlinjer för bostadsförsörjning var, efter beslut i samhällsbyggnadsnämnden 20 april 2022, ute på samråd mellan 25 april och 10 juli 2022.

Bostadsförsörjningsprogrammet utgörs av de två dokumenten "Riktlinjer för bostadsförsörjning 2022–2026" och "Underlag till riktlinjer för bostadsförsörjning 2022–2026".

Beslutsunderlag

- Riktlinjer för bostadsförsörjning 2022–2026 – Antagandehandling
- Underlag till riktlinjer för bostadsförsörjning 2022–2026

- Samrådsredogörelse

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden
Stadsbyggnadsförvaltningen
Kommunstyrelsen
Kommunledningsförvaltningen
Tekniska nämnden
Familjenämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Länsstyrelsen Skåne

Samrådsredogörelse

Riktlinjer för bostadsförsörjning 2022–2026

Antagen av kommunfullmäktige
2022-11-30

Dnr:
2021/223
STRA.2019.2040

Innehåll

Inledning _____	1
Länsstyrelsen Skåne _____	1
Region Skåne _____	4
Kommunstyrelsen _____	6
Tekniska nämnden _____	8
Familjenämnden _____	9
Sjöbo Elnät _____	12
Eon _____	13
Övriga ändringar _____	14

Illustration på framsida: Lisa Löden

Inledning

Under 2022 tas nya riktlinjer för bostadsförsörjning fram i Sjöbo kommun. Vid planeringen av bostadsförsörjningen ska kommunen samråda med berörda kommuner och ge länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ tillfälle att yttra sig.

För att kunna arbeta strategiskt och långsiktigt med frågor om bostadsförsörjning ska kommunfullmäktige varje mandatperiod anta riktlinjer för bostadsförsörjningen. Riktlinjerna visar vad kommunen vill med det befintliga bostadsbeståndet och hur bostadsplaneringen ser ut. Kommunens roll är bland annat att löpande utvärdera läget på bostadsmarknaden och skapa förutsättningar för den önskade utvecklingen.

Den 20 april 2022 tog samhällsbyggnadsnämnden i Sjöbo kommun beslut om att skicka ut förslag till nya riktlinjer för bostadsförsörjning på samråd. I samrådsutskicket ingick även ett kunskapsunderlag med statistik, befolkningsprognoser och annan information som kan vara till nytta för bedömningen av kommunens bostadsmarknad och bostadsbehov. Samrådet pågick mellan 25 april och 10 juli 2022.

Lund, Eslöv, Skurup och Ystad kommun, samt vård- och omsorgsnämnden i Sjöbo kommun, har meddelat att de inte har något att erinra i ärendet.

Länsstyrelsen Skåne

Yttrande över riktlinjer för bostadsförsörjningen för Sjöbo kommun

Sammanfattning

Länsstyrelsen menar att det är positivt att handlingarna visar att det finns ett samarbete om bostadsförsörjning över förvaltningar inklusive det allmännyttiga bostadsföretaget. Länsstyrelsen bedömer att handlingen är gedigen och att kommunen har med alla delar i riktlinjerna för bostadsförsörjning som ska vara med enligt lagen. Det är särskilt bra att kommunen redovisar behov och beredskap i olika delar av kommunen. Vi råder dock kommunen att basera mål om bostadsbyggande på en befolkningsprognos som inte innehåller planerat byggande.

Bakgrund

Sjöbo kommun har skickat förslag på riktlinjer för bostadsförsörjningen till Länsstyrelsen för samråd. Länsstyrelsen och kommunen har haft kontakt via epost och telefon under arbetet med riktlinjerna.

Bostadsförsörjning handlar i grunden om att anpassa beståndet till ändrade förutsättningar som kan handla om att befolkningen ökar eller minskar men också om att den demografiska sammansättningen ändras. Enligt Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska varje kommun anta riktlinjer för bostadsförsörjningen. Syftet är att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Riktlinjer

för bostadsförsörjning ska därmed redogöra för den kommunala planeringen av bostadsförsörjningen. Riktlinjerna ska antas av kommunfullmäktige varje mandatperiod.

Länsstyrelsen ska lämna råd, information och underlag till kommunerna i länet inför planeringen av bostadsförsörjningen. Vi ska också uppmärksamma kommunerna på behovet av samordning mellan kommuner i frågor om bostadsförsörjning och verka för att sådan samordning kommer till stånd.

Yttrande

Länsstyrelsen påminner om kopplingen mellan Plan- och bygglagen, PBL, och Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, BFL. Bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet är ett allmänt intresse i PBL (2 kap. 3 § 5 punkt PBL). Enligt 4 § BFL ska kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen vara vägledande vid tillämpningen av 2 kap. 3 § 5 punkt PBL. Riktlinjerna ska innehålla behovet av nya bostäder och åtgärder som påverkar bostadsmarknaden för att alla ska kunna få en lämplig bostad.

Fysisk planering är ett av kommunens verktyg för att genomföra målen i riktlinjerna. Riktlinjerna för bostadsförsörjningen ska därmed vara ett underlag för att kunna motivera varför ny mark tas i anspråk i bland annat översiktsplaneringen. Utbyggnadsområdets lämplighet för nya bostäder prövas i kommande översikts- och detaljplanering enligt PBL.

Länsstyrelsens synpunkter

Vad granskar vi?

Länsstyrelsen utgår från 2 § BFL i granskningen av riktlinjer på samråd: 2 § Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska minst innehålla följande uppgifter: 1. kommunens mål för bostadsbyggande och

utveckling av bostadsbeståndet, 2. kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål, och 3. hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

Uppgifterna ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, av efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper och marknadsförutsättningar.

Länsstyrelsens synpunkter är rådgivande.

Koppling till nationella och regionala mål, planer och program

Länsstyrelsen konstaterar att handlingen beskriver relevanta nationella och regionala mål, planer och program.

Kommunens demografiska utveckling, efterfrågan, bostadsbehov för särskilda grupper och marknadsförutsättningar

Länsstyrelsen konstaterar att den demografiska utvecklingen, efterfrågan, bostadsbehov för särskilda grupper och marknadsförutsättningarna är väl beskrivna.

Anvisade nyanlända

Länsstyrelsen konstaterar att kommunens totala mottagande framför allt omfattar anvisade nyanlända som tagits emot med stöd av bosättningslagen samt ensamkommande barn. Kommunens ansvar för dessa grupper varierar, men en gemensam nämnare är svårigheterna att etablera sig på bostadsmarknaden. I kommunens handlingar nämns målgruppen nyanlända i ett specifikt delmål som sedan återfinns kopplat till flera åtgärder i kommunens handlingsplan samt i redogörelsen över olika utgångspunkter som internationella åtaganden och nationella mål etcetera. Kommunen uppger att det finns ett underskott på bostäder för nyanlända personer och för personer som

erbjuds bostad inom ramen för socialtjänstlagen, vilket antas bero på att det generellt finns få lediga lägenheter, hyresvärdarna ställer höga krav och är obenägna att hyra ut till nyanlända samt att etableringsersättning inte godkänns som inkomst.

Länsstyrelsen menar att det är positivt att målgruppen nyanlända så tydligt inkluderas i riktlinjerna, men ser utvecklingspotential i att förtydliga hur anvisade nyanlända personer ska kunna bo kvar i kommunen långsiktigt. Det är viktigt att kommunen arbetar för att gruppen nyanlända som helhet möts av ett bostadsutbud som motsvarar efterfrågan i relation till kötid och prisnivå. Den senaste utvecklingen i Ukraina tas också upp. Sedan handlingarna skickades in har Migrationsverkets antagande om hur många personer som söker sig till Sverige skrivits ner till 50 000 under hela 2022. Trots en lägre prognos, kommer kommunernas förmåga att ordna boende att påverkas, genom att fler personer kan behöva bostad i kommunen än vad som tidigare beräknats enligt kommunal för bosättningslagen.

Mål om bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet

Länsstyrelsen konstaterar att handlingen innehåller mål om bostadsbyggandet och utveckling av bostadsbeståndet.

Det övergripande målet är: ”Säkra förutsättningarna för att bygga mellan 45 och 70 nya bostäder per år, samt arbeta aktivt för att främja attraktivitet, hälsa och jämställdhet i bostadsutvecklingen.”

Kommunen skriver i handlingen att befolkningsprognosen medför ett totalt behov av cirka 890 bostäder till och med år 2031, eller en befolkningsökning på cirka 0,8–1 procent per år. För att det ska uppnås behöver cirka 80 lägenheter byggas per år. Prognosen tar hänsyn till aktuella bostadsutvecklingsprojekt i kommunen. De nationella och regionala befolkningsprognoserna är lägre räknade än kommunens

egen prognos. Även om kommunens befolkningsprognos anger en befolkningsökning på cirka 0,8–1 procent per år fram till år 2031, finns det en ambition inom kommunen att begränsa befolkningsökningen till cirka 0,5–0,8 procent per år. På så vis skapas bättre förutsättningar för att utbyggnad av kommunal service ska kunna hålla samma takt som befolkningsökningen. En befolkningsökning på 0,5–0,8 procent motsvarar ungefär 45–70 nya bostäder per år. De bostäder som byggs behöver i hög grad bidra till ett mer varierat bostadsbestånd, för att tillgodose de behov som finns hos en växande äldre och yngre befolkning.

Länsstyrelsen kan följa resonemanget från analys till mål om bostadsbyggande. Vi råder dock kommunen att basera mål om bostadsbyggande på en befolkningsprognos som inte innehåller planerat byggande. Prognoser över befolkningsutveckling och hushållsbildning bör utgöra underlag för planeringen av bostadsbyggandet, inte tvärtom, vilket Boverket skriver om i webbhandboken för riktlinjer för bostadsförsörjningen.¹ Länsstyrelsen påminner även om att Region Skåne årligen tar fram en siffra för demografiskt bostadsbehov samt att Länsstyrelsen tog fram motsvarande 2015 som sträcker sig till år 2030. Detta kan vara ett underlag riktlinjerna för bostadsförsörjningen.

Kommunens insatser för att nå uppsatta mål

Länsstyrelsen konstaterar att handlingen innehåller tydliga planerade åtgärder med tydligt ansvar (nämnd eller allmännyttigt bostadsföretag) samt redovisas vilka nämner som ska samarbeta. Länsstyrelsen råder dock kommunen att tidsätta åtgärderna och uppge när i tiden de avser att genomföras.

Övrigt

Länsstyrelsen uppmärksammar kommunen på att ändringar i Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar börjar gälla den 1 oktober 2022. De innebär att kraven i vad riktlinjerna ska innehålla ändras.

Vi menar att det är positivt att kommunen redovisar sin roll i regionen och gör utblickar mot exempelvis grannkommuner och Skåne län.

I handlingen framgår det att riktlinjerna ska följas upp en gång per år. Länsstyrelsen anser att det är bra.

Det är även positivt att kommunen redovisar befintlig planberedskap.

Kommunen redovisar utförligt uppgifter över kvinnor och män i handlingarna. Jämställdhet finns även involverat i det övergripande målet. Länsstyrelsen ser positivt på detta och menar att kommunen visar på ett jämställdhetsperspektiv i bostadsförsörjningen.

Länsstyrelsen ber kommunen att skicka riktlinjerna till oss när kommunfullmäktige har antagit dem.

Svar

Tack för ert yttrande! Angående det långsiktiga behovet av bostäder för nyanlända anser kommunen att riktlinjerna för ett mer varierat bostadsutbud är ett viktigt steg i rätt riktning. Informationen i underlaget om det flyktingantal som kriget i Ukraina kan komma att medföra under 2022 har uppdaterats i underlaget.

Underlaget har också uppdaterats och bygger nu på en ny befolkningsprognos, framtagna 2022, som jämfört med den från 2021 är kraftigt nedskrivna vad gäller förväntningar på kommande

nybyggnation. I underlaget ingår även prognoser från SCB, Region Skåne och Länsstyrelsen Skåne. Alla dessa prognoser har, tillsammans med kommunens historiska utveckling, vägts samman i analysen av kommande års bostadsbehov.

Kommunen tar tacksamt emot rådet att tidsätta de olika åtgärderna i handlingsprogrammet. Det är dock upp till varje nämnd att inkludera åtgärderna i sina verksamhetsplaner, och därmed är det även upp till dem att tidsätta åtgärderna så som de tycker är lämpligt. För att säkerställa att åtgärderna genomförs kommer bostadsförsörjningsprogrammet att följas upp varje år.

Region Skåne

Yttrande över förslag till riktlinjer för bostadsförsörjning i Sjöbo kommun, samråd

Region Skåne har mottagit ovanstående granskningshandling för synpunkter. Region Skåne har ansvar för vård och hälsa i Skåne samt ett samordnande ansvar för Skånes utveckling, enligt Lag 2010:630 och lagändring 2019:944 om regionalt utvecklingsansvar. Detta ansvar innebär att utarbeta och fastställa en strategi för regionens utveckling och samordna insatser för genomförandet av denna samt att upprätta och fastställa planer för regional transportinfrastruktur. Region Skåne är också regional kollektivtrafikmyndighet i Skåne län, vilket innebär det politiska och ekonomiska ansvaret för den samhällsfinansierade kollektivtrafiken. Region Skåne utgör även en formell remissinstans enligt plan- och bygglagen (PBL) avseende översiktsplaner och enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar avseende riktlinjer

för bostadsförsörjning. Region Skåne yttrar sig över Sjöbo kommuns riktlinjer för bostadsförsörjning utifrån ovanstående ansvar.

Region Skåne har sedan januari 2019 även ansvar för den regionala fysiska planeringen i länet, och uppdraget att ta fram en regionplan för Skåne till 2022. Genom regionplaneuppdraget arbetar Region Skåne med att tydligare koppla samman det regionala utvecklingsansvaret och kommunernas översiktsplanering. Regionplan för Skåne 2022–2040 antogs av Regionfullmäktige 14 juni 2022.

Region Skånes utgångspunkter

Regionplan för Skåne 2022–2040 beskriver förutsättningarna för skånsk bostadsförsörjning enligt följande; En fungerande bostadsmarknad är grundläggande för såväl den enskildes möjligheter i livet som samhällets utveckling i stort. Att det finns tillgång till bostäder är en förutsättning för regional utveckling i Skåne. Näst intill samtliga skånska kommuner beskriver att det råder bostadsbrist på deras lokala bostadsmarknad. Bostadsmarknaden är komplex och påverkas av många faktorer och aktörer. Bostadsbyggandet i Skåne har ökat, men glappet mellan behovet av bostäder och möjligheten att kunna efterfråga har också ökat och förväntas öka än mer framöver. De med svag ekonomi har det allra svårast att efterfråga de bostäder de behöver. För att nå målet om en bostadsmarknad med en mångfald av boendeformer behöver samverkan utvecklas och samsyn nå kring hur bostadsmarknaden fungerar och dess möjliga utveckling. Då kan bostäder i varierande storlek och läge med olika upplåtelseformer och prislägen skapas så att människor kan bo och leva över hela Skåne. Bostadsmarknadens aktörer behöver fortsätta att gemensamt undersöka vilka mekanismer som stödjer rörlighet, överkomliga priser, integration och etablering på bostadsmarknaden.

Planeringsprinciper kopplade till bostadsförsörjning i Regionplan för Skåne 2022–2040:

1.4 i - Verka för att det finns tillgång till bostäder som motsvarar bostadsbehovet i Skåne.

1.4 ii - Utveckla regional samverkan och samsyn om hur den skånska bostadsmarknaden fungerar och kan utvecklas.

Region Skånes synpunkter

Sjöbo kommuns riktlinjer för bostadsförsörjning innehåller en genomarbetad analys med mycket användbar statistik som underlag för den strategiska planeringen av kommunens bostadsförsörjning. Sjöbo kommuns riktlinjer för bostadsförsörjning innehåller också en handlingsplan som föredömligt beskriver åtgärder och tilldelar ansvar inom den kommunala organisationen. Det underlättar uppföljning och utveckling i arbetet med bostadsförsörjning och inför nästa gång kommunen ska ta fram riktlinjer för bostadsförsörjningen.

Sjöbo kommun anger följande som övergripande mål för bostadsförsörjningen:

”Säkra förutsättningarna för att bygga 45–75 nya bostäder per år, samt arbeta för att främja attraktivitet, hälsa och jämställdhet i bostadsutvecklingen. En ”lagom” befolkningsökning bidrar till framtidstro och ekonomiska resurser som på olika sätt kommer tillbaka till invånarna, genom satsningar på skola, vård, utemiljöer och dylikt. Det i sin tur ökar kommunens attraktivitet och invånarnas stolthet”.

Därutöver finns 9 delmål som är kopplade till åtgärder och ansvar i ovan nämnda handlingsplan.

Kommunens befolkningsprognos ligger något högre än Region Skånes, troligtvis, som även underlaget anger, på grund av att planerat bostadsbyggande finns med som en ingående variabel. Region Skåne menar att det inte är lämpligt att lägga in planerat bostadsbyggande i underlaget för befolkningsprognosen om den tas fram i syfte att bedöma behovet av bostäder. Boverket har en utförlig förklaring till varför i Planering för bostadsförsörjning – en handbok.

Region Skåne följer utvecklingen av marknadsdjupet och det demografiska behovet av bostäder årligen och gör regelbundna uppdateringar av materialet. Region Skånes beräknade demografiskt bostadsbyggnadsbehov för Sjöbo kommun (2022) ligger på cirka 80 bostäder per år den närmsta tioårsperioden och ett marknadsdjup/efterfrågan på cirka 65 bostäder per år.

Det betyder att Region Skånes beräkningar och kommunens målsättning om bostadsbyggande i huvudsak stämmer överens. Däremot grundas målsättningen om ett "lagom" bostadsbyggande om 45 – 75 bostäder per år inte i kommunens analys av bostadsbehovet. Ur ett regionalt perspektiv är det av stor vikt att bostadsförsörjningen fungerar väl i hela regionen och att det finns ett bostadsbyggande som leder till att fler får tillgång till den bostad de behöver.

Region Skåne kommer att anordna heldagskonferensen Skånskt bostadsforum den 16 november 2022. Region Skåne välkomnar inspel kring vilka frågor som bör diskuteras på denna regionala plattform som önskar skapa samverkan och samsyn om hur den skånska bostadsmarknaden fungerar och kan utvecklas.

I handläggningen av detta ärende har avdelningen för regional utveckling genom enheten för regional planering och enheten för samhällsanalys deltagit. Beslut fattas med stöd av regionala

utvecklingsnämndens beslut 2019-01-31 § 11, reviderad 2021-09-23 § 94.

Svar

Tack för yttrandet! Underlaget till de nya riktlinjerna för bostadsförsörjning har nu uppdaterats och bygger på en ny befolkningsprognos, framtagen 2022, som jämfört med den från 2021 är kraftigt nedskrivna vad gäller förväntningar på kommande nybyggnation. I underlaget ingår även prognoser från SCB, Region Skåne och Länsstyrelsen Skåne, inklusive de siffror som nämns i ert yttrande. Alla dessa prognoser har, tillsammans med kommunens historiska utveckling, vägts samman i analysen av kommande års bostadsbehov.

Kommunstyrelsen

Yttrande över Sjöbo kommuns riktlinjer för bostadsförsörjning 2022–2026

Sammanfattning av ärendet

Under 2022 har Stadsbyggnadsförvaltningen utarbetat ett förslag till nya riktlinjer för bostadsförsörjningen i Sjöbo kommun 2022–2026. Förslaget på nya riktlinjer är utsänt på samråd under perioden 25 april – 10 juli.

Riktlinjerna ska vara vägledande för hur kommunen behandlar frågor som rör bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet i samband med översiktsplaneringen. De ska minst innehålla kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet, kommunens planerade insatser för att nå uppsatta

mål, samt hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

Ärendet

Under 2022 har Stadsbyggnadsförvaltningen utarbetat ett förslag till nya riktlinjer för bostadsförsörjningen i Sjöbo kommun 2022–2026. Förslaget på nya riktlinjer är utsänt på samråd under perioden 25 april – 10 juli.

Kommunstyrelsen har getts tillfälle att yttra sig över utsända nya riktlinjer till bostadsförsörjningsprogrammet.

Sjöbo kommuns bostadsförsörjningsprogram

Sjöbo kommuns bostadsförsörjningsprogram anger riktningen för hur boendet i kommunen ska utvecklas. Tillgång till goda bostäder är en viktig fråga både för den enskilde som är i behov av ny bostad och för samhället i stort. Bostadsförsörjningsprogrammets syfte är att klargöra och beskriva hur kommunen ska arbeta med bostadsförsörjning fram till år 2026, i form av övergripande riktlinjer och föreslagna insatser.

Vissa grupper har generellt svårare än andra att hitta bostäder. I programmet redogörs för förutsättningarna för de särskilda grupper som anges i lagen om bostadsförsörjning: funktionsnedsatta, äldre med särskilda behov, samt nyanlända inklusive ensamkommande asylsökande barn.

Bostadsförsörjningsprogrammet sträcker sig från 2022 till 2026 men innehåller befolkningsprognoser fram till 2031 för att inkludera en större långsiktighet och vara till nytta för kommande program och översiktsplan.

Nya riktlinjer för bostadsförsörjningsprogrammet

Riktlinjerna ska vara vägledande för hur kommunen behandlar frågor som rör bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet i samband med översiktsplaneringen. De ska minst innehålla kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet, kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål, samt hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

Det övergripande målet för bostadsförsörjningen lyder: Säkra förutsättningarna för att bygga mellan 45 och 70 nya bostäder per år, samt arbeta aktivt för att främja attraktivitet, hälsa och jämställdhet i bostadsutvecklingen.

Till det följer att antal delmål, som har förslag på åtgärder kopplade till sig som redovisas i en handlingsplan. I handlingsplanen framkommer det även vem som är ansvarig för att åtgärden genomförs och vilka delmål som berörs.

Yttrande

Sjöbo kommuns bostadsförsörjningsprogram utgör tillsammans med översiktsplanen kommunens viktigaste strategiska dokument för bostadsplaneringen. Här utgör riktlinjerna för bostadsförsörjningen en viktig ställning för hur kommunen ska arbeta i framtiden för att säkerställa god bostadsförsörjning för alla boendegrupper inom kommunen.

Riktlinjerna ger en heltäckande grund för kommande arbete med bostadsförsörjningen i framtiden, som exempelvis i arbetet med fördjupade översiktsplaner.

Handlingsplanen skapar tydlighet i var ansvaret ligger för respektive åtgärd. Genom att bryta ner åtgärderna i konkreta handlingar ökar också förståelsen för vad som ska genomföras för att nå det angivna övergripande målet för bostadsförsörjningen. Det är av stor vikt att det upparbetas rutiner för uppföljningen av respektive åtgärd och hur detta ska redovisas.

Kommunledningsförvaltningen ställer sig positiva till riktlinjerna och handlingsplanen och ser fram emot kommunens fortsatta arbete med att säkra bostadsförsörjningen inom kommunen.

Svar

Tack för yttrandet! Mer konkreta rutiner för uppföljning än vad som anges i riktlinjerna kommer att upparbetas efter riktlinjernas antagande.

Tekniska nämnden

Samråd - Nya riktlinjer för bostadsförsörjning för Sjöbo kommun

Nämnden yttrar sig enligt följande:

Underlaget för bostadsförsörjningsprogrammet är ett gediget material som ger all upptänkliga data som kan behövas för att analysera bostadsförsörjningen och vilka behov och brister som finns inom Sjöbo kommun. Detta material kommer att komma till användning även inom andra områden.

Riktlinjerna ger en tydlig koppling mellan övergripande mål, delmål och åtgärder.

Det har identifierats tydliga och bra åtgärder som sammantagit kommer ha betydelse vid genomförande för att ge Sjöbo kommun en bra bas att stå på inför framtiden och i arbetet med bostadsförsörjningen.

Det är även bra med den direkta kopplingen som görs mellan Sjöbo kommuns delmål och de olika planer och riktlinjer som finns på global, nationell, regional och lokal nivå.

Avslutningsvis så är bedömningen att ”Riktlinjer för bostadsförsörjning 2022 – 2026” är ett dokument som är tydligt, lätt förstått och kommer göra skillnad för Sjöbo kommuns bostadsförsörjning.

Sammanfattning

För att kunna arbeta strategiskt och långsiktigt med frågor om bostadsförsörjning ska kommunfullmäktige varje mandatperiod anta riktlinjer för bostadsförsörjningen. Riktlinjerna visar vad kommunen vill med det befintliga bostadsbeståndet och hur bostadsplaneringen ser ut. Kommunens roll är bland annat att löpande utvärdera läget på bostadsmarknaden och skapa förutsättningar för den önskade utvecklingen.

Bostadsförsörjningsprogrammet syfte är alltså att klargöra och beskriva hur kommunen ska arbeta med bostadsförsörjning fram till år 2026, i form av övergripande riktlinjer och föreslagna insatser.

Vissa grupper har generellt svårare än andra att hitta bostäder. I programmet redogörs för förutsättningarna för de särskilda grupper som anges i lagen om bostadsförsörjning: funktionsnedsatta, äldre med särskilda behov, samt nyanlända inklusive ensamkommande barn.

Insatserna är grundade på befolkningsprognoser, demografiska förändringar samt kommunens förutsättningar och verktyg.

Processen för framtagandet av bostadsförsörjningsprogrammet följer Boverkets riktlinjer.

Svar

Tack för yttrandet!

Familjenämnden

Sammanfattning av ärendet

Under 2022 tas nya riktlinjer för bostadsförsörjning fram i Sjöbo kommun. Vid planeringen av bostadsförsörjningen ska kommunen samråda med berörda kommuner och ge länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ tillfälle att yttra sig. Förslaget på nya riktlinjer för bostadsförsörjning är ute på samråd mellan 25 april och 10 juli 2022.

För att kunna arbeta strategiskt och långsiktigt med frågor om bostadsförsörjning ska kommunfullmäktige varje mandatperiod anta riktlinjer för bostadsförsörjningen. Riktlinjerna visar vad kommunen vill med det befintliga bostadsbeståndet och hur bostadsplaneringen ser ut. Kommunens roll är bland annat att löpande utvärdera läget på bostadsmarknaden och skapa förutsättningar för den önskade utvecklingen.

Yttrande

Familjförvaltningen ställer sig bakom det övergripande målet samt delmålen för bostadsförsörjningen i Sjöbo kommun 2022–2026:

Övergripande mål för bostadsförsörjningen:

Säkra förutsättningarna för att bygga mellan 45 och 70 nya bostäder per år, samt arbeta aktivt för att främja attraktivitet, hälsa och jämställdhet i bostadsutvecklingen.

En ”lagom” befolkningsökning bidrar till framtidstro och ekonomiska resurser som på olika sätt kommer tillbaka till invånarna, genom satsningar på skola, vård, utemiljöer och dylikt. Det i sin tur ökar kommunens attraktivitet och invånarnas stolthet.

Delmål:

1. Mer samordnad och tydlig hantering av bostadsförsörjningen som en övergripande kommunal fråga.
2. Mer varierat bostadsutbud i alla kommundelar.
3. Ökad valfrihet för äldre.
4. Ökad tillgänglighet i det befintliga bostadsbeståndet.
5. Minskat behov av bostadsanpassning i nyproduktion.
6. Bättre förutsättningar för god hälsa och välbefinnande i boendemiljön.
7. Förbättrade möjligheter för unga vuxna att få eget boende.
8. Tillgodosett behov av särskilda boenden (enligt Socialtjänstlagen och LSS) i tillgängliga lägen anpassade efter verksamheten.
9. Förbättrade möjligheter att få tillgång till sociala kontrakt och bostäder för nyanlända, i syfte att kunna erbjuda kontrakt i ett varierat utbud av bostads-storlekar, med god tillgång till kollektivtrafik, integrerat i övrigt bostadsbestånd.

Socialtjänsten har medverkat i upprättandet av riktlinjer för bostadsförsörjningsprogrammet och ser positivt på att bostadsförsörjning i kommunen ses över på ett strukturerat och systematiskt sätt. Det är positivt att barnkonventionen lyfts fram i

riktlinjen och att barns bästa beaktas, men familjeförvaltningen saknar barnkonsekvensanalysen i samrådshandlingarna.

Familjeförvaltningen har några generella synpunkter i samband med samråd:

- Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och regioner (SKR) driver på uppdrag av regeringen frågor kopplat till hemlöshet. Flera åtgärder så som kunskapsstöd och metodstöd har tagits fram i syfte att öka samverkan mellan socialtjänst och samhällsplanering i kommunerna. Socialstyrelsen utlyser statsbidrag för att fler kommuner ska starta upp ett arbete enligt modellen ”Bostad först”. Att arbeta efter modellen ”Bostad först” förutsätter en samverkan mellan socialtjänsten och bostadsbolag då det innebär att individer i hemlöshet erbjuds ett hyreskontrakt parallellt med individuellt behovsanpassade stödinsatser. Hyreskontraktet villkoras inte mot andra stödinsatser som till exempel missbruksvård. Hyresgästen har rättigheter och skyldigheter på samma sätt som andra hyresgäster.
- Samarbete med bostadsbolag kring bostäder för utsatta grupper behöver utvecklas. Ett sätt att styra prioritering av det kommunala fastighetsbolagets bostäder är genom ett ägardirektiv och genom att en angiven procent av det befintliga bostadsbeståndet användas till bostadssociala kontrakt alternativt hyreskontrakt enligt modellen Bostad först.
- Behov av kartläggning/nulägesbeskrivning av boendesituation för utsatta grupper som ett komplement till den strategiska inriktningen på riktlinjen för bostadsförsörjningen. Kartläggningen kan exempelvis innehålla aktuell statistik kring; antal vräkningar, antal pågående bostadssociala kontrakt, antal

bostadssociala kontrakt som har övergått till förstahandskontrakt, tillfälliga boende etc.

Familjeförvaltningen har även några mer specifika kommentarer till samrådshandlingen:

- I inledning på sidan 3, andra stycket, saknar vi målgruppen socialt utsatta. Utöver de individer som lider av samsjuklighet (psykisk ohälsa och missbruk) behöver vi belysa en annan grupp som kommunen ansvarar för, nämligen våldsutsatta individer. Socialnämnden har ett generellt ansvar för brottsoffer, och ska särskilt beakta kvinnor och barn som utsatts för våld eller andra övergrepp (5 kap. 11§ andra stycket SoL). För personer som utsätts för våld i en nära relation kan en flytt vara det enda sättet att skydda sig själv och eventuella barn från våldet. Samtidigt är bostadsmarknaden ansträngd och den utsattes ekonomi kan vara påverkad av våldet genom förlorad arbetsinkomst och ekonomiskt våld i form av ofrivillig skuldsättning. Kommunen har ett ansvar för att verka för att våldsutsatta (och deras eventuella barn) erbjuds såväl skydd i ett akut skede som ett stadigvarande boende för att möjliggöra en trygghet över tid. För att stötta denna målgrupp i att finna ett stadigvarande boende på den ansträngda bostadsmarknaden tillämpar vissa kommunala bostadsbolag så kallad social förtur för målgruppen våldsutsatta. Ett sådant förhållningssätt i Sjöbo kommun hade kunnat leda till kortare placering på skyddat boende/jourlägenhet samt leda till att den utsatte och eventuella barn snabbare kan återgå till ett tryggt och normalt liv med arbete och skolgång.
- Sida 7, punkt 2 och 3. Vid nybyggnation av LSS-boende bör målgruppens ekonomiska möjligheter beaktas. Målgruppen har

generellt en låg inkomst och kostsamma boende kan föranleda att individerna hamnar i ett långvarigt beroende av försörjningsstöd för att kunna betala hyran. Försörjningsstödet är tänkt som ett tillfälligt stöd och bör inte vara nödvändigt för att tillgodose en hyra som är kopplad till stödinsatser som till exempel utifrån LSS.

- En förutsättning för genomförandet av aktiviteterna på sid 10 som handlar om att upprätta reglerade avtal för förnyelse för kontrakt, samt att ta fram riktlinjer och placering av sociala kontrakt, är att ansvaret delas mellan Familjenämnden och AB Sjöbohem.
- Aktivitet på sid 9 sista punkten ”Tydliggörande information om kommunens ansvar och vart man som bostadssökande ska vända sig genom utveckling av kommunens hemsida och kontaktcenter” kan innefatta att hyresbolag i Sjöbo ansluter sig till Boplats Syd, vilken nämns på sid 32, sista stycket i dokumentet ”Underlag till bostadsförsörjningsprogram”. Boplats Syd är en etablerad bostadsförmedling i Skåne. Att hyresvärdarna i Sjöbo ansluter sig ökar servicen/ förenklar för bostadssökande individer och kan bidra till ökad inflyttning till kommunen.
- Rörande kommunal hyresgaranti, sid 20 finns det antagna riktlinjer för arbetet med hyresgaranti, så som ”Riktlinje kommunkontrakt utifrån Socialtjänstlagen SoL” och ”Riktlinje kommunkontrakt utifrån Bosättningslagen”. Riktlinjerna antogs i familjenämnden 2019-12-17 (§ 191 och § 192) och beskriver hur arbete med hyresgaranti bedrivs i Sjöbo kommun från och med 2020-01-01.
- Sidan 23 punkt 9, sista meningen är olyckligt formulerad och familjeförvaltningen delar inte uppfattningen att

”...hyresvärdarna [...] är obenägna att hyra ut till nyanlända...”.

- Sida 23, punkt 10. Situationen kring flyktingströmmarna från Ukraina har förändrats och prognosen för antalet flyktingar som söker skydd i Sverige är kraftigt nedskrivet (från 200 000 till 55 000 under 2022). Sjöbo kommun beräknas ta emot 40 individer för bosättning under 2022. Det finns däremot en osäkerhet generellt i världen som kräver att vi har en krisberedskap, varpå det är positivt att man på sidan 10 har föreslagit en åtgärd om framtagande av rutiner för krishantering och beredskap vid förhöjd flyktingmottagning.

Svar

Tack för yttrandet! Riktlinjerna för bostadsförsörjning har uppdaterats med en analys av barnperspektivet i förhållande till de olika åtgärderna i handlingsprogrammet. En regelrätt barnkonsekvensanalys har inte genomförts, främst på grund av svårigheter att prata med de barn som berörs av programmet. I och med att riktlinjerna är så pass generella är det svårt att avgöra vilka barn som kommer att påverkas. Rutiner för genomförande av barnkonsekvensanalyser för olika strategiska dokument håller för närvarande på att utarbetas på stadsbyggnadsförvaltningen.

Eftersom familjenämnden lyfter frågan om AB Sjöbohems ägardirektiv har riktlinjerna för bostadsförsörjning kompletterats med en mening på sidan 23 med information om att så har skett: ”Huruvida ägardirektivet bör kompletteras med en skrivelse om att bolaget ska avsätta en viss procentsats av sitt fastighetsbestånd till förmån för bostadssociala kontrakt, är en fråga som har lyfts inom kommunen i samband med att

dessa riktlinjer för bostadsförsörjning var ute på samråd mellan april och juli 2022.”

Dock finns det inget övergripande ställningstagande kopplat till ägardirektivet i det nya bostadsförsörjningsprogrammet. Eftersom arbetet med det nya bostadsförsörjningsprogrammet lider mot sitt slut för den här gången kan frågan inte hanteras inom ramen för arbetet under mandatperioden 2018–2022. Om kommunen anser att det finns ett behov av det behöver frågan utredas vidare i samband med att riktlinjerna för bostadsförsörjning uppdateras nästa gång, under mandatperioden 2022–2026.

Detsamma gäller frågan om ansvarsfördelning för upprättande av avtal och riktlinjer för placering av sociala kontrakt, samt frågan om social förtur för våldsutsatta. Om kommunen anser att det finns ett behov av det, behöver dessa synpunkter från familjenämnden utredas vidare nästa gång riktlinjerna uppdateras, i samverkan med AB Sjöbohem och andra hyresvärdar.

Förslaget om att hyresvärdarna i Sjöbo kommun ansluter sig till Boplats Syd skulle kunna undersökas vidare inom ramen för någon av följande aktiviteter i handlingsprogrammet:

- Stärka samarbete mellan kommun, AB Sjöbohem och privata hyresvärdar.
- Tydliggöra information om kommunens ansvar och vart man som bostadssökande ska vända sig genom utveckling av kommunens hemsida och kontaktcenter.

Informationen i yttrandet om ”Bostad först”, social förtur för våldsutsatta och kommunens arbete med hyresgarantier har lagts till i riktlinjedokumentet i form av informationspunkter. Meningen som

förekom på sidan 23 punkt 9 har tagits bort och finns inte längre med i varken riktlinjer eller underlag.

Efter avstämning med familjeförvaltningen har en åtgärd lagts till i handlingsprogrammet som handlar om behovet av en kartläggning av boendesituationen för utsatta grupper. Familjenämnden står som ansvarig för att åtgärden genomförs. Kartläggningen kommer att utgöra en viktig kunskapskälla för arbetet med nästkommande bostadsförsörjningsprogram, och bör där presenteras som en del av underlaget.

I samråd med handläggare på familjeförvaltningen har texten i inledningen om riktlinjernas målgrupper utvecklats för att ge en mer heltäckande bild av kommunens ansvar enligt olika lagar.

Information om att ekonomiska förutsättningar för de boende behöver beaktas vid nybyggnation av LSS-boende har lagts till i handlingsprogrammet.

Informationen i underlaget om det flyktingantal som kriget i Ukraina kan komma att medföra under 2022 har uppdaterats i underlaget.

Sjöbo Elnät

Saknar i underlagen hänvisningar till de samråd som ska ske i nätutvecklingsplaner med ansvariga koncessionsinnehavare inom Sjöbo kommun. Regleringen / föreskrifterna gällande dessa planer är framtagna för att säkerställa en trygg och framåtblickande energiförsörjning för framtiden där man tar hänsyn till effektbehov, planerbar och icke planerbar produktion samt möjlig effektöverföring till framtida behov såsom bostäder, industri, infrastruktur m.m.

Svar

Tack för ert yttrande! Vid framtagandet av fysiska planer, exempelvis detaljplaner eller det pågående arbetet med en ny fördjupad översiktsplan för Sjöbo tätort, är dialogen om elförsörjningen en grundläggande faktor för slutresultatet. Kommunen kommer att initiera en sådan dialog under planprocessen för den fördjupade översiktsplanen för Sjöbo tätort. Det är kommunens förhoppning att nätutvecklingsplanerna kommer att vara till stor hjälp i det arbetet.

Eon

Svar angående nya riktlinjer för bostadsförsörjning i Sjöbo kommun

E.ON Energidistribution AB (E.ON) har tagit del av inkomna handlingar i ovan rubricerat ärende. Elförsörjningen är en grundläggande förutsättning för utvecklingen av kommunens näringsverksamhet och bostadsbyggande. Inte minst är utbyggnad och ombyggnad av elnätet viktig för att garantera fullgod leveranssäkerhet och en bidragande faktor i omställningen till det förnybara samhället. Här har E.ON en central roll för elförsörjningen i kommunen.

Sjöbo försörjs i huvudsak av den större 130kV-regionnätsledning som E.ON har i kommunen. Den går i en väst – östlig linje mellan Veberöd och Tomelilla. Ledningen ansluter den fördelningsstation som är belägen vid väg 11 sydväst om Sjöbo tätort. Från fördelningsstationen tar sedan Sjöbo Elnät vid för att försörja större delen av kommunen med el.

I kommunens södra spets sträcker sig även en av E.ONs 130kV-ledningar mellan Rydsgård och Tomelilla.

E.ON svarar för den lokala elförsörjningen och har nätkoncession för området ikring Blentarp samt i östra delen av kommunen och byarna Röddinge, Lövestad och Åsperöd. Genom detta är bolaget, enligt ellagen, skyldigt att ansluta nya elanläggningar.

E.ON:s utgångspunkt i den fysiska planeringen är att sträva efter att behålla befintlig infrastruktur i nuvarande utförande och i anspråket läge.

Det är särskilt viktigt att betona och bibehålla utrymme i den fysiska planeringen för de inmatande regionnätsledningar och anläggningar som står för försörjningen av hela tätorten. Dessa är del i det regionala ledningsnätet för elförsörjning, både inom kommunen men även ett interregionalt nät vidare till angränsande kommuner och regioner. Dess placering och utförande har noga utretts och sanktionerats genom koncessionsbeslut av Energimarknadsinspektionen (Ei) och markupplåtelse genom ledningsrätt.

I tätorts- och ortsutvecklingen kommer att krävas ytor för att placera nätstationer och stråk för kablar. För att kunna placera nätstationerna på lämpliga platser ur effektiv elförsörjningssynpunkt behöver vi veta så mycket som möjligt om vilken elektrisk effekt som erfordras i den framtida utbyggnaden. Det är således viktigt att tidigt ha ett samarbete tillsammans med kommunen för att estimeras behövlig effekt och var tyngdpunkten för tilltänkta effektuttagen kommer att vara.

För nätstationer önskar vi att reserverat i detaljplansbestämmelserna såsom e-områden och där ledningar måste läggas i mark som inte är allmänplatsmark vill vi begära uområden för dessa.

Gällande utbyggnader i samband med bebyggelseutveckling och exploateringar är bolaget angeläget om ett gott samarbete med kommunen vid både stora och små projekt. Det är önskvärt att kommunen tidigt i planprocesserna och i nära samråd med elnätsägare arbetar för att hitta bästa möjliga framdragning av ny elinfrastruktur med minsta möjliga intrång. Planärenden som berör E.ON tar vi tacksamt emot via pbl@eon.se.

Svar

Tack för ert yttrande! Kommunen instämmer i att elförsörjningen är en grundläggande förutsättning för utvecklingen av kommunens näringsverksamhet och bostadsbyggande. Vid framtagandet av fysiska planer, exempelvis detaljplaner eller det pågående arbetet med en ny fördjupad översiktsplan för Sjöbo tätort, är dialogen om elförsörjningen en grundläggande faktor för slutresultatet. Kommunen kommer att initiera en sådan dialog under planprocessen för den fördjupade översiktsplanen för Sjöbo tätort.

Övriga ändringar

I underlaget har delar av statistiken uppdaterats. Att uppdatera all statistik har inte ansetts som rimligt, till exempel vad gäller de tätortsspecifika diagrammen. Det kan dessutom antas att skillnaderna mellan 2020 och 2021 är marginella.

Vidare har underlaget korrekturläst och en del källor har uppdaterats. I riktlinjerna för bostadsförsörjning har det övergripande målet kompletterats med ett uppdaterat resonemang om siffran för bostadsbyggande (ett liknande resonemang, om än byggt på förra årets befolkningsprognos, återfanns tidigare i underlaget). Resonemanget har

uppdaterats för att bättre stämma överens med de nya siffrorna för bostadsbehov och -efterfrågan (se svar ovan till Länsstyrelsen Skåne och Region Skåne).

Samrådsförslaget saknade också en uppföljning av de senast antagna riktlinjerna för bostadsförsörjning. En sådan har nu lagts till.

§98

Ärendenr STRA.2017.2092

Lokala miljömål för Sjöbo kommun - HÅLLBART SJÖBO 2034**Samhällsbyggnadsnämndens beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att Kommunfullmäktige antar Sjöbo kommuns lokala miljömål, Hållbart Sjöbo 2034 Del 1–1.2.

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden gav 2016-01-19 Strategienheten i uppdrag att ta fram ett lokalt miljömålsprogram. Samhällsbyggnadsnämnden uppdrog 2017-12-12 strategienheten att inleda ett första remissförfarandet av miljömålen. Remissomgången pågick mellan januari till mars 2018. Ytterligare en remissomgång pågick mellan juni och september 2018. Därefter pausades arbetet när miljöstrategen avslutade sin tjänst och ingen ersättare tillsattes. 2021 återupptogs arbetet med Hållbart Sjöbo 2034 och inkomna synpunkter från 2018 arbetades in, statistiken uppdaterades, text och mål kategoriserades om och *Del 1.2 Prioriteringar* fick en tydligare struktur.

Beskrivning av ärendet

Hållbart Sjöbo 2034 Del 1–1.2 har varit ute på internremiss fram till 15/9–2022 och därefter genomgått justeringar.

Följande justeringar har gjorts:

- **Justerat målsättningar i *Del 1.2 Prioriteringar***
- **Strukit ”vegetabilier och” på sida 15 i *Del 1 Miljömål***

Beslutsunderlag

Hållbart Sjöbo 2034 Del 1 Miljömål
Hållbart Sjöbo 2034 Del 1.1 Miljöläget
Hållbart Sjöbo 2034 Del 1.2 Prioriteringar 2022-2025

Beslutet skickas för kännedom till

Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadsnämnden
Familjenämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Tekniska nämnden
AB Sjöbohem
Sjöbo elnät AB

Hållbart Sjöbo 2034

Del 1 Miljömål

Tillägnad kommande generationer

Innehåll

Miljövisioner från workshop.....	3
Inledning.....	4
Från globalt till lokalt.....	5
Kort om Sjöbo kommun.....	7
Om miljömålen.....	8
Hållbara samhällen.....	10
Hållbar mark- och vattenanvändning.....	12
Hållbar produktion och konsumtion.....	14
Källor.....	16

Antagen av

Kommunfullmäktige 2022-XX-XX

Projektledare

Venus Krantz, miljöstrateg

Emelie Willsäter, samhällsplanerare

Projektansvarig

Louise Andersson, förvaltningschef stadsbyggnadsförvaltningen

På uppdrag av

Samhällsbyggnadsnämnden

Foto

Sjöbo kommun

"HÅLLBARHETEN SEGRADE I SJÖBO!

Våra yngsta kommuninvånarens insikter formade oss i vårt sätt att tänka. På grund av detta så säljer idag matbutikerna 80 procent närproducerat, förnybar energi säljs här och krav på miljövänliga transporter inom hela kommunen har gjort livet fantastiskt i Sjöbo."

"SOLEN GER KRAFT TILL SJÖBO!

Igår skrotades den sista fossildrivna bilen i Sjöbo kommun. Alla transporter är numera fria från fossila bränslen och drivs av solproducerad el. Vätgasdrivna tåg fördelar maten som producerats i Sjöbo till skolor och äldreboenden. Ingen åkermark har använts utan tågen går ovan jord där även passagerare kan njuta av det underbara landskapet. Sjöbo är den enda kommunen med detta unika tåg och har på detta sätt ökat turismen och besöksnäringen med 120 procent."

"NATUREXPRESSEN – DIREKTBJLJETT TILL LIVSKVALITET!

Upplev Sjöbo, bara 10 minuter från Malmö/Köpenhamn. Vi kan erbjuda tystnad – den enda platsen i Skåne! Eller varför inte en nattlig tur och uppleva stjärnorna utan ljusföroreningar? Vi har även rent vatten, både att dricka och bada i, vilket är unikt i Skåne. Vi kan även erbjuda det hållbara shoppingcentrat – ungdomarna i Skåne vallfärdar hit och allt tas tillvara - återvinningscentralen har blivit återanvändningsanläggning."

"SJÖBO KOMMUN FÖRSÖRJER HELA SKÅNE!

Sjöbo är Sveriges första självförsörjande, cirkulära kommun. Tack vare att Sjöbo tagit vara på alla sina resurser, till exempel jordbruksmark och vatten har de sedan länge varit självförsörjande. Nu hjälper Sjöbo resten av Skåne."

MILJÖVISIONER FRÅN WORKSHOP

Läs mer om hur vi tog fram målen på s. 8

Inledning

Hållbar värld

Stora framsteg har skett globalt de senaste 25 åren och vi lever i en tid av välstånd. Färre människor lever i extrem fattigdom, barnadödligheten har minskat, livslängden har ökat och ny teknik har möjliggjort innovativa lösningar och ökad kunskap. Samtidigt finns en ökande oro över hur våra moderna livsstil påverkar kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Att passera de planetära gränserna (de tröskelvärden för vad planeten klarar) kan leda till akuta möjligvis oåterkalliga förändringar på ekosystemet och klimatet, vilket kan orsaka mycket negativa effekter för en stor del av mänskligheten.

Genom antagandet av Agenda 2030 har FN:s medlemsländer för första gången enats om gemensamma mål för hållbar utveckling. Till år 2030 ska vi genomföra samhällsförändringar som leder till att skydda vår planet, utrota fattigdom och generera en god välfärd för alla. Att uppnå de mål som satts i Agenda 2030 kommer att kräva stor politisk vilja och långsiktighet samt ett brett engagemang från samhället i stort.

Sjöbo kommun och Vision 2034

De lokala miljömålen för Sjöbo kommun går i linje med Vision 2034. Genom miljömålen stärker vi samarbetet med övriga aktörer och tydliggör kommunens ambitioner men också kommunens roll i arbetet mot en hållbar utveckling. Ekosystemen och miljön utgör grunden för hållbar utveckling i stort och miljömålen som presenteras är avstampet för ett samlat hållbarhetsarbete i Sjöbo kommun.

Nästa steg blir att utveckla och slå samman miljömålen med mål för exempelvis arbetet med jämlik hälsa, barns rättigheter och ekonomi samt även hitta gemensamma forum och organisationer för att utveckla hållbarhetsfrågorna. Detta för att hitta synergieffekter och arbeta med hållbarhet i sin fulla mening med samtliga dimensioner, i linje med de globala målen för hållbar utveckling, Agenda 2030.

Sjöbo kommun har goda förutsättningar att bli föregångare inom hållbar utveckling. Det goda vattnet, den friska luften, de tysta områdena, närheten till naturen, den höga biologiska mångfalden, de levande lantbruken, den höga solenergi- och biogaspotentialen, den sociala sammanhållningen och inte minst det stora engagemanget för miljö- och hållbarhetsfrågor gör Sjöbo unikt. 2020 beslutade nationella biosfärkommittén att låta Vombsjösänkan (större delen av Sjöbo kommun samt delar av Lunds och Eslövs kommuner) kandidera till ett biosfärområde - ett pilotområde för hållbar utveckling, utnämnt av UNESCO. Besked om Vombsjösänkan blir biosfärområde förväntas komma under år 2025.

Barn och ungas perspektiv

Hållbar utveckling utgår från långsiktighet och förståelse för framtida generationers utmaningar och behov. Barn och ungas villkor och förutsättningar för att utveckla sin fulla potential är mycket viktigt i arbetet för en hållbar framtid. Barn och ungas perspektiv genomsyrar de loka miljömålen för Sjöbo kommun.

Globala mål för hållbar utveckling

Vid FN:s möte den 25:e september år 2015 fastslogs Agenda 2030, FN:s globala mål för hållbar utveckling. Det är 17 mål och 169 delmål som handlar om att FN länderna ska arbeta för en hållbar utveckling tillsammans genom att utrota fattigdom, skapa fred och säkerställa ett värdigt liv samt en välmående planet för nuvarande och kommande generationer.

I december år 2015 tecknades även ett nytt klimatavtal, det så kallade Parisavtalet, som innebär att den globala temperaturökningen ska hållas långt under 2 grader och vi ska jobba för att den inte ska överstiga 1,5 grader.

Under år 2016 presenterade den svenska Agenda 2030-delegationen förslag till handlingsplan för Sverige i arbetet med Agenda 2030. Här presenteras sex områden där Sveriges utmaningar är som störst och där möjligheter till lösningar identifierats:

FRÅN GLOBALT TILL LOKALT

De 17 globala målen för hållbar utveckling

1. Ett jämlikt och jämställt samhälle
2. Hållbara samhällen
3. En samhällsnyttig, cirkulär och biobaserad ekonomi
4. Ett starkt näringsliv med hållbart företagande
5. Hållbar och hälsosam livsmedelkedja
6. Stärkt kunskap och innovation

Kommunerna är utpekade som speciellt viktiga aktörer i arbetet med Agenda 2030, eftersom det är där det konkreta arbetet sker. Sverige anses vara ett av de länder som har bäst förutsättningar för att nå de Globala målen, där de nationella miljömålen motsvarar den miljömässiga delen av de Globala målen.

Nationella miljömål

1999 satte Sverige upp miljömål som angav vilken kvalitet miljön i Sverige behövde uppnå. Till de 16 miljömålen hörde ett antal preciseringar samt indikatorer som följde upp tillståndet nationellt. En förändring i målstrukturen beslutades år 2010 med ett övergripande generationsmål som omfattar miljöpåverkan även utanför Sveriges gränser samt etappmål. Etappmålen angav den förändringen som behövde ske för att miljökvalitetsmålen och generationsmålet skulle uppnås. År 2018 beslutade

regeringen om Sveriges handlingsplan för Agenda 2030. Nu behövs en högre växel i det fortsatta arbetet för att nå målen till år 2030.

Generationsmålet anger att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Nationella klimatmål

Sommaren år 2017 beslutade riksdagen att införa ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige med nya klimatmål till år 2030, 2040 och 2045, en klimatlag och ett klimatpolitiskt råd. Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp.

Läs mer:

De Globala målen¹

Sveriges arbete med de globala målen²

Nationella miljömål³

Tillsammans för ett hållbart Skåne⁴

Skånska utmaningar

Länsstyrelsen är den instans som anpassar arbetet med miljö kvalitetsmålen till regional nivå. I juni år 2018 antogs Klimat- och energistrategi för Skåne med ett antal mål till år 2030.

År 2022 lanserade Länsstyrelsen Skåne *Tillsammans för ett hållbart Skåne. Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2021-2025*. I den presenteras fyra prioriterade områden specifikt för Skåne:

- Hållbara städer och samhällen
- Hållbar mark- och vattenanvändning
- Hållbar livsmedelsförsörjning
- Hållbar konsumtion och produktion

De lokala miljömålen för Sjöbo kommun har samma fokusområden förutom att de två sista fokusområdena har slagits ihop.

De 16 nationella miljömålen

Kort om Sjöbo kommun

Skåne är en av tre storstadsregioner i Sverige och har ca 1,35 miljoner invånare. 33 kommuner ingår i regionen, vilket innebär många kommuner på en relativt liten yta. Regionen har således en flerkärnighet av större orter, där Region Skåne har identifierat Malmö, Lund, Helsingborg, Kristianstad, Hässleholm, Trelleborg och Ystad som så kallade regionala kärnor.

Sjöbo kommun ligger i mitten av södra Skåne och angränsar till kommunerna Lund, Eslöv, Hörby, Tomelilla, Ystad och Skurup kommuner. Med en areal på drygt 500 km², varav 15 km² utgörs av vatten, är Sjöbo kommun den ytmässigt fjärde största kommunen i Skåne. Sjöbo kommun har ca 19 200 invånare och är därmed relativt glest bebodd i jämförelse med andra skånska kommuner.

För Sjöbo kommun är samspelet med omlandet avgörande för det dagliga livet och för samhällsut-

vecklingen i stort. Till exempel är Malmö, Lund och Ystad mycket viktiga pendlingskommuner för arbete och studier, och även viktiga målpunkter för service och verksamheter.

Miljö och hållbarhet "utan gränser"

Lokalt miljö- och hållbarhetsarbete påverkar ett land på andra sidan jorden likväl som grannkommuner. Samverkan mellan kommuner kan således ge stora synergieffekter i arbetet för en hållbar utveckling. Det pågår en ständig samverkan mellan kommuner där dessa frågor är mycket relevanta. Sjöbo kommun är bland annat en del av Romeleås- och sjölandskapskommittén (RÅSK), Sydöstra Skånes samarbetskommitté (SÖSK), Kävlingeåns vattenråd samt ett samverkansområde inom Biosfärområdet Vombsjö-sänkan där Sjöbo, Lunds och Eslövs kommuner arbetar tillsammans med utvecklingen i det gemensamma området.

Karta över Skåne med Sjöbo kommun utpekad

HÅLLBARA SAMHÄLLEN

- Klimatsmarta transporter till alla
- Klimatsäkrad kommun
- Klimatkunskap
- God tillgång till grönområden för alla
- Frisk luft, god strål- och ljudmiljö

HÅLLBAR MARK- & VATTENANVÄNDNING

- Giftfri miljö
- Bevarade och utvecklade natur- och kulturmiljövärden
- Friskt vatten

HÅLLBAR PRODUKTION & KONSUMTION

- Hållbara lantbruk
- Hållbar konsumtion
- Minskat avfall
- Hållbar energi

Om miljömålen

Så tog vi fram målen

År 2016 fick stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag av samhällsbyggnadsnämnden att ta fram lokala miljömål för Sjöbo kommun. Arbetet påbörjades i juni samma år och i oktober år 2016 genomfördes en workshop där cirka 80 nyckelpersoner från näringslivet, ideella organisationer samt kommunens politiker och tjänstepersoner deltog. Därefter informerades samtliga nämnder, landsbygdsråd, vid näringslivsfrukost, LRF, ungdomsråd, kommunledningsgrupp och kommunstyrelsens arbetsutskott om det pågående arbetet. I maj - juni år 2017, gavs samtliga 9:or möjlighet till ett samtal om att vara ung i Sjöbo kommun där eleverna föreställde sig hur Sjöbo skulle kunna vara år 2040. Projektet gjordes även som grund för den nya översiktsplanen för Sjöbo kommun. Innan sommaren år 2017 genomfördes en workshop där samtliga gruppleddare för de politiska partierna var inbjudna, då upplägg och struktur diskuterades. Under hösten år 2017 genomfördes separata workshops med förvaltningar och bolag för att diskutera insatser kopplade till miljömålen för att ge riktning för mål och prioriteringar. I oktober skapades filmer tillsammans med kulturskolans filmkurser för att undersöka de globala målen för hållbar utveckling tillsammans. I januari år 2018 skickades remissversion ut en första gång till samtliga som deltagit under processen för återkoppling och kommentarer. Pensionärsrådet besöktes och informerades om arbetet. I juni år 2018 skickades miljömålen ut på

en andra remissomgång. År 2021 och 2022 gjordes en uppdatering av statistiken, omstrukturering av innehåll samt komplettering av prioriteringar och indikatorer för uppföljning. Därefter gick det ut på en tredje remissomgång.

En huvuddel - tre fokusområden

Miljödimensionen av hållbarhet består av denna huvuddel *Del 1. Miljömål* samt en fördjupningsdel *Del 1.1 Miljöläget* och en implementeringsdel *Del 1.2 Prioriteringar 2022-2025*.

Del 1 miljömålen innehåller mål för arbetet till år 2034. Miljömålen omfattar Sjöbo kommun som geografiskt område men med fokus på vad kommunorganisationen kan göra. Vidare delas miljömålen in i tre målområden med inspiration från Länsstyrelsens *Tillsammans för ett hållbart Skåne. Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2021-2025*.

De tre fokusområdena är:

- Hållbara samhällen
- Hållbar mark- & vattenanvändning
- Hållbar produktion & konsumtion

Under varje fokusområde finns lokala miljömål, vilka beskriver den omställning som bör ske i Sjöbo kommun för att uppnå miljömässigt hållbar utveckling. För varje mål visas det globala målet för hållbar utveckling, som det lokala miljömålet för Sjöbo kommun främst berör.

I Miljöläget (del 1.1) presenteras en nulägesbeskrivning utifrån de tre målområdena baserat på fakta och statistik. Prioriteringar för år 2022-2025 (del 1.2) anger riktningen för kommunens arbete den första perioden. Denna del revideras inför nästkommande period, år 2026-2030 samt inför år 2031-2034, i enlighet med det regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen.

Kommunens roll

De lokala miljömålen omfattar Sjöbo kommun som geografiskt område men med utgångspunkt i vår rådighet som kommun. Kommunens bolag omfattas i samma grad som kommunorganisationen av miljömålen och ska enligt ägardirektiv vara föredöme i miljöfrågor och bidra till hållbar utveckling för att möta klimatutvecklingen.

Så jobbar vi

För att vara en attraktiv kommun och arbetsgivare måste vi arbeta i enlighet med våra hållbarhetsambitioner och miljömål. För kommunorganisationen innebär detta att vi ska:

Visa vägen

Kommunorganisationen ska föregå med gott exempel och visa vägen. Hållbarhetsperspektiv och miljöhänsyn vägs in i såväl övergripande beslut och planer som det dagliga arbetet. Förvaltningschefer och ledande politiker har ett specifikt ansvar och föregår alltid med gott exempel.

Skapa engagemang och inkludera

Vi kommunicerar miljöarbetets resultat och effekter med medborgare, näringsliv, besökande, förtroendevalda och anställda för att få en bred uppslutning bakom miljömålen och hållbar utveckling. Medarbetarnas och invånarnas engagemang tas tillvara och utvecklas. Alla ska ha möjlighet att engagera sig.

Ha ordning och reda

Förvaltningarna arbetar organiserat och strategiskt för att uppfylla lokala, regionala, nationella och globala hållbarhets- och miljömål. Miljöarbetet förbättras ständigt genom regelbundna uppföljningar och utvärderingar.

Samspela med andra styrdokument

De lokala miljömålen för Sjöbo kommun går i linje med kommunens Vision 2034 och ska fungera som ett övergripande paraplydokument som integrerar målen kopplade till miljömässig hållbarhet i till exempel Grönstruktur- och naturvårdsprogram (GNP), Kretsloppsplan, VA-plan och Trafikplan (TRAST).

Så vet vi om målen nås

De lokala miljömålens uppfyllnad bedöms kvantitativt av indikatorer men också kvalitativt genom de aktiviteter som genomförs och rapporteras i målstyrningssystemet. Miljömålen är uppnådda när indikatorer visar resultat i den önskvärda riktningen och/eller om aktivitet kopplat till miljömålet med förväntade effekter kan redovisas. Följande övergripande inriktningar gäller för de olika perioderna:

1. 2022 – 2025: Miljömålen förankras och arbetet med prioriteringarna påbörjas
2. 2026 – 2030: Revidering av prioriteringarna
3. 2031 – 2034: Revidering av prioriteringarna
4. 2034: Nya miljömål och prioriteringar

För varje period fastställs prioriteringar av kommunfullmäktige. Tillsammans med uppföljning av periodens indikatorer analyseras måluppfyllelsen och nya indikatorer för nästkommande period fastställs. Läs mer om prioriteringarna för perioden 2022 – 2025: i *Del 1.2 Prioriteringar 2022-2025*.

FOKUSOMRÅDE

HÅLLBARA SAMHÄLLEN

Tillhör nämndsbeslut 2022-10-11 SEN § 98 STRA.2017.2092

”Solen ger kraft till Sjöbo!”

citat från workshop s. 3

Vad är hållbara samhällen?

I det hållbara samhället kan invånaren leva klimatsmart, hälsosamt, tryggt och står rustad för klimatförändringens effekter. Hållbara transporter och närhet till grönområden ger ökad livskvalitet. Här finns frisk luft, sköna områden med skugga och tillgång till tystare områden.

Miljömål 2034

Klimatsmarta transporter till alla

Andelen cykel- och gångvägar ska öka samt kollektivtrafiken utvecklas, och alla invånare ska ha tillgång till trygga, tillgängliga och miljösamma transportsystem år 2034. Kollektivtrafikens attraktivitet stärks med fokus på landsbygden. Ett stort utbud av tankställen för förnybara bränslen främjas. Kommunorganisationens fordonsflotta består av miljöklassade fordon och inspirerar övriga lokala aktörer.

Klimatsäkrad kommun

För att säkerställa ett hållbart samhälle till alla som bor och verkar i kommunen, utreds de klimatutmaningar vi står inför. Arbete med klimatanpassningsområden i den fysiska miljön är av stor vikt för att uppnå en hållbar framtid och är en naturlig del i verksamheternas arbete år 2034.

Klimatkunskap

Redan i tidig ålder läggs grunden för goda vanor. Skola och förskola ökar klimatkunskapen hos barn och unga, för att främja framtida hållbara klimatsmarta val. Även kunskapen och förståelsen för gröna områden och natur samt om hållbar konsumtion ska öka.

God tillgång till grönområden för alla

Tillgången till säkra, inkluderande och tillgängliga grönområden med hög kvalitet för rekreation med extra fokus på socioekonomiskt utsatta grupper, barn och äldre, garanteras till år 2034. Vi delar också med oss av vår vackra natur genom att främja hållbar turism.

Frisk luft, god strål- och ljudmiljö

En fortsatt god livsmiljö säkerställs samt utvecklas för att skydda människor, djur och växter från skadlig påverkan från luftföroreningar, strålning och buller, till år 2034.

Globala mål

HÅLLBAR MARK- & VATTENANVÄNDNING

*“Naturexpressen –
direktbiljett till livskvalitet!”*

citat från workshop s. 3

Vad är hållbar mark och vattenanvändning?

En hållbar mark- och vattenanvändning bidrar till att generera ekosystemtjänster, en långsiktig god hushållning med naturresurser samt god kvalitet på dricksvatten. Här kan invånarna njuta av en hälsosam närmiljö som ger ökad livskvalitet och bevarad biologisk mångfald.

Miljömål 2034

Giftfri miljö

För att inte hota vår hälsa eller den biologiska mångfalden strävar vi efter en natur fri från miljöfarliga ämnen, kemikalier, plaster och material, fram till år 2034. Detta är särskilt viktigt med hänsyn till barn, eftersom de är mycket känsligare än vuxna för miljöfarliga ämnen och kemikalier. Vi gör hållbara investeringar samt ställer krav på att produkter* som upphandlas ska ha miljömärkning eller hållbarhetscertifiering.

Bevarade och utvecklade natur- och kulturmiljövärden

Förlusten av biologisk mångfald hejdas och arbetet med ekosystemtjänster är en naturlig del i verksamheterna år 2034. Värdefulla skogar och höga natur- och kulturvärden/-arv skyddas, sköts och utvecklas så att värdena bibehålls eller ökar. En hållbar och miljöanpassad skötsel av parker och tätortsnära natur säkerställs.

Friskt vatten

Vi upprätthåller fortsatt god kvalitet på dricksvattnet till alla invånare samt verkar för god vattenstatus till år 2034 genom minskad övergödning och försurning i våra vattenförekomster. Vi arbetar med vattenfrågor i enlighet med vattenmyndighetens åtgärdsprogram.

Globala mål

*Livsmedel ej inkluderat

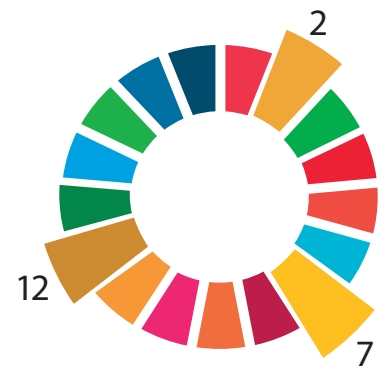
HÅLLBAR PRODUKTION & KONSUMTION

”Hållbarheten segrade i Sjöbo!”

citat från workshop s. 3

Vad är hållbar konsumtion och produktion?

Hållbar produktion och konsumtion bidrar till en hög biologisk mångfald samt minskade utsläpp samtidigt som den är resurseffektiv, cirkulär, klimatsmart och bidrar till en giftfri miljö. Ett tryggt och motståndskraftigt livsmedelssystem står emot klimatförändringarna bättre samt ger ett större utbud av lokala och hållbara livsmedel. Invånarna uppmuntras att göra medvetna hållbara val.

Miljömål 2034

Hållbara lantbruk

Lantbruken uppnår lokalt hållbar och klimatsmart livsmedelsproduktion som bidrar till att upprätthålla ekosystem i balans, och jordbruksmark exploateras endast i undantagsfall till år 2034. En aktiv hållbarhetsdialog förs med lantbruket samt aktiva vattenråd vilket minskar övergödning och belastningen av miljögifter från lantbruk.

Hållbar konsumtion

Sjöboborna stimuleras till hållbar konsumtion med minskad klimatpåverkan där delningsekonomi främjas och hållbara val möjliggörs. Sjöbo kommuns verksamheter har hög andel svenska/lokala livsmedel och strävar efter en minskad klimatpåverkan. Det sker även ett aktivt arbete med att uppnå hållbara offentliga upphandlingar till år 2034.

Minskat avfall

Vi uppnår minskade avfallsmängder med cirkulärt förhållningssätt vilket innebär att dela, återanvända, återtillverka och återvinna för att värna om naturresurser. Matsvinnet i kommunens verksamheter ska minska* till år 2034.

Hållbar energi

Målet innebär att andelen biobränslen, solkraft, vindkraft och/eller återvunnen energi ökar samtidigt som energianvändningen minskar till år 2034.

Globala mål

* Total andel tillagad/serverad mat

Källor till "Läs mer"-ruta

1. De globala målen: <http://www.globalamalen.se/>
2. Svenska regeringen om de globala målen: <http://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/>
3. De nationella miljömålen: <https://www.sverigesmiljomal.se/>
4. Tillsammans för ett hållbart Skåne: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/miljo-och-vatten/miljomal/atgardsprogram-inom-miljomal.html>

Textkällor

Finansdepartementet, Regeringskansliet (2017). I riktning mot en hållbar välfärd. Tillgängligt: <https://www.regeringen.se/rapporter/2017/06/i-riktning-mot-en-hallbar-valfard/> [2022-04-13]

Länsstyrelsen Skåne (2017). Fakta om Skånsk miljö. Tillgänglig: <https://www.lansstyrelsen.se/download/18.691fcf616219e10e9398dda/1526068037338/Miljotillstandet-Skane-2017.pdf> [2021-11-08]

Länsstyrelsen i Skåne (2021). Tillsammans för ett hållbart Skåne - Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2021-2025. Tillgängligt: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/miljo-och-vatten/miljomal/atgardsprogram-inom-miljomal.html> [2021-11-08]

Länsstyrelsen Skåne (2014). Vägledning för lokalt arbete med miljömål och Agenda 2030. Tillgängligt: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/tjanster/publikationer/vagledning-for-lokalt-arbete-med-miljomal-och-agenda-2030.html> [2021-11-08]

Naturvårdsverket (2017). Svenska miljökvalitetsmålen. Tillgängligt: <http://www.miljomal.se/> [2017-11-09]

Naturvårdsverket (2017). Sveriges klimatlag och klimatpolitiska ramverk. Tillgängligt: <http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Klimat/Sveriges-klimatlag-och-klimatpolitiska-ramverk/> [2017-11-09]

Persson, D. (2017) Ung i Sjöbo. Tillgänglig: https://www.sjobo.se/download/18.4424c56b16693f576f-6bc0/1540541433840/Ung%20i%20Sjo%CC%88bo%202017_rapport_DPersson.pdf [2022-04-12]

Regeringskansliet (2022). Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Tillgängligt: <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/17-globala-mal-for-hallbar-utveckling/> [2022-04-13]

SCB (2021). Kommunen i siffror. Tillgänglig: <http://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/kommuner-i-siffror/> [2021-11-08]

SCB (2016). Medborgarundersökning i Sjöbo kommun. Tillgänglig via Sjöbo kommun.

Sjöbo kommun (2012). Attitydsundersökning, analys av in- och utflyttning i Sjöbo kommun. Tillgänglig via Sjöbo kommun.

Tillhör nämndsbeslut 2022-10-11 6BN § 98 STRA.2017.2092

Hållbart Sjöbo 2034

Del 1.1 Miljöläget

Tillägnad kommande generationer

Innehåll

Inledning.....	3
Hållbara samhällen.....	4
Hållbar mark- och vattenanvändning.....	16
Hållbar konsumtion och produktion.....	24
Källor.....	30

Antagen av

Kommunfullmäktige 2022-XX-XX

Projektledare

Venus Krantz, miljöstrateg

Emelie Willsäter, samhällsplanerare

Projektansvarig

Louise Andersson, förvaltningschef stadsbyggnadsförvaltningen

På uppdrag av

Samhällsbyggnadsnämnden

Foto

Sjöbo kommun

Inledning

Det övergripande målet - generationsmålet, innebär att vår generation ska lämna över till nästkommande generation, ett samhälle som har löst de största miljöproblemen.

Vägen dit förväntas ske genom olika miljömål som är framtagna, både globalt och nationellt. För att konkretisera det ytterligare har lokala miljömål arbetats fram, för att kunna anpassa arbetet så bra som möjligt utifrån rådande förutsättningar och utmaningar som Sjöbo kommun står inför.

Miljömålen som presenteras är avstampet för ett samlat hållbarhetsarbete i Sjöbo kommun. Eftersom Sjöbo kommun inte tidigare haft lokala miljömål så tar arbetet med hållbarhetsmål sin början i att kartlägga miljöarbetet, sätta upp miljömål och implementera dessa i målstyrningen. Nästa steg är att utveckla och slå samman miljömålen med mål för exempelvis arbetet med jämlik hälsa, barns rättigheter och ekonomi samt även hitta gemensamma forum och organisationer för att utveckla hållbarhetsfrågorna. Detta för att hitta synergieffekter och arbeta med hållbarhet i sin fulla mening med samtliga dimensioner, i linje med de Globala målen för hållbar utveckling.

Miljödimensionen av hållbarhet består av en huvuddel *Del 1. Miljömål* samt en fördjupningsdel *Del 1.1 Miljöläget* (denna del) och en implementeringsdel *Del 1.2 Prioriteringar 2022-2025*.

Del 1 Miljömålen innehåller mål satta till år 2034. Miljömålen omfattar kommunorganisationen samt kommunala bolag och delas in i tre målområden. De tre målområdenas innehåll baseras på arbetet på internationell, nationell och regional nivå samt dialog, men också på kommunens roll och rådighet samt miljömässiga utmaningar.

De tre målområdena är:

- Hållbara samhällen
- Hållbar mark- & vattenanvändning
- Hållbar produktion & konsumtion

Under varje målområde finns olika lokala miljömål, vilka beskriver den omställning som bör ske i Sjöbo kommun för att uppnå miljömässigt hållbar utveckling.

I denna del, *Del 1.1 Miljöläget*, presenteras en nulägesbeskrivning utifrån de tre målområdena baserat på fakta och statistik. För varje målområde presenteras vilka av de globala målen samt svenska miljömålen som berörs.

I *Del 1.2 Prioriteringar 2022-2025* presenteras vilka åtgärder som prioriteras i miljömålet under åren 2022-2025. Denna del kommer revideras inför perioden 2026-2030 samt 2031-2034.

HÅLLBARA SAMHÄLLEN

- Klimatsmarta transporter till alla
- Klimatsäkrad kommun
- Klimatkunskap
- God tillgång till grönområden för alla
- Frisk luft, god strål- och ljudmiljö

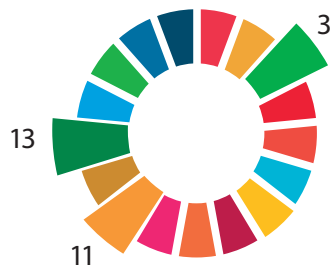
HÅLLBAR MARK- & VATTENANVÄNDNING

- Giftfri miljö
- Bevarade och utvecklade natur- och kulturmiljövärden
- Friskt vatten

HÅLLBAR PRODUKTION & KONSUMTION

- Hållbara lantbruk
- Hållbar konsumtion
- Minskat avfall
- Hållbar energi

HÅLLBARA SAMHÄLLEN

Globala mål för hållbar utveckling:

<p>3 HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE</p> 	<p>11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN</p> 	<p>13 BEKÄMPA KLIMAT- FÖRÄNDRINGEN</p>
---	--	---

Svenska miljömål:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Bara naturlig försurning
- Giftfri miljö
- Säker strålmiljö
- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt- och djurliv

Vi påverkar klimatet

Vårt klimat blir allt varmare och fortsatta utsläpp av växthusgaser innebär fortsatt ökad temperatur. Sedan början av 1900-talet har medeltemperaturen på jorden stigit med 1,09 grader och påverkar luft och hav som blir varmare. FN:s klimatpanel IPCC har fastslagit att människans påverkan ligger bakom merparten av den förändring i temperatur som skett sedan 1900-talets mitt. Under de kommande hundra åren beräknas medeltemperaturen öka med 1,5 – 4,5 grader.

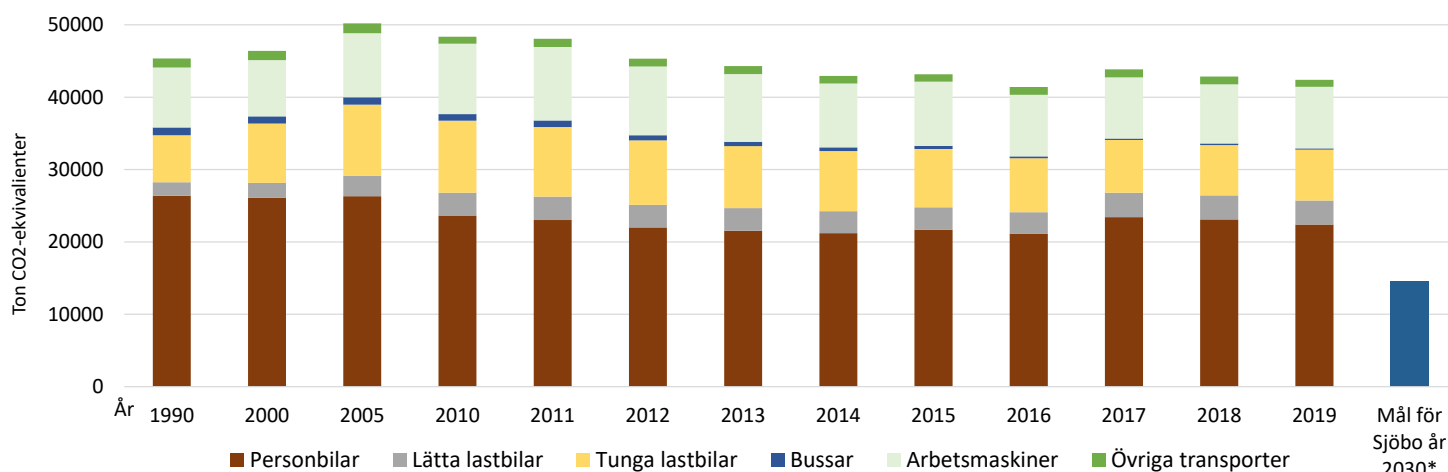
Vi ser redan effekterna av ett förändrat klimat över hela världen. Det är varmare, havsnivån stiger, isar smälter, havsströmmar ändrar riktning, nederbörds-mönster förändras, den biologiska mångfalden minskar, växtsäsonger förskjuts och sämre livsmedels-säkerhet i stora delar av världen. Världens fattiga drabbas värst idag och bedömningen är att de kommer drabbas värst även i framtiden, vilket dessutom gör klimatförändringarna till en rättvise-fråga. I Sverige kan vi räkna med bland annat högre temperatur, höjning av vattennivån, ökad nederbörd, ras, skred, erosion och värmeböljor. Förändringarna kommer att fortsätta. För att skydda samhället mot potentiellt farligare och dyrare effekter senare, krävs anpassning till de förändrade förutsättningarna i god tid.

FN, EU och Sverige har alla målet om att inte översti-ga en uppvärmning på 2 grader, den nuvarande globala utsläppstrenden går snarare mot 4 graders ökning. I december år 2015 beslutades ett nytt klimatavtal i Paris, målet innebär att den globala temperaturökningen ska hållas under 2 grader och vi ska jobba för att den inte ska överstiga 1,5 grader. Sommaren år 2017 beslutade riksdagen om att införa ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige, som består av en klimatlag, klimatmål och ett klimatpoli-tiskt råd där etappmål är satta till år 2030 och år 2040. Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Utsläppen från verksamheter inom svenskt territorium ska vara minst 85 % lägre än utsläppen år 1990. De kvarva-rande utsläppen ned till noll kan kompenseras genom så kallade kompletterande åtgärder, exem-pelvis upptag av koldioxid i skog och mark samt utsläppsminskningar utanför Sverige.

Växthusgasutsläppen minskar på hemmaplan

Utvecklingen i Skåne har varit positiv och utsläppen av växthusgasutsläpp (koldioxidekvivalenter) minskade med 37 % mellan år 1990 och år 2018. Men det går fortfarande för sakta. Motsvarande siffra för Sjöbo är en minskning med 13 %. En Sjöbobo orsakar högre växthusgasutsläpp än snittet i Skåne och Sverige (RUS).

Växthusgasutsläpp från transporter, Sjöbo kommun

Källa: RUS, 2021

*Uträknat från det regionala miljömålet Begränsad klimatpåverkan, där Skånes växthusgasutsläpp från transportsektorn ska minska med 70 % till år 2030, jämfört med utgångsvärdet från år 2010 (Länsstyrelsen 2022).

Vi kör mycket bil

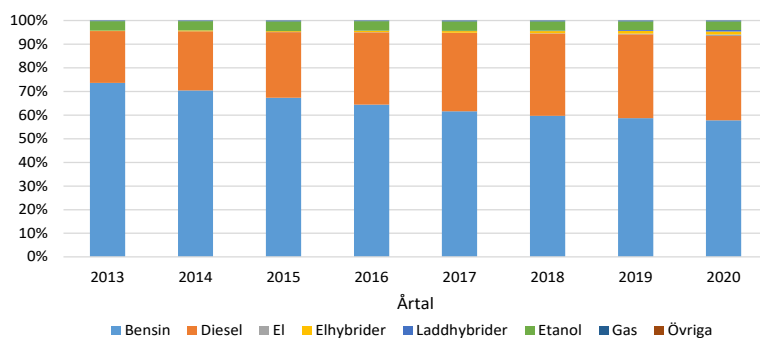
13 november år 2021 avslutades FN:s klimattoppmöte COP26 i Glasgow. För första gången omnämndes fossila bränslens roll i klimatomställningen och Sverige anslöt sig till Beyond Oil and Gas Alliance (BOGA), vilket innebär att åtgärder för att minska utvinningen av olja och gas kommer ske successivt framöver.

Utsläppen inom transportsektorn, som idag är mycket beroende av fossil energi, ska minska med 70 % till år 2030 (bortsett från flygtrafiken). I Skåne står transportererna för nästan hälften av växthusgasutsläppen. I Sjöbo kommun står transportererna för en tredjedel av växthusgasutsläppen varav 60 % är från personbilar.

Sjöbo kommun är en stor kommun till ytan och vi kör generellt längre sträckor, samt har ett högre antal bilar per person jämfört med snittet i Sverige. Skåne har en biltäthet på 475 bilar per 1000 invånare och högst andel bilar per invånare finns i Sjöbo kommun (610). Totalt fanns 11 894 bilar i Sjöbo kommun år 2021.

Den genomsnittliga körsträckan per person år 2019 i Skåne var 641 mil, för Sjöbo kommun låg motsvarande siffra på 875 mil. Sjöbo kommun har längre körsträcka jämfört med samtliga grannkommuner, vilket delvis har sin förklaring i kommunens relativt stora yta. Ser man istället till antalet bilar per kvadratkilometer har Sjöbo kommun 23,2 bilar per kvadratkilometer, vilket är en relativt låg siffra i Skåne.

Personbilar i trafik efter drivmedel, Sjöbo kommun

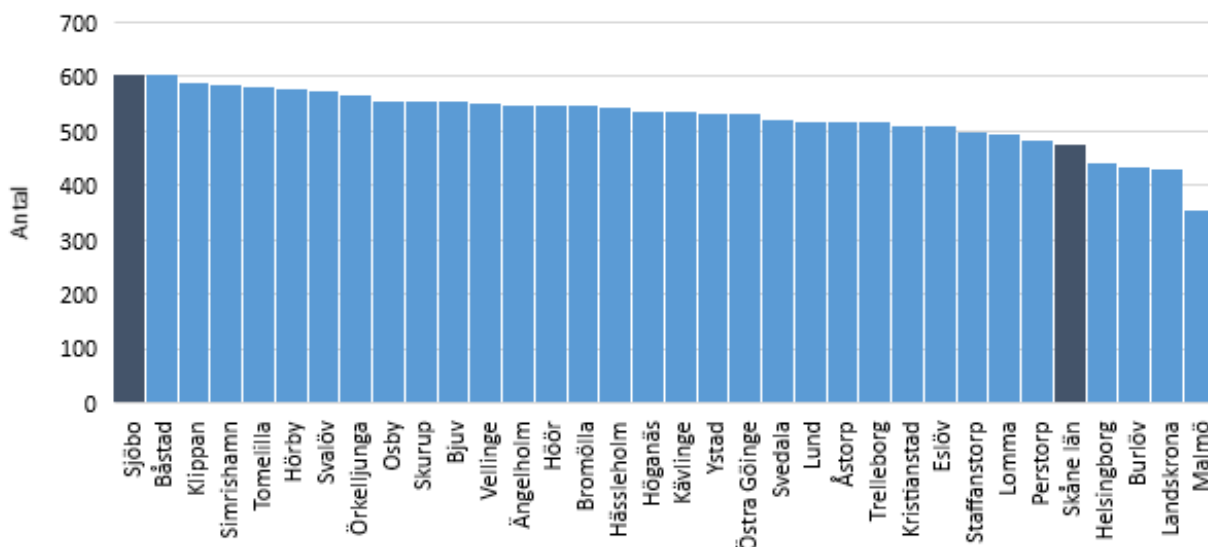

Källa: Trafa, 2021

I Resvaneundersökningen från år 2018 framgick att cirka 75 % av Sjöboborna väljer bilen framför andra färdmedel. I Skåne är motsvarande siffra 52 %. Jämfört med våra grannkommuner har vi hög förbrukning av diesel och bensin, vilket inte har minskat nämnvärt sedan år 2013. Trenden visar att bensinbilar har minskat i kommunen men att dieselbilar har ökat istället. Dock syns nästan en fördubbling av övriga bilar med annan sorts drivmedel (el, hybrid, etanol, gas).

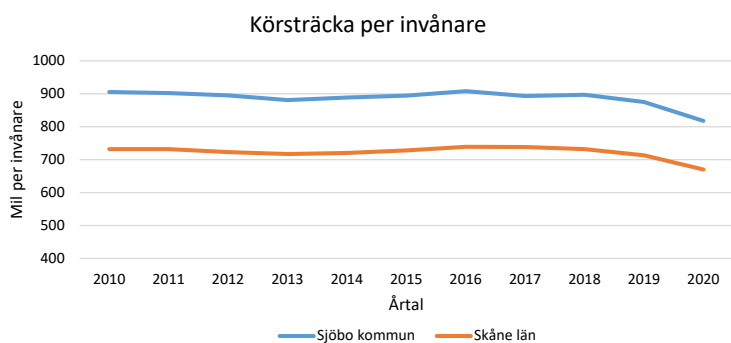
Det kommer krävas ett förändrat beteendemönster bland de som väljer bilen idag, men även mer satsningar på kollektivtrafik och fler tankställen med förnybar energi, för att göra denna förändring möjlig för Sjöboborna.

Antal bilar per 1000 personer

Källa: Trafa, 2021

Källa: Miljöbarometern (H4A_KH), 2022

Av kommunorganisationens fordonsflotta var cirka 13 % miljöbilar år 2020, vilket är en minskning från tidigare år. Här finns stort utrymme för förbättring och genom att föregå med gott exempel hoppas vi kunna påverka invånarna att göra egna klimatsmarta val för att sänka sin miljöpåverkan.

Många pendlar ut

I Sjöbo kommun finns täta bussturer till bl.a. Lund, Malmö, Ystad, Tomelilla och Simrishamn. Här finns många pendlare och de flesta pendlar ut från kommunen. Störst pendling sker från Sjöbo till

Malmö och Lund, men många pendlar också till Ystad och Tomelilla. Både antalet kollektivtrafikresande och längden på restrecken per invånare, har ökat under de senaste åren. Enligt Skånes trafikförslagsprogram ska superbussar införas för linjerna 5 till Lund och 8 till Malmö, år 2022 respektive år 2023. Sjöbo kommun verkar för att persontågstrafik ska återupptas på framtida Simrishamnsbanan, Malmö-Sjöbo-Simrishamn.

Busstrafiken till de mindre orterna är mindre frekvent och kan upplevas som begränsande. Enligt rapporten "Ung i Sjöbo" är det tydligt att bättre kollektivtrafik är den viktigaste frågan för de unga. En bättre kollektivtrafik hade tillgängliggjort ett större utbud, gjort det lättare att umgås och delta i fritidsaktiviteter, samt underlättat de ungas skolgång framöver. Framförallt gäller det kollektivtrafik till byarna. En förbättring av kollektivtrafiken skulle också kunna kopplas samman med de tågstationer som ligger strax utanför kommungränsen, som Skurup och Tomelilla, för att göra både pendling och tillgång till utbud enklare.

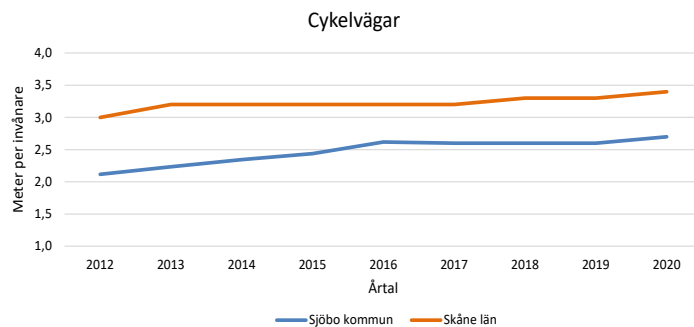
För vuxna Sjöbobor är bilen det absolut vanligaste färdmedlet vid resor till eller från Sjöbo kommun

(cirka 75 %), enligt resvaneundersökningen från år 2018. På pendlingssträckan Sjöbo-Malmö sker 55 % av resorna med bil, vilket är en minskning jämfört med år 2013 då andelen resor låg på 84 %. I Sjöbo kommun är det många av pendlarna som tar bilen till busshållplatsen, när de i stället hade kunnat cykla dit. Pendlare som tar bilen inom en radie av 2,5 kilometer utgör 45 % av alla parkerade bilar enligt en parkeringsutredning i Sjöbo tätort från år 2012. Samma resa med cykel tar ungefär 8-10 minuter eller 25 minuter att gå. Pendlarparkeringar är viktiga i Sjöbo kommun, dock är cykel det absolut bästa alternativet ur ett klimat- och hälsoperspektiv.

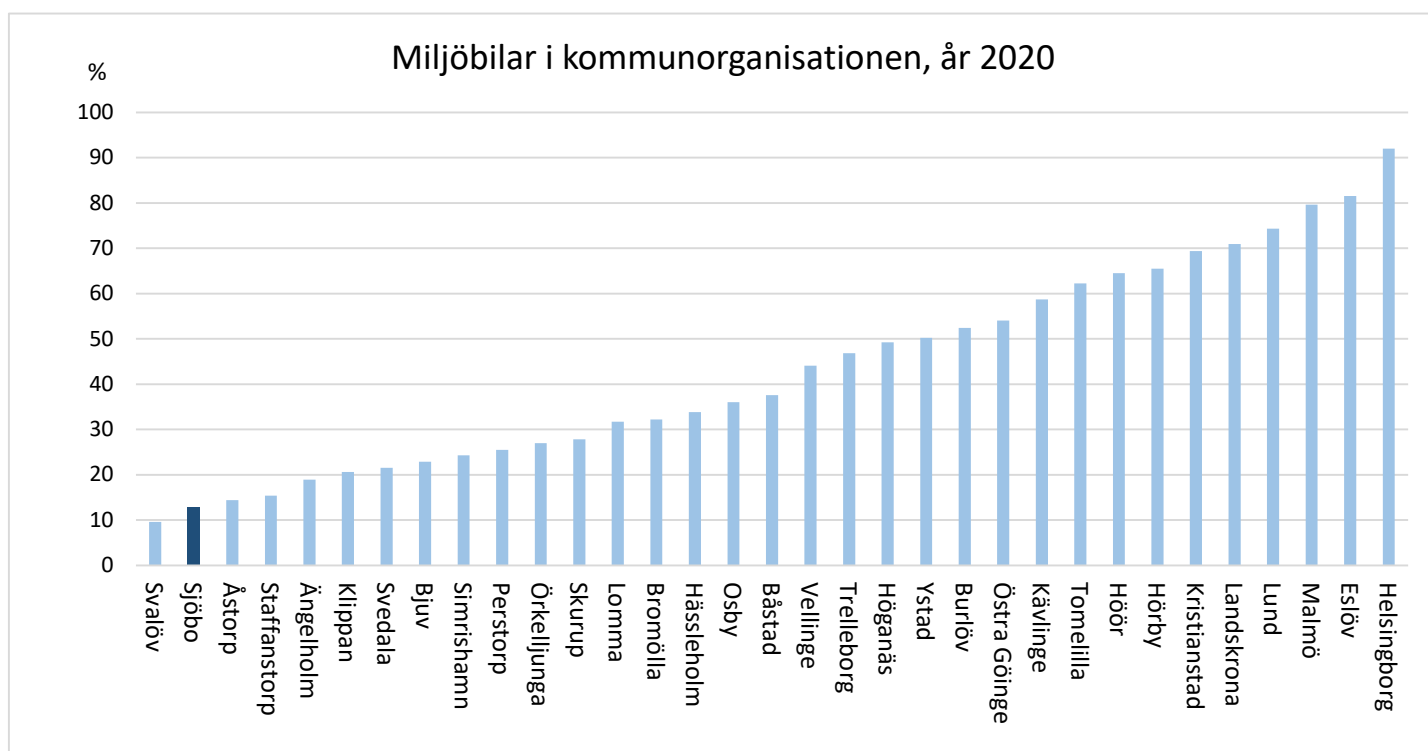
Fler kan cykla till bussen

Cykeln är ett transportmedel som har stor potential att ersätta bilen framför allt för kortare sträckor. Cykeln ger inte upphov till buller eller luftutsläpp och ökar fysisk aktivitet hos invånarna. Detta i sin tur förbättrar folkhälsan och resulterar i stora sjukvårdsbesparingar för samhället. Den totala längden av anlagd cykelväg per invånare har ökat från 2,1 meter år 2012 till 2,7 meter år 2020. I Region Skånes remissförslag för den regionala transportinfrastrukturplanen 2022-2033 planeras utbygge av cykelväg mellan sträckan Sjöbo-Tolånga (Marielundsvägen) under år 2024-2026.

Källa: Kolada, Tekniska förvaltningen
Sjöbo kommun, 2022

Ett projekt som kommunen drivit är "Cykla i Sjöbo" som syftar till ett ändrat beteende för att få fler att cykla. Projektet utredde förutsättningar för ökat cyklande i Sjöbo samt åtgärder. Utredningen visar i stora drag att det finns ett intresse för utbyggnad av cykelnätet, att belysning är viktig för att öka cyklandet, och det är viktigt att se över antalet busshållplatser i kommunen samt cykelparkeringsmöjligheten vid dessa. Barn som börjar cykla regelbundet i skolåldern kommer med större sannolikhet fortsätta cykla i vuxen ålder, därför är barn viktiga målgrupper. Det är också viktigt att kommunicera och ständigt aktualisera cyklingen som något positivt för att förändra attityder till cykling.

Källa: Kolada (U00437), 2022

Projektet "Cykla i Sjöbo" pågick till slutet av år 2017 och är en del av gällande trafikplan (TRAST) med vision, mål och åtgärdsförslag för Sjöbo samt tätorterna. Planen syftar till att stödja ett långsiktigt hållbart transportsystem för gång-, cykel-, och kollektivtrafik och tydliggör prioriteringar inom trafiken de närmsta åren.

100 % Fossilbränslefritt Skåne 2020

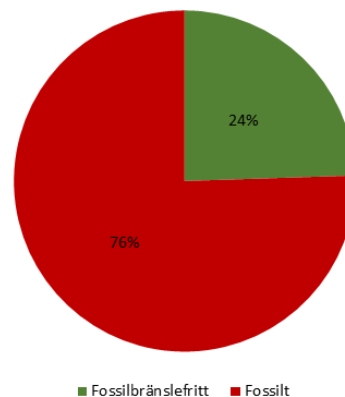
Sjöbo kommun har skrivit under "100 % Fossilbränslefritt Skåne 2020", vilket innebär ett aktivt arbete med att fasa ut de fossila bränslena inom uppvärmning, el och transporter i kommunorganisationen. 24 % av drivmedlen i kommunorganisationens fordonsflotta är fossilbränslefria. Successivt byts maskiner på tekniska förvaltningen ut till fossilfria alternativ, exempelvis går gräsklippare på biodiesel och mindre maskiner på akrylat eller el.

I resevaneundersökningen från år 2018, framgår det att 90 % av kommunanställda tycker det är bra eller mycket bra att arbetsgivaren engagerar sig i resorna. Det finns uppskattningsvis cirka 25-30 cyklar och sex elcyklar i kommunorganisationen, dock finns behov av att tillgängliggöra dessa för kommunens anställda på vissa förvaltningar. Resor med tåg, flyg och bil i tjänsten är cirka 23 % fossilbränslefria. Under år 2018 flög Sjöbo kommunorganisation cirka 11 118 mil. Det finns ett behov att se över resorna inom kommunorganisationen och förenkla möjligheten att resa kollektivt med hjälp av exempelvis buss-/tågbort, cyklar osv. För tekniska förvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen finns gällande "riktlinjer för hållbara resor".

Hög biogaspotential

Enligt en sammanställning av Skånes kommuners sammanlagda biogaspotential har Sjöbo kommun en total biogaspotential från restprodukter på 103 800 MWh/år. Om 5 % av den odlade marken hade ersatts med energigrödor hade det motsvarat cirka 36 100 MWh/år. Lantbruksrelaterad biogasråvara står för 97 % av biogaspotentialen, där gödsel representerar 44 MWh/år och odlingsrester 56,2 MWh/år. Om hela biogaspotentialen används i Sjöbo kan cirka 30 % av energianvändningen täckas, räknat med förbrukningen år 2019. I Sjöbo kommun sker idag biogasproduktion från slam på avloppsreningsverket, vilket delvis används för uppvärmning samt delvis facklas (eldas upp).

Fordonsbränsle
- Köpt drivmedel till egna fordon och arbetsmaskiner

Källa: Klimatsamverkan Skåne, EUROPEISKA UNIONEN Europeiska regionala utvecklingsfonden, 2020

Under år 2010 genomfördes en förstudie för biogasproduktion i Sjöbo kommun av Envirum på uppdrag av Biogas i Färs, nuvarande Biogas Sydöstra Skåne. Det finns ett positivt planbesked för en storskalig biogasanläggning och planarbete kommer inledas hösten år 2022.

Ekosystemtjänster och dess värden

Människan har genom alla tider alltid fått varor och tjänster från naturen, vilket i moderna termer kallas ekosystemtjänster. Detta är de gratistjänster naturen gör som är till nytta för oss människor, direkt eller indirekt. Ekosystemtjänsterna är grunden till människans överlevnad och finns överallt – i skogen, på åkern, i vattnet, i våtmarker - både i och utanför städer. Ett modernt samhälle använder olika naturresurser men allt är inte ekosystemtjänster. Ekosystemtjänster särskiljer sig genom att vara beroende av levande organismer. Alltså är förnybara naturresurser som sol, vind och vatten för kraftproduktion inte ekosystemtjänster.

Ett ekosystem kan vara en skog, stadspark, insjö men också hela planeten. En tjänst kan vara luftrening, vattenrening, bullerdämpning, biobränsle, svamp, pollinering av växter osv. Även möjligheten till rekreation och hälsosam närmiljö är en tjänst som ekosystemen ger oss. Den biologiska mångfalden, med stor variation av arter, är en grundförutsättning för ekosystemens förmåga att leverera dessa tjänster ur ett längre perspektiv. Genom en hög biologisk mångfald ökar ekosystemens möjligheter

till anpassning vid förändringar. Vid tillfälliga eller långvariga störningar, hjälper den till att upprätthålla och förebygga konsekvenserna, det vill säga resiliensen i systemet ökas.

De kulturella ekosystemtjänsterna omfattar rekreation, friluftsliv, estetiska, kunskaps- och vetenskapliga värden. Förenklat sett är kulturella ekosystemtjänster de värden som människan får eller kan erhålla i kontakt med naturen.

Genom att värdera ekosystemtjänsterna synliggörs hur människans välfärd och livskvalitet är beroende av fungerande natur och vi kan öppna upp för ett beslutsfattande som inte bara reflekteras i marknadspriser.

Anpassning till ett förändrat klimat

Trots kraftfull klimatpolitik kommer det vid nästa sekelskifte sannolikt ha blivit varmare i Skåne (jämfört med förhållandena i slutet av 1900-talet). Det förväntas bli en årsmedeltemperatur som höjts med ca 1,5 grader (i bästa fall), mer nederbörd under vinter och vår, torka under sommaren och en viss ökning av starkare vindar. Prognosen baseras på det klimatscenario som kallas RCP 4,5 vilket utgår från en kraftfull klimatpolitik där utsläppen av koldioxid ökar något fram till omkring år 2040, då de kulminerar.

I rapporten "Klimatsäkrat Skåne" belyses att effekterna av klimatförändringarna i Skåne är många och komplexa. Rapporten pekar bland annat på att: ekosystemen och den biologiska mångfalden påverkas, en förlängd växtsäsong, en intensifiering av jordbruket med ökad belastning på miljö och risk för skador, sjukdomar, insektsangrepp samt att dricksvattnet påverkas. Länsstyrelsen Skåne har i "Regional handlingsplan för klimatanpassning 2020-2024" definierat prioriterade sakområden som är särskilt märkbara för Skåne; kraftigt regn, ökad nederbörd, värme, torka, samhällsförändringar, stigande havsnivå och havsförsurning.

Översiktsplanen fungerar vägledande för bebyggelse och infrastruktur och är därmed ett viktigt verktyg för såväl minskad klimatpåverkan som för anpassning till ett förändrat klimat. Detaljplanen är bindande och styr bland annat bebyggelsens utformning, placering och exploateringsgrad. Enligt Plan- och bygglagen har kommunen ansvar att ta hänsyn till

klimatrisker vid ny bebyggelse. Det är viktigt att utreda de klimatutmaningar som Sjöbo står inför för att kunna införa relevanta klimatanpassningsåtgärder. Det kan exempelvis vara att planera in mångfunktionella ytor vid exploatering, så som en mjuk gräsyta som både ger en ökad infiltration, ljuddämpning, ökad artdiversitet (beroende på skötsel av ytan) och upphov till rekreation.

Kunskap är makt

Grönområden är viktigt för barns utveckling av motorik, inläring och koncentrationsförmåga. Direkt interaktion med levande system ger en ökad förståelse för bland annat natur, djur och hur ekosystemen fungerar och varför de är så viktiga. Närheten till god grön- och blåstruktur ger goda förutsättningar för förskola och skola att integrera detta i undervisningen. Redan i tidig ålder läggs grunden för goda vanor och genom att öka klimatkunskapen hos barn och unga skapar vi förutsättningar för ett hållbart samhälle och kan främja hållbara konsumtionsvanor.

Ett sätt att arbeta med dessa frågor i förskola och skola är genom Grön flagg, en certifiering från Håll Sverige rent. I dagsläget är det bara Bombi Bitts förskola och Tallbackens förskola som är certifierade med Grön flagg, det motsvarar 6 % av kommunens förskolor och skolor.

Närhet till naturen lockar till inflyttning

Naturvården, friluftslivet, fysisk aktivitet och hälsa hör nära samman och insikten om dess betydelse för livskvaliteten växer i takt med att stress, utmattningssyndrom och övervikt ökar. Barn har särskilda vinster av en god miljö, t.ex. genom den högre känsligheten för luftföroreningar och bättre förutsättningar för att klara skolan i bullerfria och rörelsefrämjande miljöer.

En av de största anledningarna till inflyttningen i Sjöbo kommun är närheten till natur och skog i kommunen, enligt en attitydsundersökning från år 2012. Tillgång till grönområden ger förbättrad livskvalitet, gör att vi rör på oss mer och får en minskad sjukfrånvaro. I Sjöbo kommun finns stor tillgång till allemansrättslig mark som är viktigt för ett rikt friluftsliv och närheten till grönområden är god jämfört med resten av Skåne. Det gör också att den rika naturen vi har lockar hit turister. Det finns stora rekreations- och naturvärden och många andra

utvecklingsbara stråk som förbinder olika grönområden, t.ex. Nybroån i Fyledalens dalgång och Lövestadsstråket. Nybroåns vatten sträcker sig in i Sjöbo kommun och samverkan inom Nybroåns, Kabusaåns och Tygeåns vattenråd är därför av vikt för att utveckla intilliggande gröna stråk.

I Skåne är 5,7 % av den totala arealen skyddad i form av nationalparker, naturreservat, naturvårdsområden, skogliga biotopskyddsområden eller övriga biotopskyddsområden. Ytterligare areal har ett visst skydd från exploatering genom exempelvis Natura 2000, strandskydd, landskapsskydds- och områdesbestämmelser etc. Enligt senaste rapporten från IPCC (2021) beräknas att 30-50 % av globala land-, färskvatten- och havsområden med befintliga naturnära ekosystem, behöver skyddas för att upprätthålla resiliensen av ekosystemen och biodiversiteten. Detta för att klara av de klimatutmaningar som vi står inför.

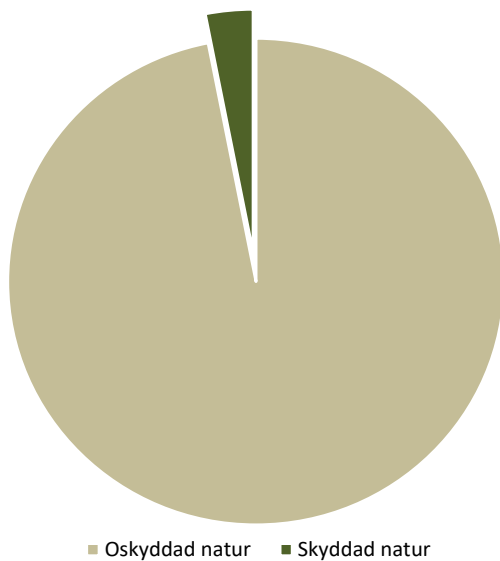
Sjöbo kommun består av ett varierande landskap rikt på höga natur- och kulturvärden. Arealen skyddad natur i Sjöbo kommun uppgår till cirka 3 % av kommunens totala yta (SCB). I Sjöbo kommun finns:

- 18 naturreservat
- 4 naturminnen
- 5 utpekade nationellt värdefulla vatten
- 18 Natura 2000-områden
- 10 riksintresseområden för naturvården
- 4 riksintresseområden för friluftsliv
- 33 skogligt biotopskyddsområde
- 1 övrigt biotopskyddsområde

En inventering över skyddsvärda naturområden utfördes i Sjöbo kommun under våren år 2014. Totalt 158 områden undersöktes och arealmässigt utgör dessa skyddsvärda områden 13,9 % av kommunens yta, totalt 6 841 hektar. Enligt inventeringen hade 96 % av inventerade områden särskilt höga naturvärden (klass 1).

Skyddad natur areal, hektar, Sjöbo kommun

■ Oskyddad natur ■ Skyddad natur

Källa: SCB, 2021

Våra naturområden måste göras tillgängliga för alla invånare i Sjöbo kommun. Folkhälsomyndigheten poängterar att personer från socioekonomiskt utsatta områden, äldre och personer med funktionsvariation har störst vinst av att komma ut och börja vistas i grönområden. För att säkerställa grönområdenas tillgänglighet finns olika sätt för kommunen att skydda dem, exempelvis genom naturreservat, naturvårdsavtal och biotopsskydd, där ett reservat har starkast skydd.

Översiktsplanen är ett bra redskap för att redovisa hur kommunen vill utveckla grönområden. I Sjöbo tätorts fördjupade översiktsplan (2013) beskrivs hur förtätningen av bebyggelsen i centrum ökar behovet av att utveckla befintliga parker och grönområden i tätortskärnan. År 2021 genomfördes en grönstruktursanalys i tätorten som ligger till grund för vidare planering. Det finns goda möjligheter att bland annat utveckla stråk längs med Åsumsån norr om Sjöbo tätort. Vidare ökar behovet av att skapa bra kontakter mot omgivande rekreationsområden som t.ex. Sjöbo Ora och Åsumsån.

Våra värdefulla skogar

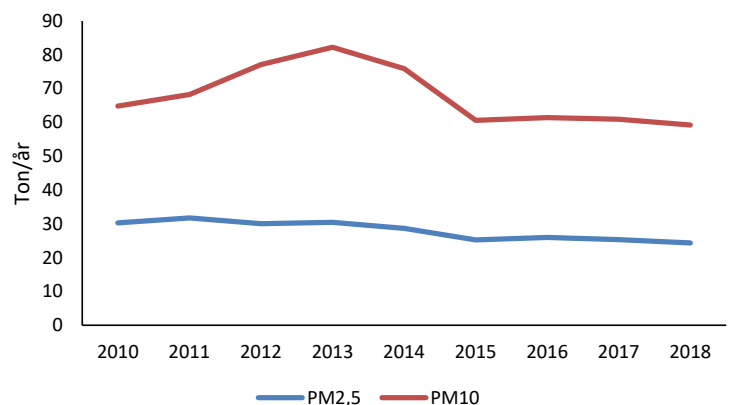
Skogen är värdefull för friluftsliv och rekreation men även som kolsänka. Den är också en viktig källa till

förnybara råvaror och erbjuder unika livsmiljöer för olika djur- och växtarter. För att bevara viktiga skogsmiljöer behövs naturreservat och andra former av skydd, liksom att skogsägare gör frivilliga markavsättningar. Skogsmiljöer kan också behöva restaureras eller skötas på ett sätt som utvecklar deras värden. Tätortsnära skogar eller andra skogar där många människor vistas kan behöva en hållbar skötsel med miljöanpassade metoder för att bli mer attraktiva och tillgängliga. Avverkningen av skog påverkar atmosfärens halt av koldioxid eftersom växande skog normalt tar upp koldioxid. Därför är det viktigt med en anpassad skötsel som bidrar till att binda så mycket koldioxid som möjligt för att kompensera för den avverkning som behöver ske i vissa produktionsskogar.

Cirka en fjärdedel av kommunen består av skogsmark, som i sin tur består av hälften barrskog och andra hälften lövskog. Sjöbo kommun äger cirka 300 hektar skogsmark där 100 % är FSC-certifierad. Fastighetens virkesförråd består av 30 % barrskog och 70 % lövskog. Virkesförrådet uppskattades i skogsbruksplanen år 2020 till 44040 m³sk (skogskubikmeter). Av kommunens skogsinnehav är 19,6 % skog med höga naturvärden. Hälften av skogen med höga naturvärden har naturvårdsmål med skötsel och hälften har naturvårdsmål att det ska hållas orört. Tittar man på åldersfördelningen på skogens arealer så är ca 70 % mellan 20 år och 70 år. Ca 10 % av arealen är 120 år eller äldre.

Sjöbo kommun har som målsättning att arbeta med hyggesfria metoder i skogarna närmast tätorterna,

Partiklar i luft, Sjöbo kommun

Källa: RUS, 2021

där når kommuninvånarna skogen på gångavstånd från sin bostad. Den nya skogsbruksplanen från år 2020 ska kompletteras så att tätortsnära rekreationsområden får specifika skötselplaner som kan öka tillgängligheten.

Vi har frisk luft

Både hälsa och miljö påverkas av luftföroreningar. Luftföroreningar är i första hand ett tätortsproblem och utsläpp från trafiken är en stor bidragande orsak. Andra orsaker kan även vara småskalig vedeldning, industrier eller damning från bergshantering. Därutöver sker en omfattande inströmning av luftföroreningar från andra områden och länder.

I Skåne orsakar luftföroreningar ca 6 % av förtida dödsfall. Luftföroreningar orsakar också skador på kulturvärden som sand- och kalksten i fasader och kulturföremål. Skåne har förhållandevis höga halter av luftföroreningar jämfört med andra delar av landet, delvis på grund av transporter från kontinenten men också på grund av intensiv trafik eftersom vi är ett transitlän med många transporter upp i landet. Halterna och utsläppen av luftföroreningar i Skåne är relativt oförändrade. Trots renare teknik och utveckling ger befolkningstillväxt ökade utsläpp från transporter och verksamheter.

Luftkvaliteten är överlag bedömd som god i Sjöbo kommun. Viss olägenhet kan föreligga i sommarbyarna på grund av vedeldning, utifrån uppgifter baserade på klagomålsärenden. I Sjöbo kommun har utsläpp av luftföroreningar såsom partiklar PM 2.5 varit oförändrat sedan år 1990. Partiklar PM 10 har minskat något och kväveoxider har varit oförändrat sedan år 1990.

Här finns god ljudmiljö

Större ostörda och bullerfria områden utomhus är en bristvara i Skåne och de som finns behöver värnas. Buller har betydelse för möjligheten till god livskvalitet och många skåningar upplever sig störda av vägtrafikbuller. Ökad trafik och bebyggelse nära vägar kan medföra att människor störs av buller och att andelen tysta områden minskar.

Länsstyrelsen har i en studie om bullerfria områden i Skåne från år 2003 visat att Sjöbo kommun har relativt god tillgång på tysta områden. Landsbygden är relativt oexploaterad i Sjöbo kommun, varför bilden bör vara relativt rättvisande även om enbart trafikbuller ingår i analysen. Dessa tysta områden utgör en stor potential ur ett regionalt perspektiv och kan utgöra en stor tillgång ur turism- och rekreationssynvinkel. Det finns få tysta områden med stora natur- och kulturvärden på närmare håll för MalmöLund-regionens invånare. Det är därför viktigt att värna om dessa områden i kommunen och så långt möjligt lokalisera ny infrastruktur och bullrande verksamheter i andra områden.

De gator där bullernivåerna är högst är Västergatan, väster om Bussgatan och Södergatan söder om Silogatan. Det finns en bullerpolicy (2008) för de vägar där kommunen är väghållare. Trafikbuller bedöms generellt inte vara ett problem i kommunen. De som äger en fastighet och som störs av buller från en kommunal väg kan söka bidrag för åtgärder som minskar vägtrafikbullret. De kan få bidrag för att byta eller förbättra fastighetens fönster, eller för att sätta upp ett bullerskyddsplank.

Strålmiljö - skydda dig mot solen!

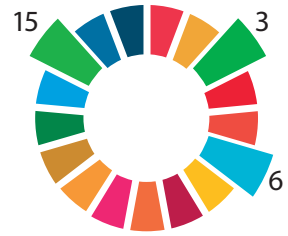
I människans naturliga miljö har det alltid funnits strålning. Strålningen kommer från rymden, från solen, vår egen kropp och från naturligt radioaktiva ämnen i marken som radon. Antalet årliga fall av hudcancer fortsätter öka och den främsta orsaken är exponering av UV-strålning från sol eller solarier. Det krävs en förändring i livsstil och attityd till utseende och solning. Att öka ekosystemens resiliens hjälper till att uppnå frisk luft och god strål- och ljudmiljö på ett naturligt sätt. Exempelvis kan trädens krontäckning (den yta som skuggas av trädkronorna) hjälpa till att reducera den yttre strålningen och bidrar samtidigt till bland annat temperatursänkning. Ett bra riktvärde är 30 % krontäckningsgrad i städer och tätorter.

Tillhör nämndsbeslut 2022-10-11 SBN § 98 STRA.2017.2092

FOKUSOMRÅDE

HÅLLBAR

MARK- & VATTENANVÄNDNING

Globala mål för hållbar utveckling:

3 HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE 	6 RENT VATTEN OCH SANITET 	15 EKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFALD
--	--	---

Svenska miljömål:

Begränsad klimatpåverkan
Bara naturlig försurning
Gifrfri miljö
Ingen övergödning
Levande sjöar och vattendrag
Grundvatten av god kvalitet

Hav i balans
Myllrande våtmarker
Levande skogar
Ett rikt odlingslandskap
God bebyggd miljö
Ett rikt växt- och djurliv

Giftfri miljö

När varor, material och kemiska produkter tillverkas eller blir till avfall, sprids farliga ämnen och kemikalier som påverkar människan och hotar den biologiska mångfalden. Spridningen av föroreningar behöver därför minska och förebyggas. För att uppnå en giftfri miljö krävs internationella och nationella överenskommelser. Användningen av särskilt farliga ämnen kan förväntas minska framöver tack vare skarpare lagstiftning.

På kommunal nivå kan minskad exponering av kemikalier i skolor och förskolor samt framtagande av en kemikalieplan vara exempel på bra åtgärder. De viktigaste åtgärderna enligt Havs- och vattenmyndigheten (HaV) för att nå målet om en giftfri miljö i Skåne är att minska utsläppen, införa integrerat växtskydd, öka antalet vattenskyddsområden, minska spridningen av slam från avloppsreningsverk och öka ekologiskt odlad åkerareal.

En annan viktig åtgärd är att efterbehandla fler förorenade områden. I Skåne har över 6000 potentiellt förorenade områden identifierats. I Sjöbo kommun uppgår antalet identifierade områden till 146 stycken. Av de 146 potentiellt förorenade områdena har 39 undersökts. Exempel på verksamheter är deponier, olika industrier, drivmedelshantering, plantskolor och skjutbanor. Inventering har hittills fokuserats på nedlagda verksamheter. Flera saneringar sker i samband med exploatering av fastigheter där det visats sig förekomma markföroreningar.

Hantering av slam från reningsverk är också en påvisad viktig åtgärd i arbetet med att uppnå giftfri miljö. För att sluta kretsloppet är återföring av näringsämnen en viktig fråga. Idag sprids stora mängder slam från våra reningsverk på åkermark. Ofta innehåller dock slam från reningsverk oönskade metaller som kadmium och oorganiska miljögifter, varför spridning av slam på åkermark är en omdebatterad fråga.

För att minska mängderna farligt avfall finns i den fastighetsnära insamlingen möjlighet att sortera små batterier och glödlampor i batteriboxen som finns på alla fyrfackskärl i kommunen. Farligt avfall kan också lämnas i Samlaren, som finns på ICA Kvantum i Sjöbo och Ica Nära i Lövestad, samt på återvinningscentraler.

Mikroplaster

Mikroskräp, eller mikroplaster, i sjöar och hav, ökar ständigt. Hur mikroplaster påverkar växter och djur är ännu inte helt klart men man misstänker att djuren äter plasten som kan fungera som "magneter" för miljögifter, vilket djuren då får i sig. Troligtvis kommer en stor del av mikroplasten i havet från större plastföremål som under sin nedbrytningsprocess finfördelats till mikrostorlek. Plastpartiklarna kan dock vara mikroskopiska redan innan de kommer ut i naturen från däckslitage eller granulat från konstgräsplaner.

Många textilier samt skönhetsprodukter som tandkrämer och kroppskrubb innehåller mikroplaster. Från och med den 1 juli 2018 gäller ett nytt, svenskt förbud mot små plastpartiklar i kosmetiska produkter. Syftet med regeln är att begränsa tillförseln av plastpartiklar till sjöar och hav. Naturvårdsverket har på regeringens uppdrag identifierat viktiga källor till utsläpp av mikroplaster till havet. Med utgångspunkt från kartläggningen har Naturvårdsverket bedömt att följande källor primärt bör åtgärdas i Sverige: väg och däck, konstgräsplaner, industriell produktion och hantering av primärplast, tvätt av syntetfibrer, båtbottnfärg och slutligen nedskräpning.

Idag finns inte tillräcklig, vetenskaplig kunskap för att kunna dra säkra slutsatser om mikroplaster från de större källorna som identifierats. Ändå uppmanar Naturvårdsverket till åtgärder som kan genomföras till rimliga kostnader och konsekvenser för berörda aktörer.

Nedskräpning

Skräp som hamnar i hav, sjöar och vattendrag skadar fåglar och marina däggdjur. Skräpig miljöer upplevs även som otrygga och otrevliga av många människor. En redan nedskräpad yta bidrar ofta till ännu mer nedskräpning och skadegörelse. Städning medför även kostnader för kommunen som kan användas till annat. Sjöbo kommun deltar årligen i kampanjen "Vi håller rent" och vi är en Håll Sverige rent-kommun. Sjöbo kommun har mellan år 2015-2021 klättrat rejält i rankningen, från plats 136 till plats 48.

Hållbar offentlig upphandling

Den offentliga konsumtionen (sjukvård, skolor, transporter, försvar etc.) utgör en stor del av den

Tillhör nämndsbeslut 2022-10-11, § 98, STRA, 2017:2092

svenska ekonomin och bidrar till en tredjedel av den totala konsumtionens utsläpp av växthusgaser. Genom att ställa miljökrav i upphandlingen stimuleras marknaden att utveckla mer miljöanpassade produkter och tjänster. Det kan handla om krav på klimatpåverkan, kemikalieanvändning och resursförbrukning. Innovationsupphandling är ett viktigt

verktyg för att premiera nytänkande, utveckling och för att åstadkomma en sådan långsiktig utveckling.

I Sjöbo kommuns upphandlingspolicy står under rubriken "Hållbar upphandling" att "Sociala krav och miljöhänsyn ska vägas in som krav eller kriterier bland andra och vara relevanta och rimliga i

förhållande till den vara eller tjänst som upphandlas. Kraven ska baseras på gällande lagstiftning, mål, åtgärdsprogram samt tillgänglig vetenskaplig forskning och information”. I Sjöbo kommun ansvarar varje förvaltning själv för upphandlingen av varor och tjänster i exempelvis kravställning och förfrågningsunderlag. Upphandlingsenheten ger, från centralt håll, förvaltningarna stöd och råd i upphandlingarna och fungerar som en intern konsult. Upphandlingsmyndigheten har hållbarhets-kriterier anpassade för olika produktgrupper som direkt går att applicera på kommunens anskaffningsprocess.

Miljöpåverkan från investeringar

Ansvarsfulla placeringar handlar om att göra bedömningar av hur de företag som ingår i fonden tar ansvar för exempelvis miljö och mänskliga rättigheter och av hur långsiktigt hållbara deras produkter och tjänster är. Att sluta investera i något kallas divestera och används framför allt om fossil energi som är dåligt ur ett klimatperspektiv. Enligt de finansiella riktlinjerna i Sjöbo kommun ska vissa aspekter beaktas i placeringsverksamheten. Härmed avses att placeringar inte ska ske i företag som kan förknippas med oacceptabla arbetsförhållanden, barnarbete, våld, narkotika, prostitution, eller kriminell verksamhet. Därefter är utgångspunkten att prioritera fonder, som arbetar med aktiv påverkan utifrån socialt ansvarsfulla kriterier och långsiktig hållbarhet.

Som grundregel ska hänsyn tas till principerna i FN:s Global Compact som innefattar mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och korruption. Företag ombeds att stödja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker, initiativ tas för att främja större miljömässigt ansvarstagande och uppmuntra utveckling och spridning av miljövänlig teknik. Sjöbo kommun har gjort placeringar från och med år 2017 vilka ska genomlysas varje årskifte. En kommun kan också ta Gröna lån eller gröna obligationer för att bidra till övergång till ett mer hållbart samhälle.

Unik natur- och kulturmiljö

Sverige har inom FN:s konvention för biologisk mångfald åtagit sig att bevara och nyttja den biologiska mångfalden på ett hållbart sätt. Värdefull natur skyddas och åtgärdsprogram tas fram för att bevara våra mest hotade arter. För att lyckas behövs också större hänsyn och bättre planering när olika nature-

surser nyttjas för att främja en grön infrastruktur. Att övervaka och bekämpa främmande invasiva arter är av stor vikt för att de inte ska konkurrera ut vår egen inhemska flora och fauna och hota den biologiska mångfalden.

Skåne är det landskap som hyser flest antal växt- och djurarter, och här har också artantalet gått starkast tillbaka. I Sjöbo kommun finns det totalt 389 stycken rödlistade arter varav 156 stycken av dem räknas som hotade (akut hotade, starkt hotade eller sårbara arter). Antalet rödlistade arter i Sjöbo kommun har ökat med 40 % sedan år 2001, vilket indikerar på att

dessa arters livsmiljöer har försämrats eller minskat. Det är av stor vikt att säkerställa en genetiska variationen hos växter och djur för att ekosystemen ska bli resilienta och kunna stå emot förändringar bättre. Detta görs genom att se till att det finns spridningskorridorer i landskapet så att djur och växter har möjlighet till interaktioner med fler individer. Grönstruktur- och naturvårdsprogrammet beskriver mer ingående naturen i Sjöbo kommun och anger övergripande mål och satsningar för att bevara och utveckla naturmiljö- och grönstrukturvärden i Sjöbo kommun.

Naturskyddade områden innehåller ofta även kulturmiljövärden, vilka lockar besökare och bidrar till både kunskap och rekreation. I Sjöbo kommun finns fem områden utpekade som riksintressen för kulturmiljövård. Riksintresseområdena för kulturmiljövård ska avspegla Sveriges historia och utgörs bland annat av jordbruksbyar, stadskärnor, arbetarbostäder, 1900-talets förorter, gruvor, förhistoriska gravfält och moderna kyrkor. I Länsstyrelsens kulturmiljöprogram lyfts 18 kulturmiljöer fram i Sjöbo kommun som särskilt värdefulla kulturmiljöer, varav två ingår i kulturmiljöstråk. Kulturmiljöstråken

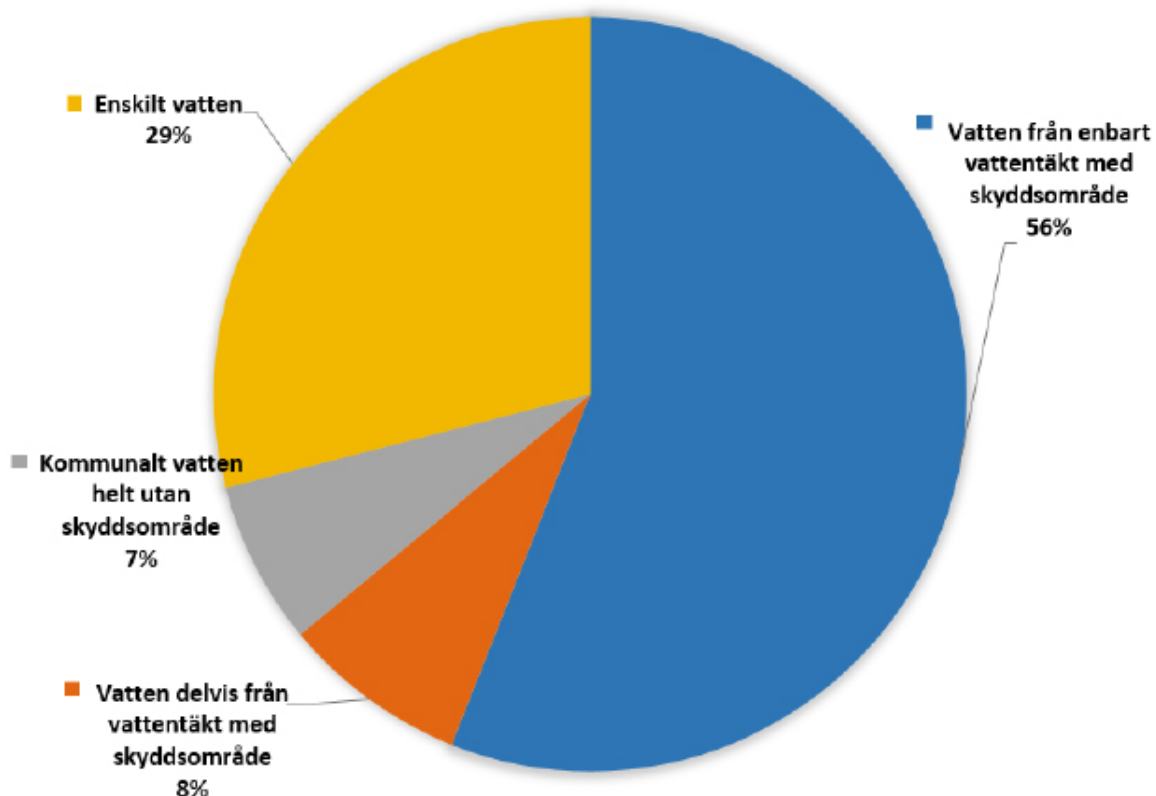
är Malmö-Simrishamns järnväg och Ystad-Eslövs järnväg.

Omsorg om kulturmiljön innebär också att säkra god boendemiljö, men många värdefulla byggnader och kulturmiljöer saknar skydd idag. Den fysiska planeringen är ett viktigt styrmedel för att kunna uppnå miljömålet om en god bebyggd miljö, inom vilket en väsentlig beståndsdel är att bevara kulturmiljön. Befintligt kulturmiljöprogram för Sjöbo tätort är ett strategiskt dokument för kulturmiljöfrågorna där delar av tätorten behandlas. Det ska användas som planeringsunderlag för kommunens tjänstemän och vara generellt kunskapshöjande om Sjöbos kulturmiljö, men fler inventeringar av kulturhistoriskt värdefulla miljöer behöver göras.

Utan vatten – inget liv!

Vattenlandskapets ekosystemtjänster är svåra att klara sig utan och vatten är vårt absolut viktigaste livsmedel. Det kan handla om produktion av fisk, vattenrening, flödesutjämning och rekreationsmiljöer. Utan vatten av tillräcklig god kvalitet eller kvantitet är det omöjligt att bygga social eller ekonomisk välfärd. Det finns många faktorer som påverkar

DRICKSVATTEN, ANDEL INVÅNARE, SJÖBO KOMMUN

Tillhör nämndsbeslut 2022-10-11 § 98 STRA.2017.2092

kvalitén på dricksvattnet, exempelvis föroreningar från avlopp, ytvatten och urlakning av både bekämpningsmedel och gödsel från jordbruk.

Ett stort antal växter och djur som är hotade eller missgynnade, är kopplade till våtmarker. Många insatser görs i form av skydd, restaureringar och skötsel av våtmarker men trots detta så påverkas Skånes våtmarker negativt till följd av dikesrensningar, utebliven hävd eller övergödning. Landsbygdsprogrammet är den viktigaste faktorn för att våtmarker anläggs och restaureras, och under åren 2014-2020 var miljö, hållbar utveckling och innovation priorite-

rat i programmet. I Sjöbo kommun anlades mellan åren 1995 till 2012 cirka 30 våtmarker inom Kävlingeåprojektet, vilket är näst högsta siffran jämfört med övriga deltagande kommuner. Projektet avslutades med en stor våtmarksanläggning på cirka 60 hektar som har återgått till att vara översilningsområde vid Björka i Sjöbo kommun.

Kommunen ligger långt upp i Kävlingeåns avrinningsområde och vi har ett ansvar att minimera påverkan på vattenkvaliteten hos grannkommuner nedströms. Kävlingeåns vattenråd bildades i syfte att samla arbetet med vattenvård och vattenkontroll i en

organisation, där medlemmarna i vattenrådet kan samverka i olika frågor. Medlemmarna består bland annat av kommunerna Sjöbo, Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund och Tomelilla samt Sydvattnen, olika representanter från areella näringar och markägare. Några av vattenrådets arbetsuppgifter är att säkerställa och förbättra vattenkvaliteten i de olika vattendragen, initiera olika åtgärder för Kävlingeån vid behov och verka som remissorgan i vattenfrågor gentemot kommuner och andra myndigheter. Nybroån-, Kabusaån- och Tygeåns vattenråd är också av intresse för kommunen. Sjöbo kommun tillhör Södra Östersjöns vattendistrikt.

Vårt kommunala vatten

I Sjöbo kommun får vi det kommunala dricksvattnet från grundvattnet vilket bedöms ha god kemisk och kvantitativ status i dagsläget, enligt VattenInformationssystem Sverige (VISS). Det finns nio kommunala vattentäkter, varav tre har fastställda vattenskyddsområden. Två äldre vattenskyddsområden, Grimtofta och Gröndal, håller på att uppdateras och omarbetas till ett gemensamt. Förberedande arbeten för att bilda vattenskyddsområden för brunnarna i Lövestad och Röddinge pågår samtidigt. Det finns även ett vattenskyddsområde kring Vombsjön som utgör vattentäkt för Sydvattnen. I åtgärdsprogrammet (2016-2021) för Södra Östersjöns vattendistrikt pekas elva grundvattenförekomster ut där vattenskyddsområden behöver upprättas eller revideras för att uppnå säker produktion av dricksvatten i Sjöbo kommun. Andelen oskyddade dricksvattentäkter är 70 %, men det är bara 7 % av invånarna som berörs av det, då huvuddelen av kommunens anslutna personer är anslutna till Sjöbo vattenverk som har vattenskyddsområde.

Förekomsten av näringsämnen i våra sjöar visar på 100 % dålig status. Våra vattendrag har lite bättre näringsämnestatus än sjöarna med 9 % som uppnår

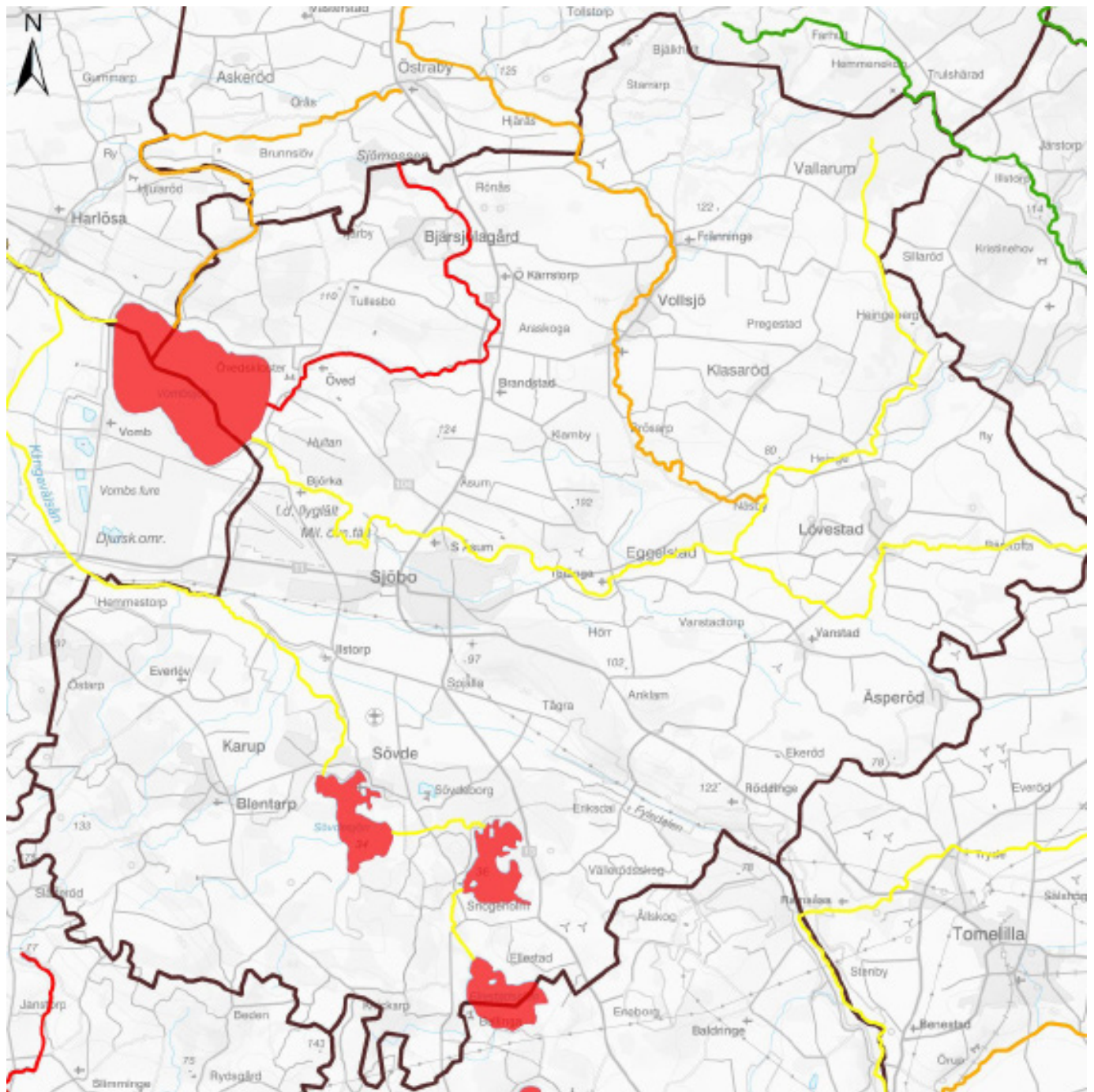
god status, 64 % måttlig, 18 % otillfredställande och 9 % har dålig status. För att förhindra att det blir sämre behöver övergödningen minska. Övergödning är ett stort problem i Skåne och orsakas av för höga halter av kväve och fosfor som är främst kopplat till läckage från jordbruk, kväveoxidutsläpp från trafik och kraftverk, samt utsläpp från avloppsreningsverk och industrier. Nedfallen av kväveoxider är något högre i Sjöbo kommun än snittet i Skåne. Detta får växtligheten att förändras succesivt och arter som är anpassade till näringsfattiga miljöer trängs undan.

Dagvattensystem och dagvattenkvaliteten kan påverkas av ett förändrat klimat vilket sannolikt kan medföra ett behov av klimatanpassning av dagvattenhanteringen. I Sjöbo kommun genomfördes en "Översiktlig översvämningskartering av de större vattendragen i Sjöbo kommun" av SWECO under år 2015. Klimatanpassning behandlas, utöver dessa dokument, i översiktsplanen för Sjöbo kommun. Behov kan finnas att genomföra en fördjupad översvämningskartering, analys samt åtgärdsplan.

Det finns cirka 3000 enskilda avlopp i Sjöbo kommun. Miljöenheten arbetar ständigt med att minska antalet icke godkända avlopp eftersom de är en källa till övergödning och andra föroreningar. I dagsläget är cirka 27 % av de enskilda avloppen icke godkända, vilket är en minskning sedan föregående år.

Under år 2017 antogs VA-plan för Sjöbo kommun där riktlinjer för arbetet med vatten och avlopp presenteras. Planen är uppbyggd enligt Havs- och vattenmyndighetens riktlinjer med nulägesbeskrivning, va-policy och åtgärdsplan för hela kommunen. Ett kontinuerligt arbete sker med att förbättra ledningsnäten för att förhindra ovidkommande vatten tränger in i ledningarna. Denna åtgärd resulterar i att reningsverken får mindre vatten att hantera.

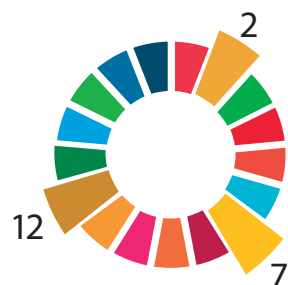
Tillhör nämndsbeslut 2022-10-11 SBN § 98 STRA.2017.2092

Näringsämnestatus i Sjöö kommuns ytvatten. Gult innebär att statusen på vattnet är måttligt, orange innebär otillfredställande och rött visar på dålig status. Kartan ger en indikation vart insatser behöver ske snarast för att uppnå god status. Källa: Länsstyrelsen VISS, 2022

HÅLLBAR

PRODUKTION & KONSUMTION

Globala mål för hållbar utveckling:

Svenska miljömål:

- Grundvatten av god kvalitet
- God bebyggd miljö
- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Bara naturlig försurning
- Giftfri miljö
- Ingen övergödning
- Ett rikt odlingslandskap
- Ett rikt växt- och djurliv

Tack för maten – lantbruket!

Den svenska självförsörjningsgraden av livsmedel har minskat kraftigt de senaste decennierna och är idag under 50 %, men regeringen har under år 2022 fattat beslut om att stärka en hållbar produktion som både ökar produktionen samt bidrar till fler arbeten inom areella näringen.

Livsmedelsproduktion ger upphov till negativa miljöeffekter som till exempel växtnärläckage, spridning av miljögifter som bekämpningsmedel samt klimatpåverkan från metangas. Jordbruket i Sjöbo står för ca 60 % av växthusgasutsläppen, varav drygt hälften kommer från tarmgaser från idisslare. Målet enligt "Klimat- och energistrategi för Skåne" är att minska växthusgasutsläppen med 80 % till år 2030 jämfört med år 1990. Det innebär att sänkningar inom jordbrukssektorn gör stor påverkan på den totala mängden växthusgasutsläpp. Generellt kan tilläggas att lantbruken är mycket värdefulla för livsmedelsproduktionen i kommunen och en viss klimatpåverkan är en naturlig följd av verksamheten, men näringsläckaget till våra vattendrag och sjöar samt det totala växthusgasutsläppen måste minska.

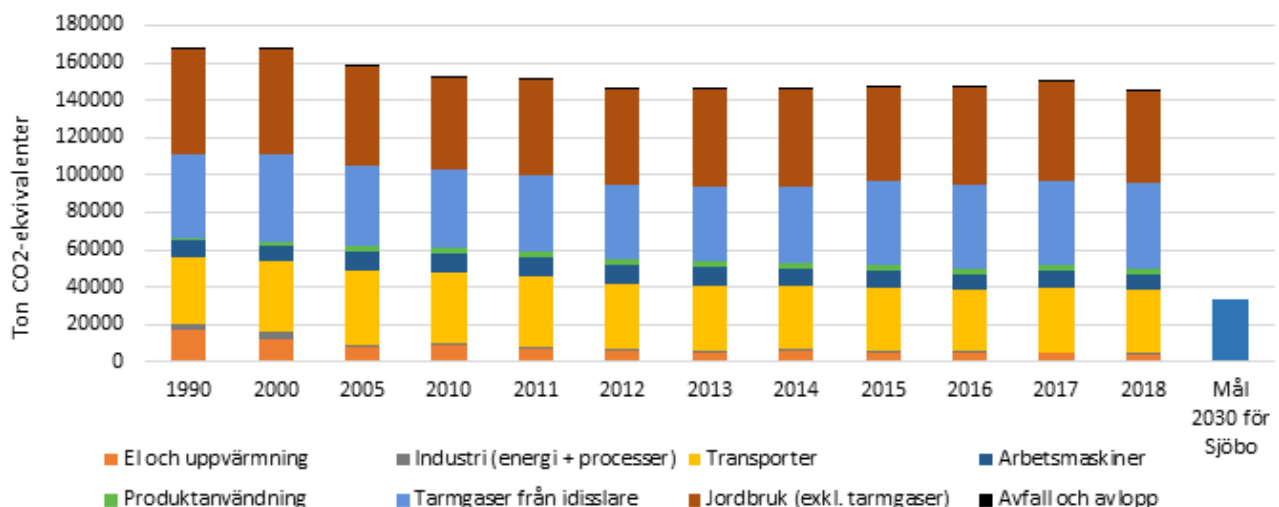
Jordbruksmarken har även potential att bidra med energi för ett framtida uthålligt samhälle. Energigrödor från åkermark, bioenergi, är liksom vind-, vatten- eller solenergi, en del av all förnybar energi som finns runt omkring oss. I expansiva områden

finns dock risk att intressekonflikter uppstår, ska exempelvis marken användas för ny bostadsbebyggelse, energi eller livsmedelsproduktion? Produktiv åkermark är en värdefull resurs som inte kan återställas när den väl är bebyggd, därför har Sjöbo kommun valt att följa Länsstyrelsen i Skånes nollvision – att inte bygga på åkermark.

Hälften av kommunens yta består av åkermark, cirka 18 % slätter/betesvall och 8 % betesmark. I de norra delarna återfinns generellt högre åkermarksklasser. Det finns 510 jordbruk i Sjöbo kommun, av varierande storlek och inriktning, men det är främst kött och mjölk som produceras, därav höga växthusgasutsläpp. Den biologiska mångfalden och kulturmiljöerna är beroende av ett fortsatt jordbruk, men också av vilka metoder som används. Bland annat är betande djur en förutsättning för att bevara artrika betesmarker. Den svenska livsmedelsproduktionen har hög standard inom djurskydd och djurhälsa och är i ett internationellt perspektiv mer miljö- och klimateffektiv.

Det ekologiska jordbruket strävar efter en hög självförsörjningsgrad och omfattar både djurhållning och odling av växter där exempelvis kemiska bekämpningsmedel samt konstgödsel inte är tillåtet. I Sjöbo kommun är andelen ekologiskt odlad åkermark 20 % (2020). Andelen har ökat under de senaste åren och är högre än i våra grannkommuner.

Totala växthusgasutsläpp i Sjöbo kommun

Källa: SMHI, 2021. *Mål 2030 för Sjöbo är uträknat enligt "Klimatmål för Skåne till år 2030" där en minskning av växthusgasutsläppen behöver ske med 80 % jämfört med år 1990, för att klara av att hålla max 1,5 graders höjning.

Snittet för kommunerna i Skåne är cirka 7 % medan rikssnittet i Sverige ligger runt 20 %.

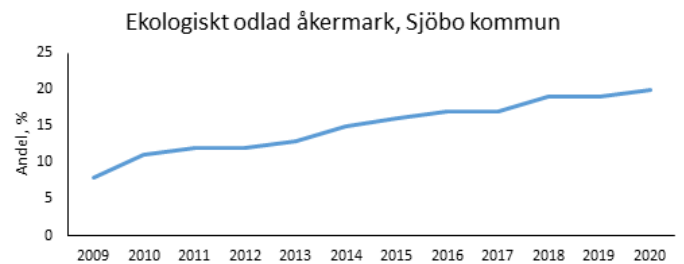
För att uppnå ett hållbart lantbruk i Sjöbo kommun krävs samverkan och delad kunskap mellan ekologiska och konventionella lantbruk, vilket framgick under förstudien för Biosfärområdet. Inom jordbruket i Sverige produceras cirka 400 000 ton mat per år som sen inte lämnar gården. Svinnet leder till stora negativa miljöeffekter och resurser försvinner till ingen nytta. I enlighet med Sveriges livsmedelsstrategi är det viktigt att öka resurseffektiviteten inom svenska lantbruk. Det innebär minskning av svinn från producent till konsument samt att restprodukter utnyttjas genom nya lösningar som säkerställer kretsloppen i en cirkulär och biobaserad ekonomi. Användning av jordbruksråvaror för produktion av biodrivmedel kan ge betydande minskning av växthusgasutsläppen.

Konsumerar vi hållbart?

Konsumtionens roll i klimatpåverkan har blivit tydligare på senare tid. Genom konsumtionen exporterar vi stora delar av våra utsläpp. Andelen utsläpp i andra länder, som är orsakade av vår konsumtion, har under de senaste tjugo åren ökat med 50 %.

Svenskarna är ett av de mest miljömedvetna folken i Europa, enligt oss själva. Vi väljer i ökad omfattning att odla vår egen mat, köpa second-hand och dela på saker. Men om alla hade levt som en svensk hade det behövts över fyra jordklot räknat i ekologiskt fotavtryck. För varje år tar också resurserna slut i allt högre tempo. 3 april år 2022 hade vi i Sverige gjort av med årets budget av förnybara resurser. Överbelastningen av ekosystemen leder till bland annat avskogning, torka, vattenbrist, jorderosion, minskad biologisk mångfald och ökad koldioxidhalt.

Sedan 1990 har utsläppen av växthusgaser i Sverige minskat med 29 %. Samtidigt sker nästan 60 % av de konsumtionsbaserade utsläppen som orsakats av vår svenska konsumtion, i andra länder. Vi har alltså flyttat en stor del av vår miljöpåverkan till andra länder. Varor och tjänster påverkar miljön under hela livscykeln, vid tillverkning, användning, återbruk, materialåtervinning, omhändertagande av avfall och transporter i alla led.

Källa: Kolada, 2021

Miljögifter sprids som en följd av vår konsumtion och förekomsten av farliga ämnen i kemiska produkter och varor ökar globalt. Det saknas fortfarande kunskap kring många kemikalier och hur de påverkar människors hälsa och miljö, särskilt hur kemiska ämnen kan samverka och vilka effekter den sammanlagda exponeringen kan leda till. Studier visar att vi människor har många olika kemikalier i våra kroppar som inte borde finnas där. PCB, bromerade flamskyddsmedel, högfluorerade ämnen och andra kemiska ämnen uppmäts i bröstmjölk, blod och urin. Några av de ämnen som vi får i oss är hormonstörande och misstänks kunna bidra till uppkomsten av några vanliga folksjukdomar. Barn är särskilt känsliga för påverkan eftersom deras kroppar utvecklas. Därför är det nödvändigt att sträva efter en mer hållbar konsumtion, inte bara för miljöns skull utan även för människors hälsa, både i och utanför Sverige.

För att vi ska nå generationsmålet och miljö kvalitetsmålen behöver våra konsumtionsmönster och produktion av varor och tjänster förändras. Det innebär att vi måste utnyttja våra resurser cirkulärt och effektivt, minska resursutarmningen och skapa giftfria kretslopp. En omställning till mer hållbara alternativ är positivt inte bara för miljön utan även för vår hälsa.

Hållbara måltider i kommunens kök

Miljönyttan av att vi återanvänder eller återvinner matavfall kan inte uppväga den miljöbelastning som uppstår när maten producerades. Därför är det bäst att arbeta för att svinnet inte uppstår alls. I Sverige slängs cirka 19 kilo ätbar mat i soporna och 26 kilo mat och dryck hålls bort i slasken per person och år. Under år 2021 slängde en Sjöbobo i snitt 57 kg matavfall. Kommunens kök arbetar för att minska

510 st

jordbruksföretag i Sjöbo kommun 2020

Tillhör nämndsbeslut 2022-10-11 SBN § 98 STRA.2017.2092

matsvinnet kontinuerligt genom mätningar. Inom kommunens äldreomsorg uppstår idag ca 30 % matsvinn av den totala andelen tillagad/serverad mat. Inom förskola/skola/gymnasium är värdet ca 12 %.

I Sjöbo kommun väljs livsmedel med så liten klimat- och miljöpåverkan som möjligt genom grönsaker efter säsong, ökad andel vegetabilier samt minskat matsvinn. Alla skolor och förskolor serverar klimatsmarta måltider samtliga dagar i veckan och det finns alltid vegetariska alternativ. Skolornas salladsbuffé innehåller rotgrönsaker, kålsorter, bulgur, bönor, linser etc. Inom livsmedelsupphandlingen eftersträvas också rena råvaror med så lite halvfabrikat som

möjligt för att ha möjlighet att kontrollera tillsatser, antibiotikaresistens och rests substanser av bekämpningsmedel. Kött ersätts till viss del med bönor och linser vilket minskar köttmängderna i recepten vilket i sin tur ger en minskad klimatpåverkan.

Av inköpta livsmedel år 2021 var 68 % svenskproducerat. Många av "kolonial" har ingen ursprungsmärkning trots att det kan ha svenskt ursprung, vilket gör att statistiken blir lite missvisande för den kategorin. Samma år var 11 % av varorna som upphandlades ekologiska och 2 % etiska, medelvärdet för kommuner i Sverige är 26 % ekologisk. Nästan all fisk är MSC-märkt.

Under år 2017 påbörjades ett dialogarbete för att förbättra möjligheten till upphandling med lokala livsmedelsproducenter. ”Policyn för hållbar mat och måltider” för Sjöbo kommun antogs i kommunfullmäktige år 2019. I dagsläget finns inte e-handel eller samordnad varudistribution i kommunorganisationen, vilket kan underlätta för att upphandla inom ramavtal, lokalt och minska transportererna vid leverans av varor.

Höga avfallsmängder

Totala mängden hushållsavfall i Sverige minskade från år 2015 till år 2016 med 0,8 % trots en viss folkökning. Sjöbo kommun har höga avfallsmängder jämfört med resten av Sverige och Skåne, och år 2020 var den totala avfallsmängden 647 kg per person. Det behövs ett förändrat förhållningssätt där dela, återanvända, återtillverka och återvinna blir en naturlig del innan nya saker köps. Den miljövänligaste produkten är den som inte behöver tillverkas.

I kommunen går cirka hälften av hushållsavfallet till energiåtervinning, en fjärdedel till biologisk behandling och en fjärdedel till materialåtervinning. Kommunerna ansvarar för att hushållsavfallet transporteras till en behandlingsanläggning för återvinning eller bortskaffande/deponering. Det gäller avfall från hushåll men också ”liknande avfall” från exempelvis restauranger, butiker, kontor etc. Kommunerna har också ansvar för att hushållsavfallet tas om hand på ett miljömässigt riktigt sätt och ska informera invånarna om hur de ska hantera förpackningar och tidningar samt miljönyttan med att återvinna dessa material.

Varje kommun ska ha en renhållningsordning och en avfallsplan. Renhållningsordningen innehåller de föreskrifter för avfallshantering som gäller för kommunen. År 2021 togs en ny kretsloppsplan fram för Sjöbo kommun tillsammans med nio andra kommuner.

Förnybar energi

År 2017 stod hushåll och transporter tillsammans för ca 65 % av energianvändningen. Jord- och skogsbruk stod för 15 % och resterande av offentlig verksamhet, industri och distribution. Hälften av den totala

energitillförseln (2020) har sitt ursprung från el, en tredjedel av oljeprodukter och resterande av bio-bränsle och biodrivmedel. För privatpersoner och företag som vill minska energianvändningen eller installera förnybara och effektiva energilösningar erbjuder Sjöbo kommun kostnadsfri energirådgivning i dagsläget.

I Sjöbo finns 268 solcellsanläggningar installerade, med en sammanlagd effekt på 8860 kW. Antalet solcellsanläggningar ökade med 104 % under år 2019 jämfört med föregående år. Mellan år 2016 - 2020 var den totala ökningen 738 %, och den installerade effekten ökade med 2500 %. Enligt en studie från Uppsala universitet finns stor solenergipotential på taken i Sjöbo, där solenergin i princip kan försörja hela kommunen med energi. I policydokumentet ”Råd och riktlinjer för solenergianläggningar” finns vägledning för de som vill skaffa egna solceller.

Det finns idag fyra mindre vindkraftverk inom kommunen, tre vindkraftverk har uppförts i Assmåsa och ett i Vanstad. Under år 2015 producerades 17 133 MWh vindenergi i Sjöbo kommun. Kommunen har en positiv grundinställning till vindkraftsutbyggnaden.

Fjärrvärmens i Sjöbo kommun produceras av Solör Bioenergi i Syd AB och innehåller 100 % fossilfritt bränsle. I kommunorganisationen är 100 % av uppvärmningen fossilbränslefri och elen som köps in (verksamhetselen) är märkt med ”Bra miljöval” och således 100 % fossilbränslefri. Energiavändningen i Sjöbo kommun bör utredas vidare, men preliminärt framtagna statistik indikerar att energiförbrukningen är hög i kommunens lokaler.

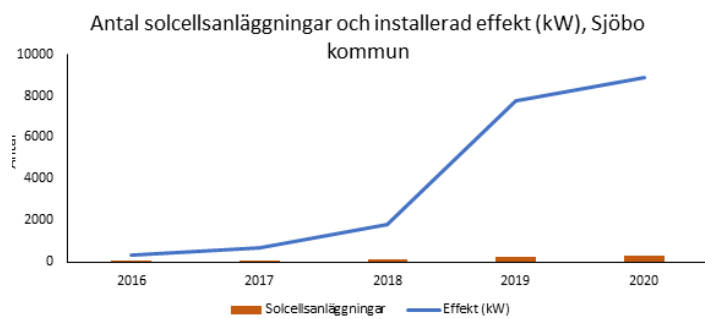

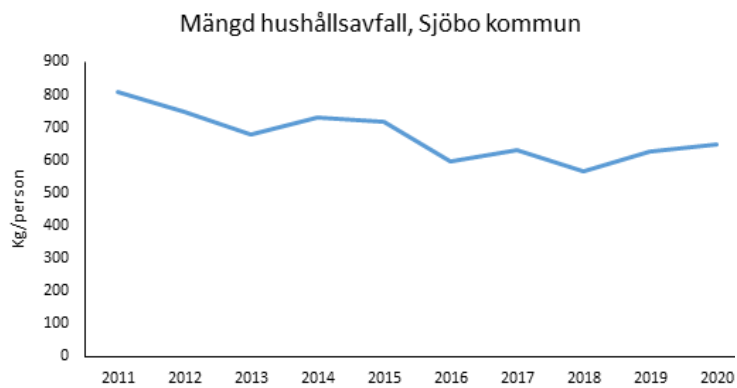
647 kg /person

hushållsavfall slängde en sjöbobo under 2020

Tillhör nämndsbeslut 2022-10-11 SBN § 98 STRA.2017.2092

Källa: Energimyndigheten, 2021

Källa: Avfall Sverige, 2021

Källor

Avfall Sverige (2022). Avfall webb. Tillgänglig: <https://www.avfallwebb.se/> [2022-04-13]

Boverket (2022). Buller och goda ljudmiljöer. Tillgänglig: <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/sa-planeras-sverige/planeringsfragor/halsa-sakerhet-och-risk/information-om-buller-och-goda-ljudmiljoer/> [2022-04-12]

Boverket (2021). Gröna lösningar för ekosystemtjänster i praktiken. Tillgänglig: <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/ekosystemtjanster/praktiken/> [2021-08-09]

Earth overshoot day (2022). Country Overshoot Day. Tillgänglig: <https://www.overshootday.org/> [2022-04-04]

Energimyndigheten (2021). Tillgänglig: <http://www.energimyndigheten.se/> [2021-08-05]

Envirum (2010). Biogas i färs, Förstudie. Tillgänglig via Sjöbo kommun

Finansdepartementet, Regeringskansliet (2017). Strategi för hållbar konsumtion. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/artiklar/2016/10/strategi-for-hallbar-konsumtion/> [2017-11-09]

Fondbolagens förening (2022). Ansvarsfulla investeringar. Tillgänglig: https://www.fondbolagen.se/fakta_index/ordlista/h/hallbara-investeringar/ [2022-04-07]

Forest stewardship council (2017). FSC-certifiering. Tillgänglig: <https://se.fsc.org/se-se/fscs-betydelse/statistik-och-fakta> [2017-11-09]

Gobala målen (2022). Hållbar konsumtion och produktion. Tillgänglig: <https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/mal-12-hallbar-konsumtion-och-produktion/> [2022-04-09]

Havs- och vattenmyndigheten (2022). Ingen övergödning. Tillgänglig: <https://sverigesmiljomal.se/miljomalen/ingen-overgodning/?msclkid=8df3aa92ba6611ec99f2ef6513d494a1> [2022-04-12]

Havs- och vattenmyndigheten (2017). Mikroplaster. Tillgänglig: <https://www.havochvatten.se/hav/fiske--fritid/miljopaverkan/marint-skrap/mikroplaster.html> [2017-11-09]

Havs- och vattenmyndigheten (2017). Ramdirektiv för vatten. Tillgänglig: <https://www.havochvatten.se/hav/samordning--fakta/miljomal--direktiv/vattendirektivet.html> [2017-11-09]

Håll Sverige rent (2017). Grön flagg. Tillgänglig: <http://www.hsr.se/valkommen-till-gron-flagg/vi-ar-med> [2017-11-09]

Håll Sverige rent (2022). Håll Sverige Rents kommunindex. Tillgänglig: <https://hsr.se/hall-sverige-rents-kommunindex> [2022-03-20]

IPCC (2022). Huvudslutsatser i IPCC:s rapport Klimat i förändring 2022: Effekter, anpassning och sårbarhet. Tillgänglig: <https://www.smhi.se/nyhetsarkiv/huvudslutsatser-ipcc-s-rapport-klimat-i-forandring-2022-ef-fekter-anpassning-och-sarbarhet-1.180776> [2022-03-25]

IVL Svenska miljöinstitutet (2016). Klimatanpassning 2016 – Så långt har Sveriges kommuner kommit. Tillgänglig: <https://www.ivl.se/publikationer/publikationer/klimatanpassning-2016---sa-langt-har-sveriges-kommuner-kommit.html> [2021-08-05]

Jordbruksverket (2022). Hållbar mat, en komplicerad fråga. Tillgänglig: <https://jordbruksverket.se/mat-och-drycker/hallbar-produktion-och-konsumtion-av-mat/hallbar-mat---en-komplicerad-fraga> [2022-04-08]

Jordbruksverket (2022). Jordbruksföretag efter kommun och storleksgrupp. År 1981-2020. Tillgänglig: https://statistik.sjv.se/PXWeb/pxweb/sv/Jordbruksverkets%20statistikdatabas/Jordbruksverkets%20statistikdatabas__Jordbruksforetag__Jordbruksforetag%20och%20jordbruksforetagare/JO0106F31.px/table/tableViewLayout1/ [2022-04-07]

Jordbruksverket (2020). Övergödning och läckage av växtnäring. Tillgänglig: <https://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/miljoklimat/ingenovergodning/jordbruketochovergodningen.4.4b00b7db11efe-58e66b80001608.html> [2017-11-09]

Kemikalieinspektionen (2017). Kommunnätverket för Giftfri vardag. Tillgänglig: <http://www.kemi.se/om-kemikalieinspektionen/verksamhet/handlingsplan-for-en-giftfri-vardag/kommunnatverk-for-giftfri-vardag> [2017-11-09]

Kemikalieinspektionen (2018). Svenska regler om plastpartiklar i kosmetiska produkter. Tillgänglig: <https://www.kemi.se/hitta-direkt/lagar-och-regler/regler-som-endast-galler-i-sverige/nationella-begransningar-och-forbud/svenska-regler-om-plastpartiklar-i-kosmetiska-produkter> [2018-06-09]

Klimatsamverkan Skåne (2017). Fossilbränslefritt Skåne 2020. Tillgänglig: <http://www.klimatsamverkanskane.se/projekt/100-fossilbranslefritt-skane-2020> [2017-11-09]

KOLADA (2021). Tillgänglig: <https://www.kolada.se/> [2021-08-05]

Kommuninvest (2022). Gröna lån. Tillgänglig: <http://kommuninvest.se/for-kunder/vara-produkter/grona-lan/> [2022-04-07]

Kävlingeåns vattenråd (2017). Tillgänglig: <http://www.kavlinge.se> [2017-11-09]

Lingfors D. & Widén J. (2018). Solenergipotentialen för Skånes bebyggelse enligt två framtidsscenarier. Insitutionen för teknikvetenskaper, Uppsala universitet. Tillgänglig: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/tjanster/publikationer/solenergipotentialen-for-skanes-bebyggelse-enligt-tva-framtidsscenarier.html> [2018-06-09]

Länsstyrelsen (2017). Vatten informations system Sverige (VISS). Tillgänglig: <http://viss.lansstyrelsen.se/> [2017-11-09]

Länsstyrelsen i Jönköpings län (2003). Ostörda områden - Var finns de? Tillgänglig: http://ext-dokument.lansstyrelsen.se/jonkoping/GDK_dokument/2015-01_Ostorda_omraden.pdf?msckid=5263396dba5511ec9e31bc8d-260f127e [2022-04-11]

Länsstyrelsen Skåne (2021). Begränsad klimatpåverkan. Tillgänglig: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/miljo-och-vatten/miljomal.html>

Länsstyrelsen Skåne (2011). Biogaspotential i Skåne. Tillgänglig: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/miljo-och-vatten/energi-och-klimat.html> [2022-01-18]

Länsstyrelsen Skåne (2006). Kulturmiljöprogram för Skåne. Tillgänglig: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/besoksmal/kulturmiljoprogram.html> [2022-04-12]

Länsstyrelsen Skåne (2022). Miljömålen i Skåne - Frisk luft. Tillgänglig: <https://www.skansmiljomal.info/bedomningar-2021/frisk-luft-2021/> [2022-04-12]

Länsstyrelsen Skåne (2020). Regional handlingsplan för klimatanpassning 2020-2024. Tillgänglig: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/tjanster/publikationer/regional-handlingsplan-for-klimatanpassning-2020-2024.html> [2022-04-07]

Länsstyrelsen Skåne (2022). Vattenskyddsområde. Tillgänglig: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/natur-och-landsbygd/aktiviteter-och-ingrepp-i-naturen/vattenskyddsomraden.html> [2022-04-12]

Miljöbarometern (2021). Resesträcka i kollektivtrafiken. Tillgänglig: <https://2030.miljobarometern.se/kommun/helhet/beteendet/resande-i-olika-transportslag/resestracka-i-kollektivtrafiken/sj%C3%B6bo> [2021-08-05]

Miljödepartementet, Regeringskansliet (2017). Den största investeringen någonsin för ett grönt samhällsbygge. Tillgänglig: <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/09/den-storsta-klimatsatsningen-nagonsin/> [2022-04-12]

Miljödepartementet, Regeringskansliet (2016). Giftfri vardag. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/artiklar/2016/05/regeringen-satsar-pa-en-giftfri-miljo-for-barnen-och-var-halsa/> [2017-11-09]

Miljödepartementet, Regeringskansliet (2021). Miljödepartementet. Tillgänglig: <https://www.regeringen.se/sveriges-regering/miljodepartementet/> [2021-11-16]

Naturskyddsföreningen (2012). Avlopp på våra åkrar - en rapport om miljögifter i slam. Tillgänglig: http://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/dokument-media/avlopp_pa_vara_akrar_-_en_rapport_om_miljo-gifter.pdf [2017-11-09]

Naturvårdsverket (2017). Bara naturlig försurning. Tillgänglig: <https://www.sverigesmiljomal.se/miljomalen/bara-naturlig-forsurning/> [2017-11-09]

Naturvårdsverket (2021). Begränsad klimatpåverkan. Tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Sveriges-miljomal/Miljokvalitetsmalen/Begransad-klimatpaverkan/> [2021-08-09]

Naturvårdsverket (2017). Ekosystemtjänster. Tillgänglig: <http://www.naturvardsverket.se/ekosystemtjanster> [2017-11-09]

Naturvårdsverket (2017). Ekosystemtjänstförteckning med inventering av datakällor. Tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/publikationer/6700/ekosystemtjanstfor-teckning-med-inventering-av-datakallor/> [2021-08-09]

Naturvårdsverket (2013). Ett koldioxid neutralt Sverige, 2050. Tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/publikationer/8600/2050-ett-koldioxid-neutralt-sverige> [2022-04-07]

Naturvårdsverket (2017). Ett rikt odlingslandskap. Tillgänglig: <https://www.sverigesmiljomal.se/miljomalen/ett-rikt-odlingslandskap/> [2017-11-09]

Naturvårdsverket (2022). Frisk luft. Tillgänglig: <https://www.sverigesmiljomal.se/miljomalen/frisk-luft/> [2022-04-12]

Naturvårdsverket (2021). Följ utvecklingen av det långsiktiga klimatarbetet. Tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Klimat/Klimatneutralt-Sverige/> [2021-08-04]

Naturvårdsverket (2018). Fördjupad analys av svensk klimatstatistik. Tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/publikationer/6800/fordjupad-analys-av-svensk-klimatstatistik-2018> [2022-04-07]

Naturvårdsverket (2017). Förorenade områden. Tillgänglig: <https://www.sverigesmiljomal.se/miljomalen/giftfri-miljo/forenade-omraden/> [2017-11-09]

Naturvårdsverket (2017). Giftfri miljö. Tillgänglig: Giftfri miljö: <http://sverigesmiljomal.se/miljomalen/giftfri-miljo/> [2017-11-09]

Naturvårdsverket (2017). Klimat. Tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/data-och-statistik/klimat/> [2022-04-07]

Naturvårdsverket (2019). Luftguiden. Tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/publikationer/0100/luftguiden-version-4> [2022-04-12]

Naturvårdsverket (2022). Matavfall. Tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/avfall/avfallslag/matavfall> [2022-04-08]

Naturvårdsverket (2022). Mikroplaster, källor och förslag på åtgärder. Tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/avfall/plast-och-mikroplast/atgarder-for-att-minimera-utslapp-av-mikroplast> [2022-04-08]

Naturvårdsverket (2021). Miljö kvalitetsnormer för utomhusluft. Tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/luft-och-klimat/miljokvalitetsnormer-for-utomhusluft> [2022-04-12]

Naturvårdsverket (2006). Naturen som kraftkälla. Tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/publikationer/8200/naturen-som-kraftkalla> [2022-04-12]

Naturvårdsverket (2021). Sveriges klimatmål och klimatpolitiska ramverk. Tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Klimat/Sveriges-klimatlag-och-klimatpolitiska-ramverk/> [2021-08-10]

Naturvårdsverket (2015). Åtgärdsprogram för att följa miljö kvalitetsnormen för buller. Tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/publikationer/6500/atgardsprogram-folja-miljokvalitetsnormen-buller> [2022-04-12]

Näringsdepartementet, Regeringskansliet (2017). Vision och mål för livsmedelsstrategin fram till 2030. Tillgänglig: <https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2017/01/mal-for-livsmedelsstrategin-fram-till-2030/> [2022-03-30]

Persson, D. (2017) Ung i Sjöbo. Tillgänglig: https://www.sjobo.se/download/18.4424c56b16693f576f6bc0/1540541433840/Ung%20i%20Sjo%CC%88bo%202017_rapport_DPersson.pdf [2022-04-12]

Region Skåne (2018). Cykelvägsplan för Skåne 2018-2029. Tillgänglig: https://utveckling.skane.se/siteassets/publikationer_dokument/cykelvagsplan_for_skane_2018-2029.pdf?highlight=cykelv%c3%a4gsplan [2021-08-09]

Region Skåne (2015). Klimatsäkrat Skåne. Tillgänglig: <https://utveckling.skane.se/publikationer/rapporter-analyser-och-prognoser/klimatsakrat-skane/> [2021-08-09]

Region Skåne (2019). Så reser vi i Skåne - Resevaneundersökningen 2018. Tillgänglig: <https://utveckling.skane.se/publikationer/rapporter-analyser-och-prognoser/resvaneundersokning-i-skane> [2021-06-24]

Region Skåne (2016). Trafikförsörjningsprogram för Skåne. Tillgänglig: <https://utveckling.skane.se/publikationer/strategier-och-planer/trafikforsorjningsprogram-for-skane-2016/> [2017-11-09]

Riksantikvarieämbetet (2017). Ekosystemtjänster och grön infrastruktur. Tillgänglig: <https://www.raa.se/kulturarvet/landskap/ekosystemtjanster-och-gron-infrastruktur/> [2017-11-09]

RUS (2021) Körsträckedata. Tillgänglig: <https://www.rus.se/> [2021-02-25]

Sandra Johanne Selander, energi – och klimatstrateg, Länsstyrelsen Skåne. Via mail den 2017-11-01

SCB (2017). Skyddad natur. Tillgänglig: <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/miljo/markanvandning/skyddad-natur/> [2022-04-13]

Sjöbo kommun (2022). Avfall. Tillgänglig: <https://www.sjobo.se/bygga-bo-och-miljo/avfall.html> [2022-04-11]

Sjöbo kommun (2016). Cykla i Sjöbo 1.0. Tillgänglig via Sjöbo kommun

Sjöbo kommun (2012). Förstudie till bullerutredning för Sjöbo kommun. Tillgänglig via Sjöbo kommun.

Sjöbo kommun (2016). Grönstruktur och – naturvårdsprogram. Tillgänglig: <https://www.sjobo.se/bygga-bo-och-miljo/hallbarhet-miljo-och-natur/natur--och-vattenvard/gronstruktur--och-naturvardsprogram.html> [2022-04-13]

Sjöbo kommun (2020). Kommunutmaningen år 2019. Tillgänglig via Sjöbo kommun

Sjöbo kommun (2014). Kulturmiljöprogram för Sjöbo tätort. Tillgänglig: <https://www.sjobo.se/bygga-bo-och-miljo/bygga-nytt-andra-eller-riva/kulturhistoriska-byggnader-kulturmiljoer.html> [2022-04-13]

Sjöbo kommun (2018). Radon. Tillgänglig: <https://www.sjobo.se/bygga-bo-och-miljo/bostader/boendemiljo-och-halsa/radon.html> [2022-04-12]

Sjöbo kommun (2020). Skogsbruksplan. Tillgänglig via Sjöbo kommun.

Sjöbo kommun (2015). Trafikplan för Sjöbo kommuns tätorter, TRAST. Tillgänglig via Sjöbo kommun

Sjöbo kommun (2016). Tätortsnära skogar. Tillgänglig: <http://www.mynewsdesk.com/se/sjobo/news/skoetselplan-foer-taetortsaera-skogar-206698> [2017-11-09]

Sjöbo kommun (2013). Utredning av parkeringsbehovet i Sjöbo. En inventering av parkeringsbehovet i Sjöbo kommun. Tillgänglig via Sjöbo kommun

Sjöbo kommun (2017). VA-plan. Tillgänglig via Sjöbo kommun

SKR (2021). Klimatanpassning i den fysiska planeringen. Tillgänglig: <https://skr.se/skr/samhallsplaneringinfrastruktur/planerabyggabo/klimatanpassning.1665.html> [2021-08-09]

Skånes Luftvårdsförbund (2009). Emissioner och luftkvalitet i Skånes kommuner. Tillgänglig: <https://www.ystad.se/globalassets/dokument/lou/avd-f-strat-miljoarb/emissioner-och-luftkvalitet-i-skanes-kommuner-2009.pdf> [2017-11-09]

Skånes luftvårdsförbund (2012). Partiklar PM 2,5. Tillgänglig: <https://www.xn--skneluft-b0a.se/sknes-emissionsdatabas> [2022-04-13]

Skånes luftvårdsförbund (2012). Tillståndet i skogsmiljö. Tillgänglig: http://krondroppsnatet.ivl.se/download/18.488d9cec137bbdeb94800056784/1350483724755/B2035_Sk%C3%A5ne_2010-11.pdf [2017-11-09]

SLU (2013). Cykeln som en del av hållbar stadsutveckling. Tillgänglig: https://stud.epsilon.slu.se/5770/7/nilsson_j_130704.pdf [2017-11-09]

SMHI (2021). Nationella emissionsdatabasen. Tillgänglig: <https://www.smhi.se/data/miljo/nationella-emissionsdatabasen/nationella-emissionsdatabasen-1.174774> [2022-02-25]

Sol i Syd. Energikontoret Skåne, Kommunförbundet Skåne. Powerpoint presentation vid möte på Länsstyrelsen 2018-05-03

Strålsäkerhetsmyndigheten (2022). Säker strålmiljö. Tillgänglig: <https://www.sverigesmiljomal.se/miljomalen/saker-stralmiljo/> [2022-04-12]

SVT nyheter (2021). Luftföroreningar bakom 6 procent av förtida dödsfall i Skåne. Tillgänglig: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/skane/luftforeoreningar-bakom-6-av-fortida-dodsfall-i-skane> [2022-04-11]

SWECO (2010). Tematiskt tillägg till översiktsplanen. Tillgänglig: http://www.sjobo.se/PageFiles/1060/Sj%C3%B6bo%20vind_antagande2010-10-07%20del1.pdf [2017-11-09]

TRAFÄ (2021). Fordon i län och kommuner 2020. Tillgänglig: <https://www.trafa.se/vagtrafik/fordon/> [2021-06-23]

TRAFÄ (2021). Fordon på väg. Tillgänglig: <https://www.trafa.se/vagtrafik/fordon/> [2021-08-17]

United nation global compact (2017). United nation global compact. Tillgänglig: <https://www.unglobalcompact.org/> [2017-11-09]

Vattenatlas (2021). Kartfunktion. Tillgänglig: <https://vattenatlas.se/> [2021-08-17]

Vattenmyndigheten (2016). Förvaltningsplan Södra Östersjöns vattendistrikt. Åtgärdsprogram 2016-2021. Tillgänglig: <https://www.vattenmyndigheterna.se/tjanster/publikationer/2016/forvaltningsplan-2016-2021-for-sodra-ostersjons-vattendistrikt.html> [2022-04-13]

Hållbart Sjöbo 2034

**Del 1.2 Prioriteringar
2022-2025**

Tillägnad kommande generationer

Innehåll

Inledning.....	3
Fokusområden.....	4
Hållbara samhällen.....	5
Hållbar mark- och vattenanvändning.....	6
Hållbar produktion och konsumtion.....	7

Antagen av

Kommunfullmäktige 2022-XX-XX

Projektledare

Venus Krantz, miljöstrateg

Emelie Willsäter, samhällsplanerare

Projektansvarig

Louise Andersson, förvaltningschef stadsbyggnadsförvaltningen

På uppdrag av

Samhällsbyggnadsnämnden

Foto

Sjöbo kommun

Inledning

I detta dokument (del 1.2) presenteras de indikatorer som prioriterats under miljömålen (del 1) första period, år 2022-2025. Dokumentet riktar sig främst till kommunorganisationens verksamheter och bolag. Indikatorerna som presenteras följs upp årligen i samband med Sjöbo kommuns årsredovisning. I slutet av varje period revideras de prioriterade indikatorerna av samhällsbyggnadsnämnden. Som underlag till miljömål och prioriteringar presenteras i Miljöläget (del 1.1) en övergripande status på miljön och de utmaningar Sjöbo kommun står inför, både organisationmässigt och geografiskt.

Fokusområden och lokala miljömål för Sjöbo kommun 2034

HÅLLBARA SAMHÄLLEN

- Klimatsmarta transporter till alla
- Klimatsäkrad kommun
- Klimatkunskap
- God tillgång till grönområden för alla
- Frisk luft, god strål- och ljudmiljö

HÅLLBAR MARK- & VATTENANVÄNDNING

- Giftfri miljö
- Bevarade och utvecklade natur- och kulturmiljövärden
- Friskt vatten

HÅLLBAR PRODUKTION & KONSUMTION

- Hållbara lantbruk
- Hållbar konsumtion
- Minskat avfall
- Hållbar energi

HÅLLBARA SAMHÄLLEN

Miljömål 2034	Indikator	Mål	Ingångsvärde	Ansvarig
Klimatsmarta transporter till alla	1.1 Andel miljöbilar i kommunorganisationen och de kommunala bolagen	100 %	År 2020 13 %	Tekniska nämnden Familjenämnden AB Sjöbohem Sjöbo elnät AB
Klimatsäkrad kommun	1.2 Nya detaljplaner innehållande dokumenterade klimatanpassningsåtgärder	100 %	År 2021 0 %	Samhällsbyggnadsnämnden
Klimatkunskap	1.3 Aktiviteter med syfte att öka klimatkunskapen hos barn och unga	Genomförs enligt läroplan	År 2021 100 %	Familjenämnden
God tillgång till grönområden för alla	1.4 Areal skyddad natur	Öka	År 2021 3,1 %	Samhällsbyggnadsnämnden
Frisk luft, god strål- och ljudmiljö	1.5 Krontäckningsgrad*	30 %	År 2021 Sjöbo tätort: 25 % Blentarp: 29 % Vollsjö: 13 % Lövestad: 9 %	AB Sjöbohem Tekniska nämnden Samhällsbyggnadsnämnden

Källa

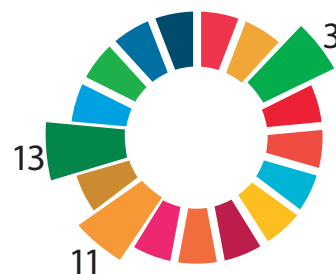
1.1 Kolada (U00437). Avser bilar som enligt vägtrafikregistret är registrerade på kommunen och dess majoritetsägda bolag.

1.2 Stadsbyggnadsförvaltningen. Andel nya detaljplaner från och med år 2023 som innehåller listade klimatanpassningsåtgärder.

1.3 Familjeförvaltningen.

1.4 Kolada (N85054). Uppdateras en gång per år (maj). Med skyddad natur avses område inom nationalpark, naturreservat, naturvårdsområden och biotopskyddsområde.

1.5 Stadsträd.se. Stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för att en ny krontäckningsgrad beräknas fram inför varje revidering av Hållbart Sjöbo Del 1.2 Prioriteringar. *Krontäckningsgraden ska öka på den kommunala marken samt på AB Sjöbohems markinnehav. Krontäckningsgrad är den andel yta som skuggas av trädens kronor.

HÅLLBAR MARK- & VATTENANVÄNDNING

Miljömål 2034	Indikator	Mål	Ingångsvärde	Ansvarig
Giftfri miljö	2.1 Andel upphandlade produkter* med krav på märkning eller hållbarhetscertifiering	Öka	År 2021 0 st	Kommunstyrelsen
Bevarade och utvecklade natur- och kulturmiljövärden	2.2 Antal inventeringar av främmande invasiva arter*	Öka	År 2021 0 st	Samhällsbyggnadsnämnden Tekniska nämnden
	2.3 Antal inventeringar av kulturhistoriskt värdefulla miljöer	Öka	År 2021 5 st	Samhällsbyggnadsnämnden
Friskt vatten	2.4 Andel icke godkända avlopp	Minska	År 2021 27 %	Samhällsbyggnadsnämnden
	2.5 Andel personer med dricksvatten från skyddade kommunala dricksvattentäkter	95 %	År 2021 79 %	Tekniska nämnden

Tillhör nämndsbeslut 2022-10-11 6BN § 98 STRA.2017.2092

Källa

2.1 Kommunstyrelsen. *Livsmedel ej inkluderat i produkter.

2.2 Stadsbyggnadsförvaltningen, tekniska förvaltningen. *Antal inventerade EU-listade främmande invasiva arter, som finns i Sjöbo kommun, på kommunal mark.

2.3 Stadsbyggnadsförvaltningen.

2.4 Stadsbyggnadsförvaltningen.

2.5 Tekniska förvaltningen. Värde baserat på andel personer som är anslutna till kommunalt vatten och som får det från vattentäkt med skyddsområde.

HÅLLBAR PRODUKTION & KONSUMTION

Miljömål 2034	Indikator	Mål	Ingångsvärde	Ansvarig
Hållbara lantbruk	3.1 Vattenstatus i kommunens sjöar (närlingsämnen)	Förbättrad	År 2021 Hög: - God: - Måttlig: - Otillfredställande: - Dålig: 100 %	Samhällsbyggnadsnämnden
	3.2 Vattenstatus i kommunens vattendrag (närlingsämnen)	Förbättrad	År 2021 Hög: - God: 9 % Måttlig: 64 % Otillfredställande: 18 % Dålig: 9 %	Samhällsbyggnadsnämnden
Hållbar konsumtion	3.3 Andel svenska/lokala livsmedel i kommunens verksamheter*	Över 64 %	År 2021 68 %	Vård- och omsorgsnämnden
	3.4 CO ₂ e-utsläpp* från inköpta livsmedel	Under 1,97 CO ₂ e/kg	År 2021 CO ₂ e/kg: 2,07	Vård- och omsorgsnämnden
Minskat avfall	3.5 Matsvinn i kommunens verksamheter	Minska	År 2021 Förskola/skola/gymnasie: 12 % Äldreomsorg: 30 %	Vård- och omsorgsnämnden
Hållbar energi	3.6 Energianvändning inom offentlig verksamhet	115 kWh/m ²	År 2021 Fastigheter: 135 kWh/m ² *	AB Sjöbohem Tekniska nämnden
	3.7 Energianvändning inom offentlig verksamhet	Minska	År 2021 Gatubelysning: 284 kWh/punkt*	AB Sjöbohem Tekniska nämnden

Tillhör nämndsbeslut 2022-10-11 SEN § 98 STRA.2017.2092

Källa

3.1 Vatteninformationssystem Sverige (VISS). Områdesstatistik, vattentyp - sjö, närlingsämnen.

3.2 Vatteninformationssystem Sverige (VISS). Områdesstatistik, vattentyp - vattendrag, närlingsämnen.

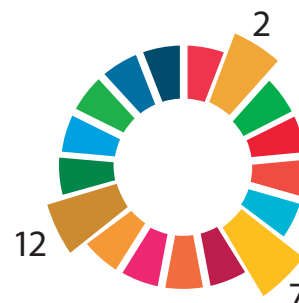
3.3 Vård- och omsorgsförvaltningen. *Total mängd inköpta livsmedel som är odlat/uppfött/tillverkat i Sverige. Sjöbo kommun 20220101-20220831: 67,33 % Kommunsnitt 20220101-20220831: 64,20 %

3.4 Vård- och omsorgsförvaltningen. Per kilo livsmedel genererade de offentliga livsmedelsinköpen utsläpp av växthusgaser motsvarande i genomsnitt 1,97 kg CO₂e 2019. <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/nyheter/2021/minskad-klimatpaverkan-fran-livsmedelsinkop/> *Olika växthusgasutsläpp ger olika uppvärmningseffekter, därför räknas de om till koldioxidkvalenter (CO₂e) för att lättare kunna räkna ut klimatpåverkan

3.5 Vård- och omsorgsförvaltningen. *Total andel tillagad/serverad mat.

3.6 AB Sjöbohem, tekniska förvaltningen. *I energianvändningen för fastigheter ingår uppvärmning, tappvatten och fastighetsel.

3.7 AB Sjöbohem, tekniska förvaltningen. 1249421/4400=284 kWh per *belysningspunkt.

§99

Ärendenr PLAN.2019.202

Detaljplan för fastigheten Sjöbo 3:58 m fl "Orebackens camping" i Sjöbo**Samhällsbyggnadsnämndens beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna Detaljplan för fastigheten Sjöbo 3:58 m fl, "Orebackens camping" i Sjöbo, och skickar vidare planförslaget till kommunstyrelsen för godkännande och kommunfullmäktige för beslut om antagande.

Förändring innan antagande

Följande justering av planhandlingarna har gjorts:

- **Planbestämmelsen växtbeklädda tak har tagits bort från plankarta**
- **Utökad text i planbeskrivningen om riksintressena frilufsliv och naturvård och dess konsekvenser**

Yrkande

Simon Diaz (KD), yrkar på att takbeklädningen ska ta stöd i landskapet.

Cecilia Rosenqvist Perry (M), ställer sig bakom stadsbyggnadsförvaltningens förslag att godkänna Detaljplan för fastigheten Sjöbo 3:58 m fl, "Orebackens camping", i Sjöbo och skicka vidare planförslaget till kommunstyrelsen för godkännande och kommunfullmäktige för beslut om antagande

Efter ställda propositioner förklarar ordföranden att stadsbyggnadsförvaltningens förslag att godkänna Detaljplan för fastigheten Sjöbo 3:58 m fl, "Orebackens camping", i Sjöbo och skickar vidare planförslaget till kommunstyrelsen för godkännande och kommunfullmäktige för beslut om antagande som bifallet.

Votering begärs

Propositionsordning

Ja-röst för bifall till stadsbyggnadsförvaltningens förslag.

Nej-röst för bifall till Simon Diaz (KD) yrkande.

Omröstningsresultat

Med 5 st ja-röster och 4 st nej-röster har samhällsbyggnadsnämnden beslutat bifall till stadsbyggnadsförvaltningens förslag.

Ja-röster har avgivits av Jörgen Ny (C), Michael Smedberg (M), Cecilia Rosenqvist Perry (M), Therese Bengtsson (M) och Tommy Lövgren (C).

Nej-röster har avgivits av Camilla Windh (S), Sonya Jonasson (S), Simon Diaz (KD) och Leif Jönsson (SD).

Reservation

Simon Diaz (KD) reserverar sig mot beslutet, och inkommer med skriftlig reservation.

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut

Ärendet hänskjuts till nämnden.

Stadsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

att samhällsbyggnadsnämnden godkänner Detaljplan för fastigheten Sjöbo 3:58 m fl, ”Orebackens camping”, i Sjöbo och skickar vidare planförslaget till kommunstyrelsen för godkännande och kommunfullmäktige för beslut om antagande.

Sammanfattning

Ett förslag till ny detaljplan (*Detaljplan för fastigheten Sjöbo 3:58 m fl ”Orebackens camping” i Sjöbo*) har utarbetats tillsammans med berörda förvaltningar.

Förslaget innebär i korthet:

- **att utöka campingverksamheten med fler stugor och campingplatser**
- **att byggrätt skapas för ny receptionsbyggnad**
- **att skapa en trygg entréväg till campingverksamhet och friluftsliv**

Beskrivning av ärendet

Syftet med en ny detaljplan för campingområdet är behovet av en plan som medger nuvarande utbredning samt öppnar för möjligheten att utöka området ytterligare och utveckla verksamheten i framtiden.

Detaljplaneförslaget innebär i första hand en utökning av campingområdet för att möjliggöra fler platser för camping och stugor. En ny byggrätt för reception/butik/restaurang föreslås vid den nya entrén till camping.

På en mindre del av befintlig parkering söder om gamla landsvägen föreslås nya stugor, uppställningsplatser för husbilar samt att Orestugan, som idag nyttjas av friluftsförbundet, får en utökad byggrätt. Här kommer även parkering att finnas till friluftslivets aktiviteter samt till stuggästerna längst i söder.

Den befintliga ”gamla landsvägen” förblir gemensam entréväg från väster, ”porten till området”, för både camping och friluftslivets aktiviteter och verksamheter. För att säkerställa låga hastigheter ska delar av vägen utformas på de gåendes villkor.

Entrén till badet med bil föreslås bli från Tolångavägen i stället för som idag från campingområdet. Detta minskar behovet av att parkera på Oran för badgäster. Många gena alternativ att röra sig till och inom området på cykel eller till fots ska erbjudas.

När den nya detaljplanen vinner laga kraft, för att möjliggöra ett större campingområde, kommer den att upphäva den äldre planen (detaljplan 308) i berörda delar.

Bakgrund

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2019-12-10 att godkänna planförslaget för samråd. Samrådsförslaget, daterat 2019-12-10, var ute på samråd under perioden 2019-12-20 t.o.m. 2020-01-31.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2022-04-20 att godkänna planförslaget för granskning. Granskningsförslaget daterat 2022-04-20, var ute på granskning under perioden 2022-05-17 t.o.m. 2022-06-10.

Beslutsunderlag och bilagor

Planbeskrivning, 2022-11-30

Plankarta med bestämmelser, 2022-11-30

Illustrationskarta, 2022-11-30

Samrådsredogörelse, 2022-04-05

Granskningsutlåtande, 2022-06-20

Naturvärdesinventering, 2020-09-14

Beslutet skickas till

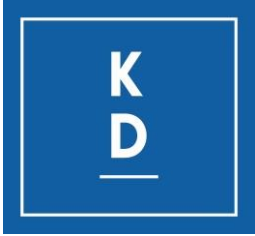
Kommunledningsförvaltningen

Stadsbyggnadsförvaltningen, Ingrid Nilsson

berörda sakägare enligt fastighetsförteckning

Strategienheten, Åsa Bjurström

KD kan inte ställa oss bakom beslutet i ärende 6 - Detaljplan för fastigheten Sjöbo 3:58 m.fl. "Orebackens camping" i Sjöbo.

Ärendet har blivit återförvisat till nämnden efter att kommunstyrelsen arbetsutskott velat att nämnden ser över planbestämmelsen om växtbeklädda tak, då den var för specifikt inskriven på kartan. KD kan inte ställa sig bakom beslutet då man inte i det nya beslutet tar hänsyn till grundtanken bakom planbestämmelsen.

KD har istället yrkat på att planbestämmelsen skulle förändras till att "takbeklädnaden skall ta stöd i landskapet" vilket hade inneburit att den nya plankartan hade tagit mer hänsyn till sin omgivning utan att bli för explicit.

Simon Diaz

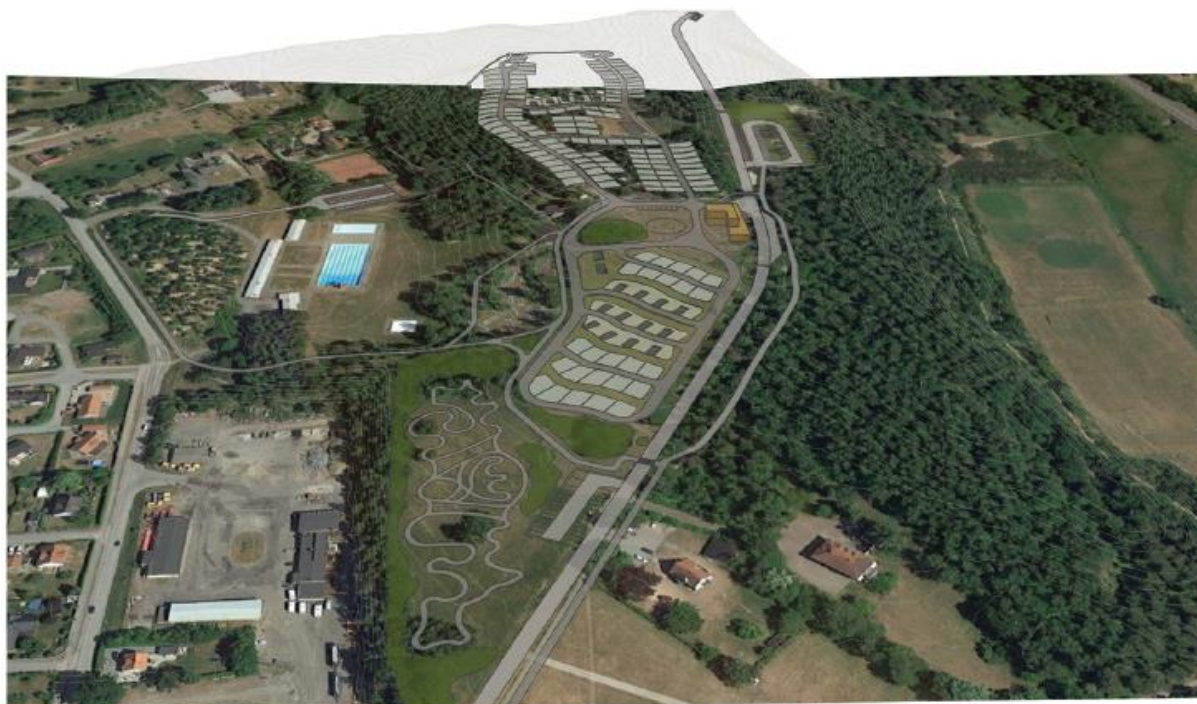

SJÖBO
KOMMUN

DETALJPLAN för fastigheten Sjöbo 3:58 m fl, "Orebackens camping", i Sjöbo,
Sjöbo kommun, Skåne län

PLANBESKRIVNING

ANTAGANDEHANDLING

HANDLINGAR

Planförslaget omfattar följande handlingar.

- Planbeskrivning med genomförandefrågor (denna handling)
- Plankarta med bestämmelser
- Illustrationsplan
- Fastighetsförteckning
- Grundkarta
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande

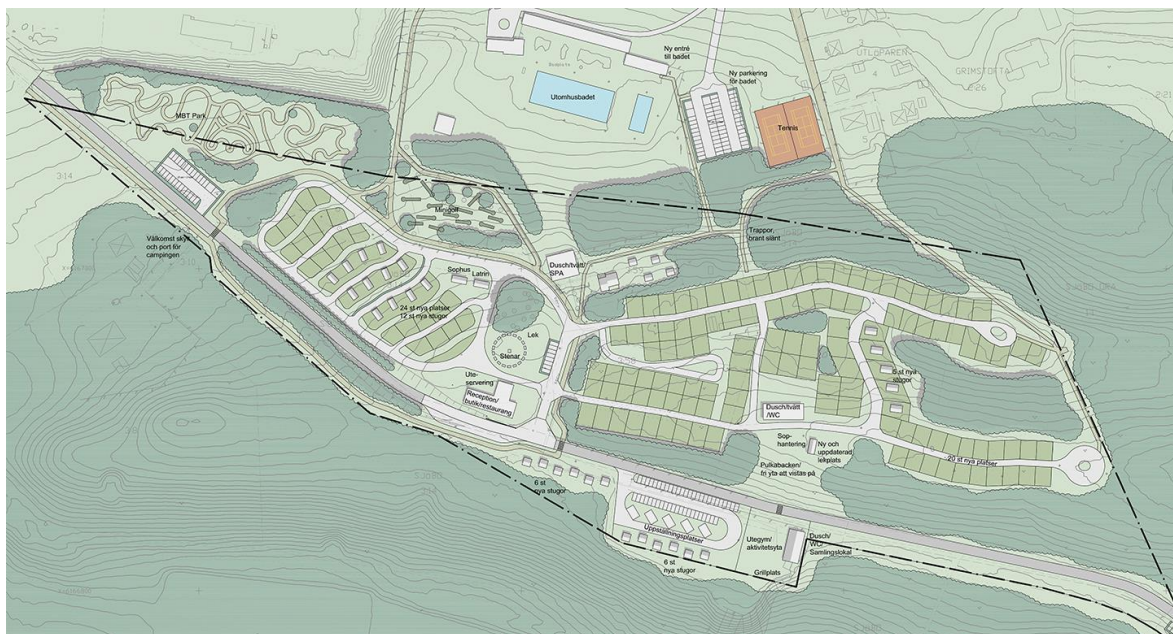

Illustration av planförslaget över nya Orebackens camping (Sigma Civil)

Innehåll

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG	4
FÖRFARANDE.....	4
HUSHÅLLNING MED MARK 3, 4 och 5 KAP MILJÖBALKEN	4
PLANDATA	5
Lägesbestämning	5
Markägförhållanden	6
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	6
Riksintressen.....	6
Övriga skyddsbestämmelser och regionala intressen.....	7
Översiktsplan	9
Detaljplaner	10
Friluftslivsutredning	11
Grönstruktur- och naturvårdsprogram	11
Bedömning av miljöpåverkan	12
FÖRUTSÄTTNINGAR	13
Bakgrund	13
Pågående markanvändning.....	13
Natur	14
Kultur.....	17
PLANFÖRSLAG	18
Bebyggelse.....	18
Trafik	23
Stråk	23
Teknisk försörjning.....	27
MILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	28
PLANENS KONSEKVENSER	29
Hur detaljplanen beaktar och tillgodoser riksintresse för naturvård och friluftsliv	32
GENOMFÖRANDEFRÅGOR	32
Organisatoriska frågor.....	32
Tidplan	32
Planprocess.....	32
Genomförandetid	32
Huvudmannaskap	32
Ansvarsfördelning	32
Fastighetsrättsliga frågor	33
Fastighetskonsekvenser för fastigheter inom planområdet	33
Fastighetsbildning	34
Ekonomiska frågor	34
Planekonomi	34
VA-ledningar	34
El-ledningar.....	35
Tele/IT-ledningar.....	35
Tekniska frågor	35
Tekniska utredningar.....	35
MEDVERKANDE.....	35

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en variationsrik naturskön camping i mycket kuperad skoglig miljö med ca 170 camping- och stugplatser med tillhörande verksamhetsrelaterade anläggningar. En gång- och cykelväg genom planområdet ska ge allmänheten tillgänglighet till omgivande rekreationsområden samt ge åtkomst till lokala målpunkter och därmed säkerställa genomströmning. Även ett gångstråk i öst-västlig riktning genom campingområdet ska vara tillgängligt för allmänheten. En ny tillgänglighetsanpassad förbindelse för gående anläggs från befintlig parkering till det rika utbudet av stigar i det vida skogslandskapet Sjöbo Ora som ansluter vid planområdets östliga gräns.

Förslaget omfattar en utökning av befintlig camping med ca 80 platser varav drygt 30 är stugplatser. Största delen av utökningen sker i väster, norr om Östergatan. Planen innehåller här även utbyggnadsmöjlighet för en ny entrébyggnad med reception, butik och möjlighet att inrymma konferenslokaler, restaurang och en möjlighet till ett mindre spa. Söder om Östergatan finns en byggrätt för nuvarande Friluftsrämjandets lokaler som kan utökas och förnyas, samt möjlighet att anlägga stugor. Den västra delen innehåller både en parkeringsyta och allmänplatsmark natur. Området i nordväst utgörs till en del av spårreservat vilket kan nyttjas till aktiviteter som exempelvis mountainbikebana som kopplar ihop stråket kring idrottsplatsen med badet. Huvudentrén till friluftsområdet (för den bilburna allmänheten) blir från parkeringsplatsen i den sydöstra delen av planområdet.

Då området är kuperat och naturskönt är syftet att skydda naturvärden samt bibehålla och helst skapa nya ekosystemtjänster som gynnar området i sin helhet. Ett hållbarhetsfokus med avseende på biologisk mångfald och hållbar hantering av dagvatten ska genomsyra planen.

FÖRFARANDE

Detaljplanen handläggs med utökat förfarande i enlighet med plan- och bygglagen (2010:900) 5 kap 7§. Ett utökat förfarande används då detaljplanen inte är förenlig med översiktsplanen eller länsstyrelsens granskningsyttrande över den, samt om planen är av betydande intresse för allmänheten. Denna detaljplanen bedöms vara av betydande intresse för allmänheten, samt att den inte är förenlig med gällande fördjupad översiktsplan för Sjöbo tätort.

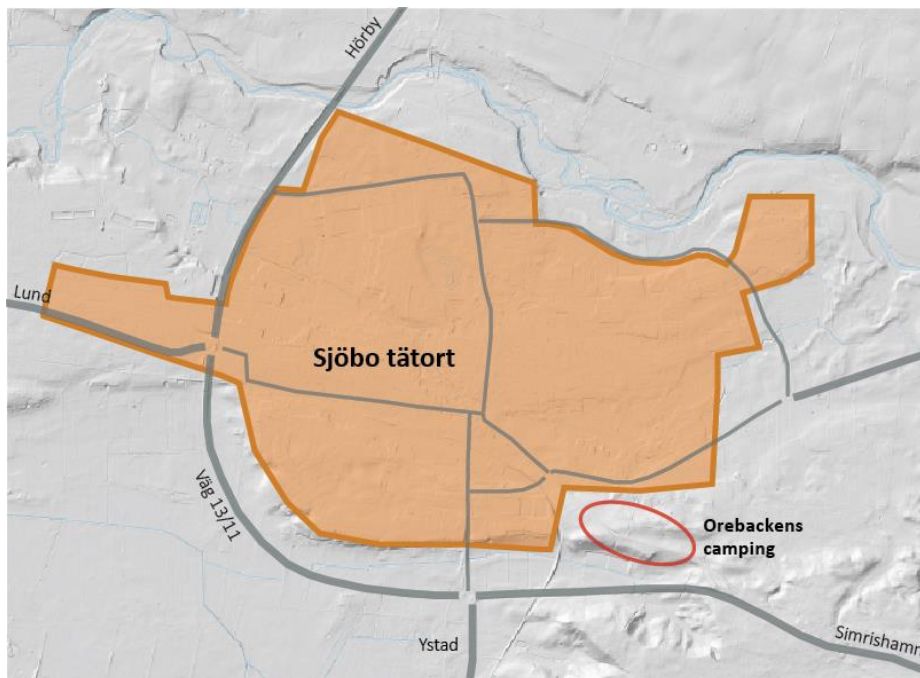
HUSHÅLLNING MED MARK 3, 4 och 5 KAP MILJÖBALKEN

Detaljplanen är förenlig med 3, 4 och 5 kap Miljöbalken om hushållning med mark- och vattenområden. Planområdet omfattas av riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB, riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § MB och riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § MB.

Planförslaget bedöms inte innebära en negativ påverkan på gällande riksintressen.

PLANDATA

Lägesbestämning

Orienteringskarta över Sjöbo tätort med planområdet i sydöstra delen.

Planområdets avgränsning (rödstreckad linje).

Planområdet omfattar ca 10,4 ha och avgränsas av Östergatan i söder och Orebadet, tennisbana och bostadsbebyggelse i norr. Söder och öster om planområdet finns natur- och skogsmark. Området ligger intill Sjöbo Oras rekreationsområde och befintlig camping ligger inom planområdet.

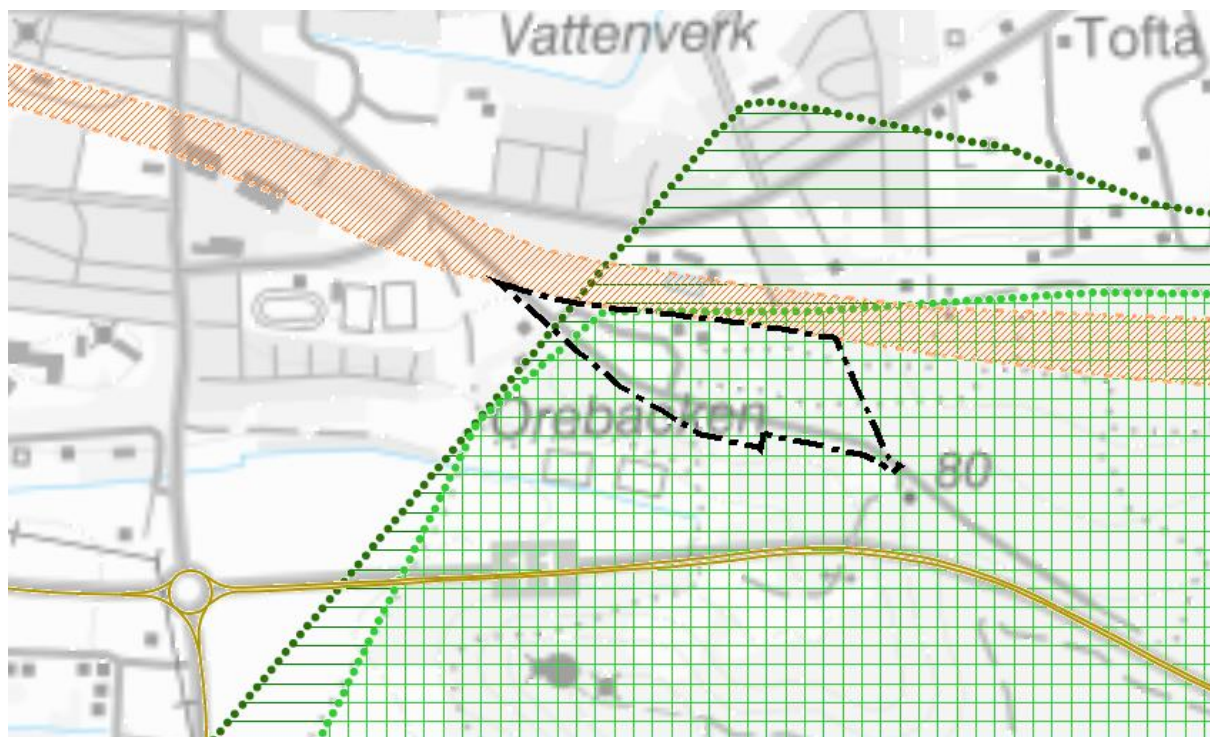

Markägoförhållanden

Marken inom planområdet omfattas av fastigheterna Sjöbo 3:58 och 3:59, samt del av Sjöbo 3:14 som är kommunägd mark. Planen berör även delar av Sjöbo s:2. Mindre del av fastigheterna Sjöbo 3:8, 3:10 och 3:22 ligger inom befintligt planområde, vilket inte ändras något i denna detaljplan, och är privatägda.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Riksintressen

Gällande riksintressen inom området: riksintresse för kommunikationer (orange streckad gräns och område är framtida järnväg och mörkorange linje är befintlig väg), riksintresse för naturvård (mörkgrön punktad gräns och område), riksintresse för friluftsliv (ljusgrön punktad gräns och område). Planområdet är markerat med svart streckad linje.

- Planområdet omfattas av riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB, område FM 12 Fyledalen. I beskrivningen av riksintressets värden utpekats rekreativområdet Sjöbo Ora. För bevarande och utveckling av områdets värden är det bland annat viktigt att naturvärden vårdas och består, och att befintliga anläggningar för friluftsliv bevaras och underhålls. Bebyggelseexploatering ska ske med stor hänsyn till natur- och kulturmiljövården.

En medborgardialog som gjordes under våren 2019 visade att Sjöbo Ora används flitigt idag av den lokala allmänheten. Det är föreningslivet, lokala förskolor och grundskolor och många andra intressen och aktiviteter som verkar här sida vid sida. Det föreligger inte många intressekonflikter och området bedöms klara av en utveckling av befintliga aktiviteter, såväl som kunna inhysa ett par nya i framtiden. Det framkom även att området används under hela året, även om tyngdpunkten har förflyttats från vinteraktiviteter till sommaraktiviteter.

Utökningen av campingområdet kommer inte att innebära några inskränkningar av riksintresset för friluftslivet då möjligheten att komma till spår och aktiviteter inte kommer att få någon begränsning utan kommer att fungera minst lika bra som idag. En ny förbindelse för gångtrafik kommer att anläggas från parkeringsplatsen genom allmän platsmark (NATUR)

på plankartan och ansluta till befintliga spår. Även en förbindelse genom campingen till befintliga spår och leder blir x-ad i plankartan samt en gång- och cykelförbindelse som kommer att gå genom området i nordsydlig riktning anläggs.

- Planområdet omfattas av riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § MB, område N 75 Sjöbo Ora – Fyledalen – Nybroån med Biflöden. I beskrivning av områdets huvuddrag beskrivs Sjöbo Oro som ett till större del skogsbevuxet platåberg som begränsas av mycket branta sluttningszoner. Vegetationen är på flera ställen intressant, särskilt i de sluttningar där grundvatten sipprar fram. Område med höga naturvärden som exploateras kommer att innebära en negativ påverkan på de värden som identifierats på platsen. För att kompensera detta kommer kommunen bevara befintlig slänt längsmed infarten till campingen med höga naturvärden, med skötsel som gynnar den biologiska mångfalden. Som compensation ska även mountainbike banan norr om planområdet hållas öppen som ängsmark och slås så att en artrik flora och fauna främjas.

Landskapsbildskyddets intentioner, vilka gäller söder om Östergatan, att vid avverkning ersätta granar med ädellövträd och därmed öka den biologiska mångfalden. Detta kommer att gälla för hela planområdet, även norr om Östergatan, utanför landskapsbildsskyddet. Värdekärnorna för ädellöv-, bok-, ek-, och tallskog är idag främst lokaliserade söder om väg 11 som delvis utgör en barriär för grön infrastruktur. Det blir därför viktigt att gynna ädellövet inom planområdet och utanför dess gräns.

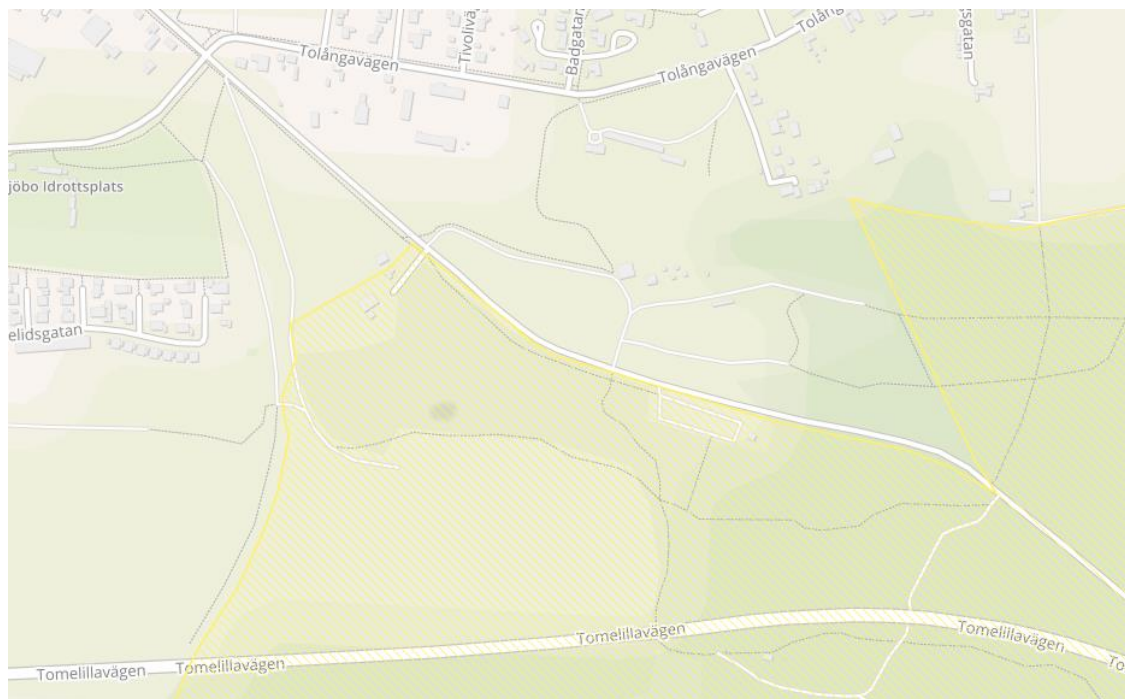
- Planområdet angränsar i norr till riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § MB, Simrishamnsbanan. Det innebär att kommunen ej får planera bebyggelse på ett sätt som kan påtagligt försvåra tillkomst och utnyttjande av anläggning för den framtida järnvägen. Riksintresset är inte begränsat till persontrafik. Därför måste kommunen ta höjd för en eventuell utveckling av godstrafik på spåret som inkluderar farligt gods.

Planrådets norra gräns är anpassat till gällande riksintresse för kommunikation. Då inga beslut finns för byggandet av Simrishamnsbanan bedöms marken kunna användas för tillfällig aktivitet och därför föreslås i illustrationen en MBT-bana som knyter samman idrottsplatsen och badplatsen. Planförslaget bedöms inte försvåra tillkomst och utnyttjande av anläggningar för den framtida Simrishamnsbanan.

Övriga skyddsbestämmelser och regionala intressen

Landskapsbildskydd

Den del av planområdet som ligger på den södra sidan av Östergatan omfattas av bestämmelse om landskapsbildskydd enligt f.d. 19 § Naturvårdslagen, vilken fortfarande är gällande. Även östra delen av planområdet angränsar till landskapsbildskyddet.

Karta över område som omfattas av landskapsbildskydd (gulskrafferat område).

Inom en mindre del av planområdet som omfattas av landskapsbildskydd, har länsstyrelsen lämnat tillstånd enligt landskapsbildsskyddet till att uppföra 12 campingstugor samt en utökad byggrätt för befintlig samlingslokal. Befintlig grusyta kommer till stor del att användas som grund för 6 av campingstugorna, uppställningsplats för campingbilar samt aktivitetsytor. Väster om befintlig grusyta ianspråkats ca 1000 kvm naturmark för uppförande av ytterligare 6 campingstugor. Övrig mark som omfattas av bestämmelser om landskapsbildskydd planläggs som allmänplatsmark natur. Bebyggelse och verksamheter på den södra sidan av Östergatan placeras till största del på befintlig grusyta där endast en mindre del av ytan ianspråkats för ny bebyggelse.

Planförslaget har bedömts inte innebära en negativ påverkan på landskapsbilden då den verksamhet som planeras ej kommer att vara synlig på avstånd. Planerad bebyggelse är låg.

Vattenskyddsområde

Planområdets norra del ligger inom vattenskyddsområde. Sjöbo kommun fick 2016 ett nytt tillstånd till uttag av grundvatten från brunnarna i Grimstofta. Med tillståndet aktualiserades behovet av att se över utbredningsgränserna för vattenskyddsområdet och tillhörande föreskrifter.

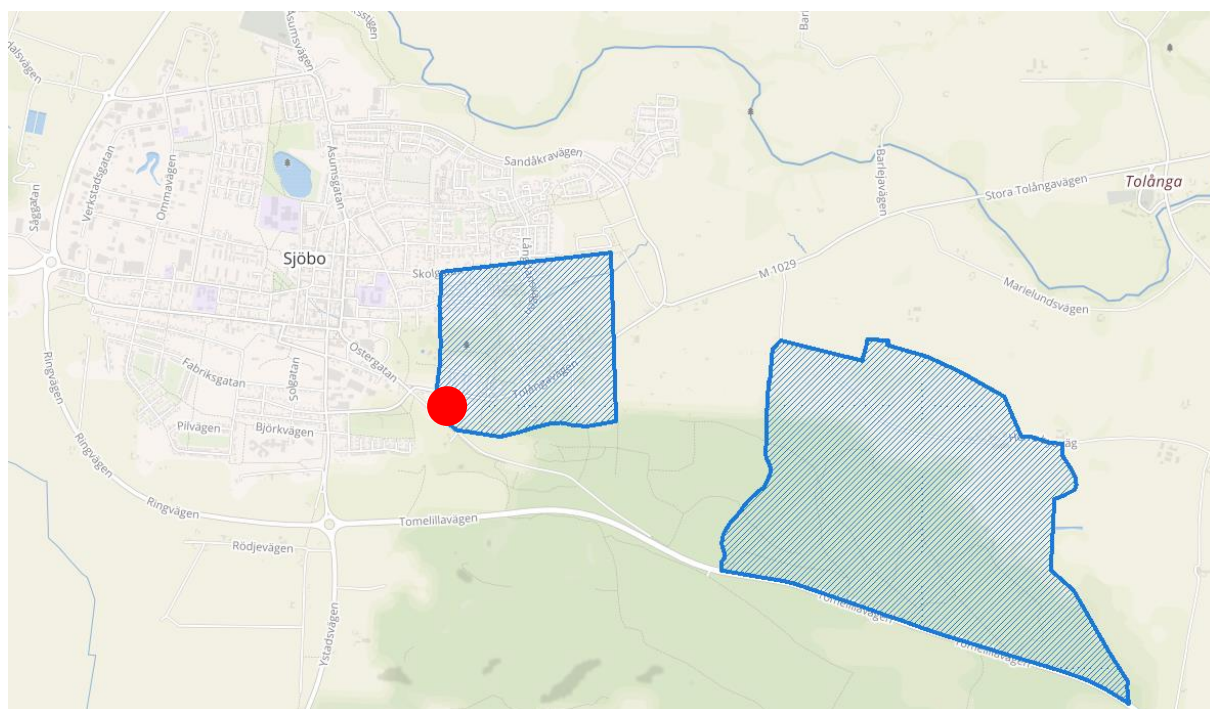
Gränserna för de nya skyddszonerna kring vattentäkterna går omlott och därför tas ett gemensamt vattenskyddsområde fram för vattentäkterna i Grimstofta och Gröndal. Kommunen utreder utbredningsområdet men i dagsläget finns inget slutligt förslag på revidering som är behandlat. Det nya skyddsområdet med nya föreskrifter kommer efter behandling ersätta de två befintliga skyddsområdena Grimstofta respektive Gröndal.

De befintliga föreskrifterna för vattenskyddsområdet är från 1972. Det är två paragrafer som kan anses beröra planen och campingen. Den ena reglerar att avloppsvatten ska föras bort i avloppsledning och inte infiltrera i mark, något som tas hänsyn till i planen. Den andra punkten berör anläggning för förvaring av gödsel, djururin och dylikt. Detta skulle kunna motsvara en tank för tömning av urin/avlopp från campingvagnar. I föreskrifterna står att en sådan anläggning ska vara tät och att det ska finnas skyddsanordningar för översvämning. En sådan anläggning planeras inom den

nya planen och den ligger på gränsen till vattenskyddsområdet. Va-enheten arbetar med att se över vattenskyddsområdets utbredning och vilka föreskrifter som då ska gälla. Efter avstämning med VA-enheten gällande avlopp och urin kommer troligen liknande krav ställas i de nya föreskrifterna. De befintliga vattenskyddsföreskrifterna hanterar inte dagvattenfrågan, men va-enheten kommer troligen i de nya föreskrifterna ställa krav på att dagvatten från hårdgjorda ytor ska avledas inom primär skyddszon för vattentäkten. Campingen kommer troligen inte hamna inom primär skyddszon.

Planförslaget bedöms inte påverka vattenskyddsområdet då campingen idag är ansluten till det allmänna VA-nätet. Dagvattnet för planområdet kommer att tas om hand genom lokalt omhändertagande av dagvatten och infiltration på specificerade ytor som kan anläggas med renande effekt. Infiltrering av dagvatten bör inte ske i närhet av vattenbrunn, detta på grund utav föroreningsrisk.

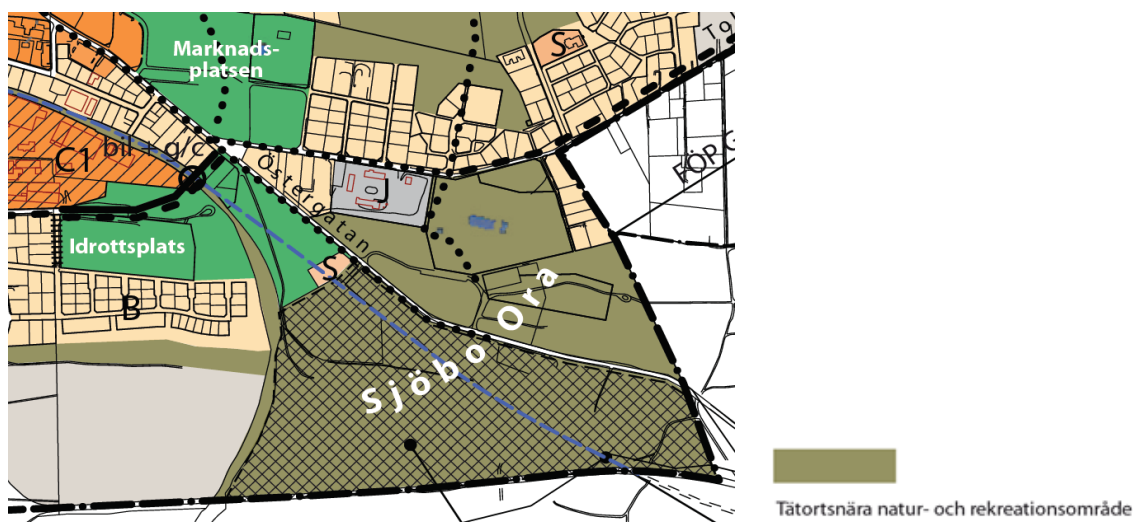

Karta över område som omfattas av vattenskyddet (planområdet inom röd cirkel)

Översiktsplan

I gällande översiktsplan från 2009 är Sjöbo tätort utpekad som område där fördjupning av översiktsplanen planeras. Enligt översiktsplanen bör bland annat frågor gällande tillgång och utveckling av tätortsnära rekreationsområden studeras i den fördjupade översiktsplanen.

Fördjupning av översiktsplanen för Sjöbo tätort, antogs 2013-04-24. De delar av översiktsplan 2009 som berör Sjöbo tätort som bland annat redovisas i avsnitt 4/4.5/10/10.2 samt markanvändningskartan inom planrådets omfattning ersätts med fördjupning av översiktsplanen och dess bilagor.

Markanvändningskartan från gällande fördjupning av översiktsplan från 2013.

I markanvändningskartan är planområdet planlagt som "Tätortsnära natur- och rekreationsområde" och enligt den fördjupade översiktsplanen bör tillgängligheten till rekreationsområdet stärkas genom bland annat utbyggnad av gång och cykelleder till området. Planförslaget innebär en utveckling av befintlig camping och rekreationsområde med nya aktiviteter och boendemöjligheter, samt att tillgängligheten till Sjöbo Oras rekreationsområde bibehålls och i vissa delar förstärks. Planförslaget bedöms delvis vara förenlig med gällande FÖP Sjöbo tätort när det gäller att stärka rekreationsmöjligheterna. Dock uttrycks ingenting om en expanderings av campingen och därför bedöms planen delvis strida mot FÖP Sjöbo tätort.

Detaljplaner

Planområdet omfattas av detaljplan nr 308 "Förslag till utvidgning av stadsplan för område vid Tolångavägen" som vann laga kraft 1972-02-23. Större delen av berört område inom gällande detaljplan är planlagt som allmänplats park och plantering. En mindre del är reglerat för campingplats (Rc) med en byggnadshöjd på fyra meter. Campingområdet har dock expanderat utöver dessa ytor och stämmer idag inte överens med gällande plan. Detaljplanen är från 1972 och innehåller därför ingen genomförandetid.

Utsnitt från gällande detaljplan.

Friluftslivsutredning

Planområdet omfattas av den nyligen antagna friluftslivsutredningen för Sjöbo Ora (KS 2019-12-02). Utredningen innehåller en inventering av Oranområdets natur, friluftsliv och aktiviteter, samt en kartering av de många natur- och rekreationsvärden som kartlagts på nationell till lokal nivå. Dessa innefattar bl a riksintresse för naturvård och friluftsliv, tätortsnära natur och grönstruktur och naturvårdsprogram för Sjöbo kommun. Utifrån natur- och rekreationsvärden och medborgardialog har mål tagits fram för det framtida tätortsnära rekreationsområdet Oran. Med målen och en sammanvägning av olika intressen i området har åtgärder föreslagits. Detaljplanearbetet har varit en parallell process och några av dessa förslag har integrerats i planförslaget, planen står därför inte i strid med friluftslivsutredningen.

Avgränsningsområdet för friluftslivsutredningen från 2019-11-12.

Några slutsatser som utredningen tagit fasta på är att det aktiva friluftslivet med dess olika aktiviteter är oerhört viktigt för folkhälsan och tar stor plats i ett rekreationsområde. Att bevara vissa lugna och tysta områden i tätortsnära rekreationsområden är viktigt för individers välmående. Ett sådant lugnt och tyst område finns längst i söder i Oran, där de flesta känsliga naturvärdena förekommer.

De flesta utvecklingsförslag för aktiviteter, t ex anläggande av en naturstig, utegym och förslag till fysiska åtgärder som t ex fler bänkar och sittplatser, rekommenderas ske på kommunägd mark inom Ora-området där kommunen har full rådighet över marken. Av förslagen på nya aktiviteter i området kan nämnas frisbeegolf, utegym och en kortbana för MTB.

Sjöbo Ora används flitigt av allmänheten, föreningslivet, lokala förskolor och grundskolor. Många intressen och aktiviteter verkar sida vid sida. Utredningen konstaterar att det inte föreligger många intressekonflikter och området bedöms klara en utveckling av befintliga aktiviteter, såväl som kunna inhysa ett par nya aktiviteter i framtiden. Det framkommit att området används under hela året, även om tyngdpunkten numera har förflyttats från vinteraktiviteter till sommaraktiviteter.

Grönstruktur- och naturvårdsprogram

Planområdet gränsar i söder till grönstruktur- och naturvårdsprogrammet (GNP) antaget av KF, 2016-09-28. Området söder om planområdet heter Gumparp med omgivningarna och utgörs av sluttningszonen vid Gumparp samt intilliggande dalbotten. Den sandiga och solexponerade

slutningen hyser ett stort antal hotade insekter däribland slåttersandbi, slåttergökbi, storfibblebi och ölandsgökbi.

Terrängskuggningskarta med grönstruktur och naturvårdsprogrammet (GNP), Gumparp med omgivningar (orange linje).

Dalbotten omfattar förutom två fotbollsplaner fibblerika betesmarker som är av betydelse för bl a storfibblebiet. Planförslaget berör GNP Gumparp med omgivningar vid den befintliga parkeringsplatsen som görs om till att även innehålla stugor och en utökad byggrätt för samlingslokal med tillhörande funktioner. Väster om parkeringsplatsen planeras ett fåtal stugor som inkräktar på ett buskage. Planen bedöms inte påverka de utpekade värdena i GNP Gumparp med omgivningar.

Bedömning av miljöpåverkan

Enligt 5 kap 18 § PBL ska de bestämmelser om miljöbedömningar och miljökonsekvensbeskrivningar av planer och program som finns i 6 kap 11, 18 och 22 §§ MB tillämpas om detaljplanens genomförande kan antas medföra en omfattande miljöpåverkan. Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att genomförande av denna detaljplan inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Ingen större förändring sker i markanvändningen i området, jämfört med nuläget. Större delen av planområdet är i dag planlagt för campingverksamhet, och föreslås så vara även i denna nya detaljplan. Utökningen av befintlig verksamhet är relativt återhållsam. Vandrarhemmet samt friluftsrämjandets samlingslokal är befintliga byggnader och verksamheter, som ges tillfälle för utvecklingsmöjligheter och smärre utbyggnad. All föreslagen byggnation föreslås ske i anslutning till befintlig bebyggelse för campingverksamheten och vid befintlig infart-/utfartsväg. Planförslagets omfattning bedöms inte vara av den storlek eller karaktär som medför betydande miljöpåverkan. Marken är redan till större delen planlagd för campingverksamhet och nyttjas för detta ändamål i dagsläget.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Bakgrund

Befintlig camping har funnits inom området sedan början av 1970-talet har sedan dess vuxit ut mot omgivande naturområde. Under årens lopp har campingen expanderat österut utan stöd av detaljplan. Ett delsyfte med föreliggande planförslag är att bekräfta befintliga förhållanden.

Ortofoto över Orebackens camping från 1960 (tv) och från 1975 (th).

Pågående markanvändning

Östra halvan av planområdet består av Orebackens camping med ca 95 campingplatser, 6 stugor, 30 tältplatser och 20 ställplatser. Den västra delen av området består till stor del av igenväxande ängsytter som ligger i västersluttning. Campingplatserna är anpassade till den sluttande terrängen och skapar en speciell och naturskön camping som är ovanlig i Sverige idag.

Foto från området: 1) Campingplatser, 2) Campingplatser, 3) Sophantering, 4) Lokal som Friluftsrådet nyttjar

Natur

Mark och vegetation

Västra området består till stor del av igenväxande ängs- och gräsytor med stora växtuppslag av snabbväxande arter, främst björk. Östra delen är mestadels skogsbeklädd där den mest dominerande trädarten är tall. Gräs- och ängsytor finns främst i anslutning till Östergatan.

Västra området med dess mark och vegetationskaraktär. Utsikt mot västra infarten av campingen.

Östra området med dess mark och vegetationskaraktär. Utsikt mot centrala delen av befintlig camping.

En **naturvärdesinventering** för planområdet har tagits fram av Ekologigruppen 2020-09-14. I denna inventering har 11 områden med naturvärden identifierats.

I klassningen av området har naturvärdesklass 2 (högt naturvärde), naturvärdesklass 3 (påtagligt naturvärde) samt 4 (visst naturvärde) redovisats på en 4 gradig skala där naturvärdesklass 1 har högst naturvärde och naturvärdesklass 4 har visst naturvärde.

Två områden fick naturvärdesklassen två, högt naturvärde (nr 4 och 11 i karta), varav det ena, artrik gräsmark beläget längst i öster (11) till en mindre del var föreslaget som besöksparkering i samrådsförslaget. Detta förslag har tagits bort. Här hittades ett flertal rödlistade arter som ärtsångare, mindre blåvinge, ängsnätfjäril, åkerväddsantennmal, mindre bastardsvärmare samt hedblomster.

Område nr 4, vilken till stor del utgörs av igenväxningsmark, kommer till del att tas i anspråk av campingplatser och stugplatser. De rödlistade arter som förekommer här är åkerväddsantennmal och ängsmetallvinge. Den breda och branta och solbelysta slänten längs infarten sparas (den södra

delen av område 4) och ska skötas som äng för att bevara och gynna en rik artängsflora. En artrik ängsflora ökar insektlivet och den biologiska mångfalden. Ytan som tas i anspråk för campingplatser och stugor skulle utan skötsel växa igen och därmed skugga ut mycket av den befintliga floran på sikt. Som kompensation blir det mycket viktigt att den sparade slänten sköts på ett sådant sätt att de förekommande rödlistade arterna gynnas positivt.

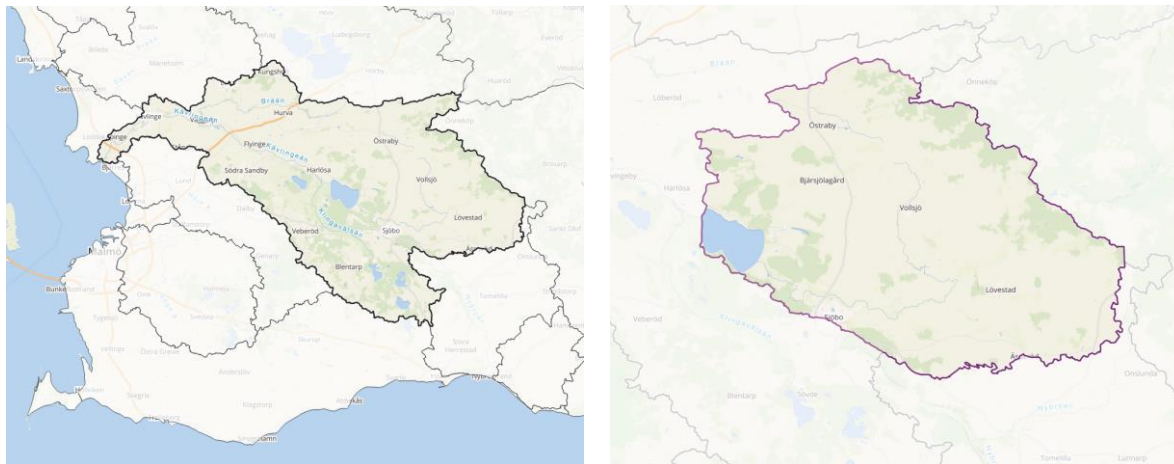
Identifierade naturvärdesobjekt i inventeringsområdet Orebackens camping. Två objekt med höga naturvärden (rött), tre objekt med påtagliga naturvärden (orange) och sex objekt med visst naturvärde (gult) har urskilts

Beskrivning av miljö kvalitetsnormer för vatten (MKN vatten) inom planområdet

Miljö kvalitetsnormer (MKN) för vattenförekomster (SFS 2004:660) är ett juridiskt bindande styrmedel för att ange krav på vattnets kvalitet vid en viss tidpunkt. Planområdet ingår i delavrinningsområdet som mynnar i Vombsjön. Huvudavrinningsområde är Kävlingeån. Kävlingeån (Vombsjön-Tranåsbäcken) har god ekologisk status och den kemiska statusen för Kävlingeån är god. Vombsjön är en viktig dricksvattentillgång för länet. Möjlig påverkan kan ske via dagvatten genom ytavrinning till recipient Kävlingeån samt via dagvatten genom infiltration till recipient grundvattenmagasin.

Planförslaget innebär marginell hårdgöring av området i förhållande till dagens situation. Då marken har en bra infiltrationsförmåga finns det ingen anledning att skapa fördröjningsytor, förutom i anslutning till föreslagna placering av nya campingstugor och campingplatser i den västra slänten, där ett område i den västra delen möjliggör fördröjning/infiltration.

Kommunen gör bedömningen att miljö kvalitetsnormerna för Vombsjön och Kävlingeån eller grundvattenmagasinet inte kommer att försämrans genom campingverksamhetens påverkan på ovan nämnda vattenförekomster som leder till överträdelser av fastställda miljö kvalitetsnormer kommer att ske.

Planområdet har avrinningsområde Kävlingeån (tv), delavrinningsområde är Vombsjön (th).

Topografi

Marknivåerna inom området varierar mellan +62 och +84 m ö h.

Geotekniska förhållanden

SGUs Jordartskarta.

Området är beläget nordost om Romeleåsen. Landformen på området är gravsänka, med en berggrund som domineras av sedimentära bergarter såsom kalksten, lerskiffer och sandsten. De vanligast förekommande jordarterna är isälvsavlagringar och issjösediment.

Kultur

Fornlämningar

I planområdets centrala del finns ett minnesmärke (RAÄ-nummer: Södra Åsum 7:1) i form av ett antal minnesstenar. Mittstenen är 1,2 m hög och 1,3 m bred. På stenens ena sida finns namnteckningarna: Gustav Adolf Louise inristade, samt ifyllda med vit färg. Mittstenen är placerad på ett halvcirkelformat postament, samt en liggande flathäll.

Bild på minnesmärke med 18 stenar placerad i en cirkel tillsammans med en mittsten.

Runt mittstenen är 18 stenar placerade i en cirkel med ca 19 m i diameter. Varje sten i cirkeln har ett sockenhamn från Färs inristat på sig. Texten är vänd mot mittstenen. Samtliga namn har ursprungligen varit vitmålade men färgen är nu borta. Mittstenen signerades 1959 då dåvarande kungaparet besökte Sjöbo i samband med en hantverksmässa. Genom att undersöka ortofoto så kan det konstateras att mittstenen inte stått på denna plats vid signering utan måste ha placerats där vid senare skede, troligtvis i samband med öppnandet av campingen.

Ortofoto över Orebackens camping och det område där minnesmärket står. Bilderna är från 1960 (tv) och 1975 (th).

Planens genomförande har intentionen att bevara stenkonstellationen intakt och därför bedöms planförslaget inte få någon negativ påverkan.

I en förfrågan till Länsstyrelsen bedömer Länsstyrelsen att sannolikheten för att idag okänd fornlämning ska påverkas vid det aktuella arbetet inte är tillräckligt stor för att krav kan ställas på att en arkeologisk utredning ska föregå arbetet. Det finns därför inga hinder enligt 2 kap. kulturmiljölagen för att fortsätta arbetet.

Om däremot fornlämningar påträffas i samband med markarbeten, ska dessa, i enlighet med 2 kap 10 § kulturminneslagen, omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas. För ingrepp eller borttagande av eventuella påträffade fornlämningar krävs Länsstyrelsens tillstånd.

PLANFÖRSLAG

Bebyggelse

Befintlig bebyggelse

Bebyggelse inom campingen utgörs av vandrarhemmet Solbacken, 6 stugor och receptionsbyggnad och ett servicehus. I anslutningen till campingen finns en mindre lekplats, tennis, minigolf samt en badanläggning – Orebadet. Badet har en 50-meters bassäng som renoverades under 2007.

Foto från området: 1) Reception, 2) Lekplats, 3) Vandrarhemmet Solbacken, 4) Stugor bredvid vandrarhem

Det finns även motionsspår för löpning som vintertid kan användas som längdåkningsspår. Söder om planområdet ligger också Sveriges sydligaste skidbacke för utförsåkning.

Servicebyggnader med kök, dusch, WC, tvätt, latrintömning och sophantering.

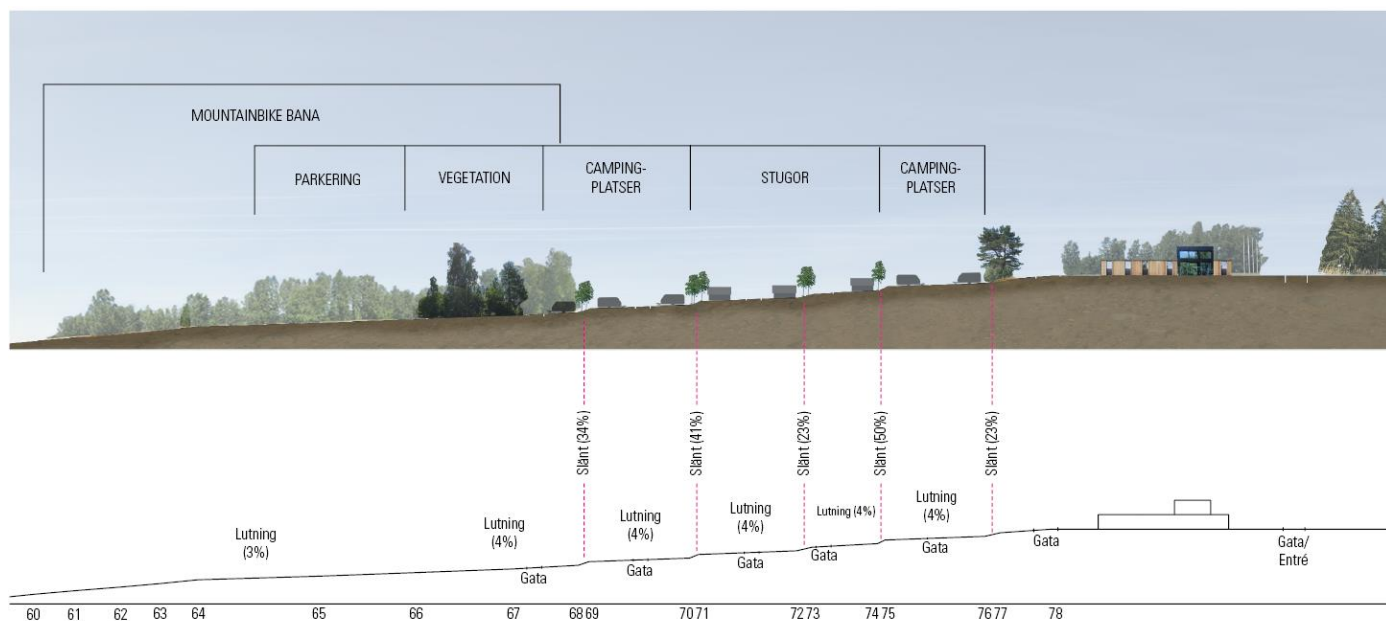

Framtida camping

Campingen utökas från att innehålla ca 100 campingplatser inklusive stugor till att totalt innehålla ca 170 platser. Några befintliga campingplatser försvinner samtidigt som ca 50 nya campingplatser och drygt 30 nya stugor tillskapas. Befintliga stugor (2 st) vid parkeringen flyttas eller rivs resterande fyra stugor vid vandrarhemmet bibehålls.

Campingplatserna ligger terrasserade utmed höjdkurvorna vilket gör anläggandet mer komplicerat än traditionella campingplatser. Då campingplatserna är terrasserade finns det möjligheter i den

västra delen att få del av en utsikt som andra campingplatser har svårt att erbjuda. Naturen och terrängen är det som gör denna campingplats unik i sitt slag. I förslaget är campingområdet i den västra delen vars platser längst i väster har en storlek på platserna om ca 10x10 m medan däremot högre upp mot den nya stugbyn blir tomterna djupare, för att hantera terrängens lutning. Utökningen i den befintliga delen i öster är också de 10-12 meter breda men betydligt djupare för att utrymme finns och för att även där hantera höjdskillnaderna. Det är positivt med olika storlekar på tomterna då campingen kan koppla priset till storleken. På det sättet kan campingen erbjuda standardplatser, plusplatser och premiumplatser beroende på storlek och utsikt.

Illustrationsbild Sigma

För att checka in på campingen kör besökarna in på en parkeringsyta eller väntzon där fordonet kan stå i väntan på den administrativa processen. När incheckningen är klar får besökaren en tagg så att de kan ta sig in på campingområdet genom bommarna. Campingområdet är slutet och endast incheckade fordon kan vistas inne på campingområdet. Däremot finns parkeringsmöjligheter för besökare som vill besöka restaurang/utsiktsplats. Området ska vara tillgängligt för allmänheten med en gång- och cykelväg som förbinder badet med Östergatan samt en tillgänglig stig som kopplar samman området med stigar till närområdets alla aktiviteter och motionslingor.

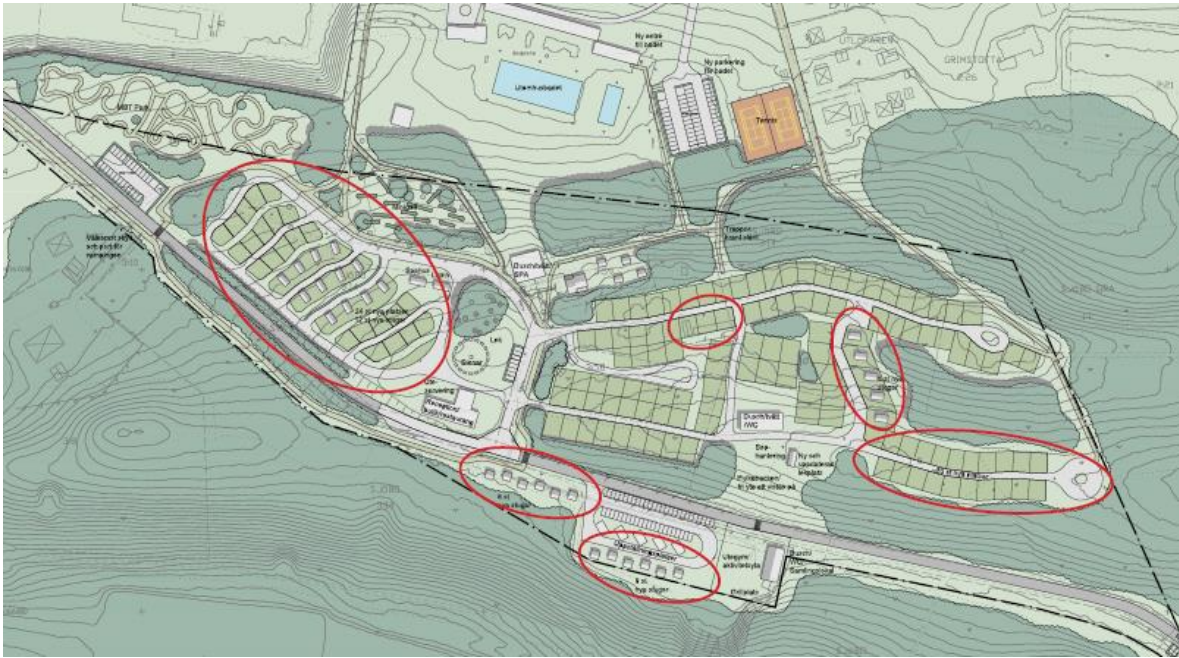

Illustration visar de område som innehåller nya campingplatser och stugor (röda cirklar). (Sigma)

Framtida bebyggelse

Campingen är reglerad med bestämmelsen **N** (Camping) och **O** (Campingstugor, dock max 10 nya öster om entré och max 16 nya väster om entré). En tydlig entré skapas till campingen med en ny huvudbyggnad med tillhörande lokaler. Huvudbyggnaden är reglerat med **O₂** (Reception, gemensamhetslokal, konferensanläggning, restaurang samt service) samt utformningsbestämmelser **f₁** för fasadmateriäl (får ej utformas med prefab betongskivor) och en **byggnadshöjd** på 8 meter.

Utformningsidé för ny huvudbyggnad som kan innehålla reception, konferensanläggning, butik och utsiktsplats. (Sigma)

Den nya huvudbyggnaden där campingens reception är placerad kan även användas till en lokal butik för boende på campingen, restaurang för både boende och allmänhet samt utsiktsplats och lekaktiviteter för barnen på campingen. Det finns även möjlighet att inrymma en konferensanläggning i byggnaden.

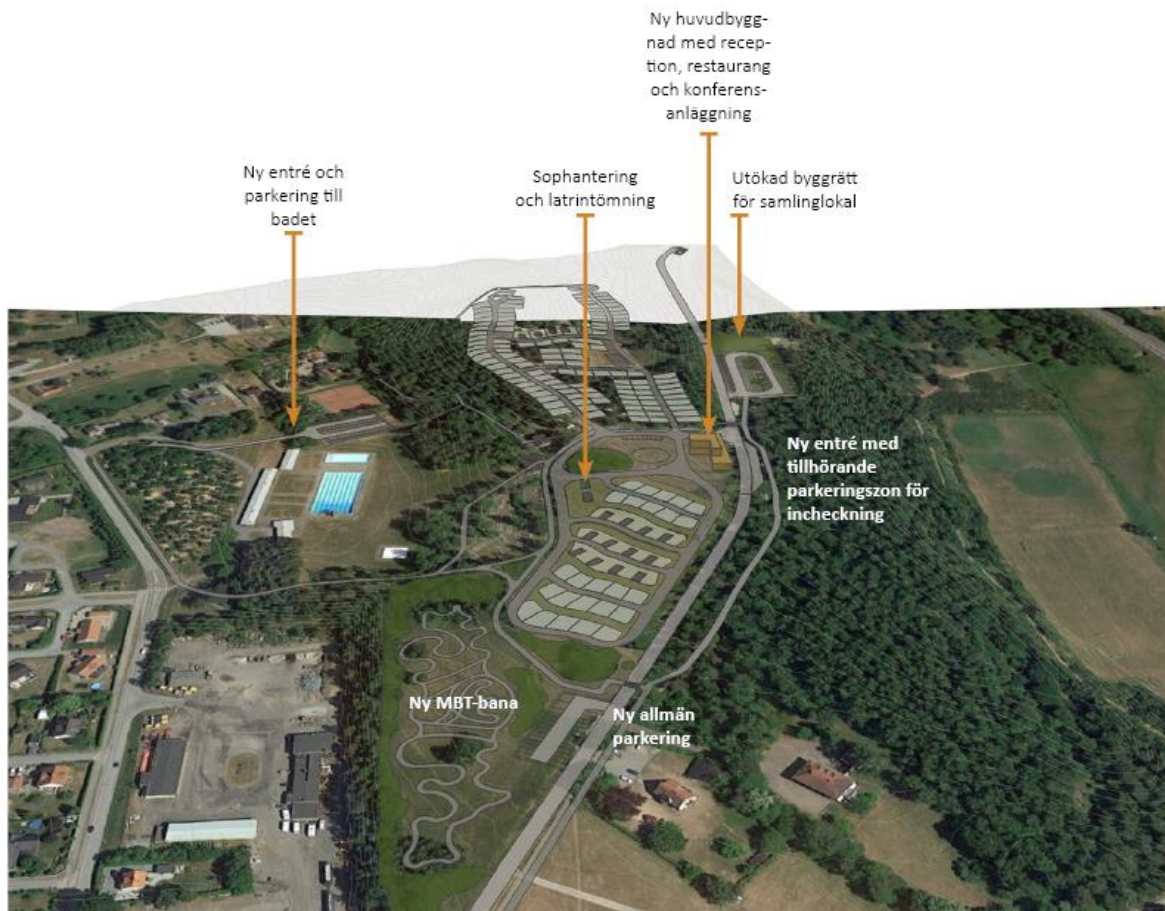
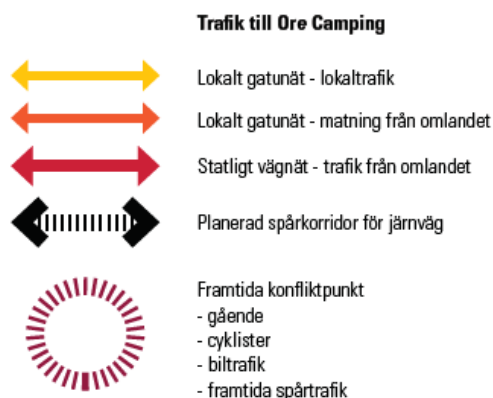

Illustration Sigma

Den gamla receptionen och entrén till badet föreslås bli en kompletterande serviceanläggning med dusch/tvätt/disk. Denna yta regleras med **O** (tillfällig vistelse) och byggnadshöjd 4 meter. Byggnaden bredvid som idag innehåller vandrarhem är tänkt att behålla den nuvarande verksamheten och regleras därför till **O₁** (vandrarhem) och byggnadshöjd 7 meter. Även en mindre byggnad för sophantering och latrintömning föreslås för den utökade delen av campingen. Entrén till badet har flyttats ner till en mer lämplig och lättillgänglig plats vid badet så att badet görs tillgängligt för alla grupper i samhället men är inte en del av planområdet. Förslaget innehåller även utökad byggrätt för samlingslokalen (**O₄**) som idag används av friluftsförbundet. Byggrätten är även reglerad med byggnadshöjd 3,5 meter, **f₃** för sadeltak samt **f₂** för fasadmateriäl av träpanel. De tillkommande stugorna ej inom landskapsbildsskyddsområde (**O**) regleras med **f₂** för fasadmateriäl av träpanel och byggnadshöjd 3,0 meter för stugorna i den västra slänten samt 3,5 meter för stugorna öster om den genomgående gång- och cykelvägen i nordöstlig riktning. Byggrätten för stugorna söder om Östergatan, belägna inom landskapsbildsskyddet, för vilket länsstyrelsen lämnat tillstånd enligt landskapsbildsskyddet för att uppföra 12 stugor och en lokal, regleras med byggnadshöjd 3,0 meter, **f₃** för sadeltak samt **f₂** för fasadmateriäl av träpanel. I lämplig mån reglera val av takmaterial i syfte att byggnaderna på bästa möjliga sätt ska smälta in i landskapet och förstärka den skogliga karaktären. De föreslagna stugorna i den västra slänten kan med fördel förses med växtbeklädda tak, gärna sedum. Det grönskande inslaget skulle därmed förstärkas och stugorna smälta bättre in i miljön och bli en fin vy över sluttningen upp mot Oran. De växtbeklädda taken skulle även ha en positiv effekt på dagvattenhanteringen och insektslivet.

Trafik

Kartbild av befintlig trafikmatning in till Orebackens camping (orange linje).

Trafikmatning till campingen bedöms till största del komma från det statliga vägnätet (väg 13/11) och en mindre del från det lokala gatunätet. Södergatan och Östra Idrottsgatan påverkas mest av en expansion av campingen. Dock är berörda vägar i gott skick och väl dimensionerade för en marginell ökning av trafik med husvagnar och husbilar. På sikt, när det framtida spårreservatet tas i bruk, kan det uppkomma en konfliktpunkt i korsningen Östergatan/Östra Idrottsgatan/Tolångavägen. Konfliktpunkten bedöms dock vara på längre sikt och påverkar inte den nu aktuella planeringen förutom att inget permanent planeras på reserverad mark.

Stråk

Höjdryggen i området bidrar till att det finns ett par utsiktspunkter som har en fin utsikt utöver landskapet. Att dra nytta av utsikten och etablera någon typ av publik funktion, som t ex restaurang/café i kombination med spel och lek, skulle kunna bidra till en ny målpunkt, både för lokalsamhället men även i det regionala perspektivet. Det finns stråk i alla riktningar som kan bidra

till liv och rörelse. Att jobba med belysning, marknadsföring och skyltning kan bidra till att tillgängliggöra området för den regionala kundkretsen. Naturen med dess terräng och utsikt är en stor tillgång för området och det som gör Orebacken till ett unikt aktivitetsområde.

Kartbild av befintlig struktur med stråk och utsiktspunkter samt analys av potentiella ytor för ny camping.

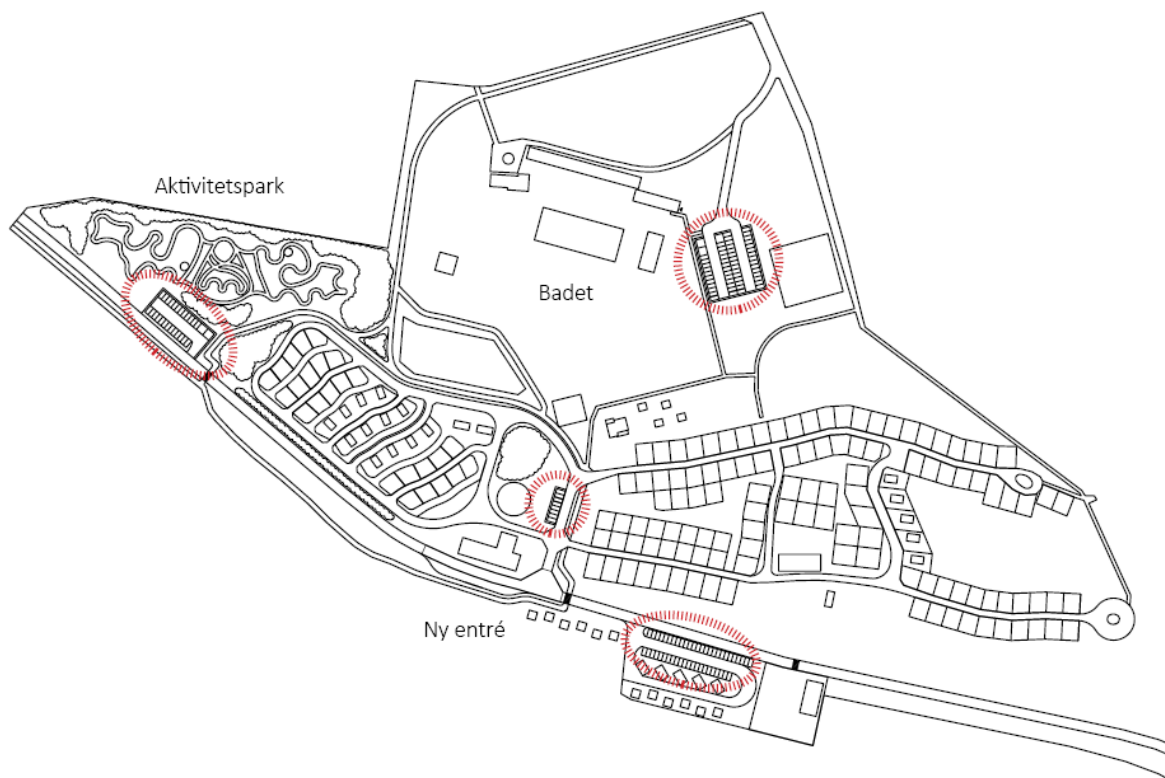

Illustration visar de framtida parkeringsplatserna (röda cirklar).

Parkering

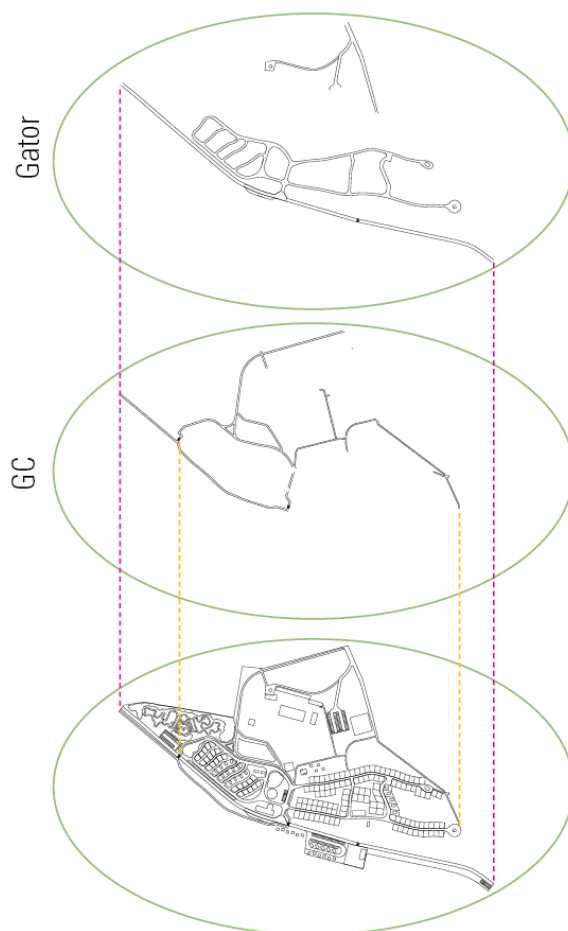
Parkeringsplatser finns på fyra olika ställen varav två är tänkta att vara till campingen och ligger vid entrén och på den befintliga grusytan i södra delen av planområdet. En ny parkering skapas för badet som också kommer få en entré vid samma ställe för att underlätta besök till badet. I västra delen skapas en ny parkeringsyta som är tänkt att serva både aktivitetsparken och den intilliggande idrottsplatsen. En till samrådet planerad parkering i den östra delen har tagits bort efter att naturvärdesinventeringen visade naturvärdesklass högt naturvärde.

Gator

Det nya gatunätet för campingen är uppbyggd kring en vägslinga med mindre gatubredd på ca 3,5 m som leder trafiken runt hela området och integreras med befintlig vägstruktur för campingområdet. För utökningen i östra delen, skapas en mindre bred väg som avslutas med en vändzon.

Gång- och cykelväg

Gång- och cykelnätet är sammanlänkat från väster och upp mot badet. Cykling österut sker dock i blandtrafik efter det att entrén till campingen har passerats. Intill parkeringen

vid aktivitetsparken föreslås ett övergångsställe för gång- och cyklister, likadant föreslås ett övergångsställe för en trygg och säker passage vid campingentrén och vid pulkabacken.

Aktivitetspark

I planområdets västra del föreslås en tillfällig aktivitetspark på spårreservatets mark som planeras för en MBT-bana för alla åldrar. Till den nya aktivitetsparken kopplas även en ny permanent parkeringsyta som kan användas fram tills spårreservatet blir aktuellt att tas i bruk. Parkytan och aktivitetsparken blir då en sammanlänkande yta mellan idrottsplatsen och badet.

Teknisk försörjning

Vatten/avlopp

Området är idag kopplat till allmänt VA-nät. Området ingår i verksamhetsområde för dricksvatten och spillvatten, men ej för verksamhetsområde för dagvatten.

Dagvatten

Planförslaget innebär marginell hårdgöring av området i förhållande till dagens situation. Då marken har en mycket god infiltrationsförmåga finns det ingen anledning att skapa fördröjningsytor, förutom vid släntfoten i väster där de nya campingplatserna i den västra sluttningen med planbestämmelsen **N** och **O** är placerade i slänt. Där ska dagvatteninfiltration utformas och dimensioneras utifrån camping- och stugplatsernas specifika förutsättningar genom lämplig infiltrationslösning (t.ex. fördröjning/utjämningsmagasin, gröna tak (stugor), genomsläpplig markbeläggning (som armerat gräs), växter samt infiltrationsdike/svackdiken längsmed nya tvärgående vägar, innan dagvattnet leds till fördröjningsytan genom konventionella ledningar. Fördröjningsytan som skapas ska även ha viss rening av dagvattnet vilket gör att möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormerna för Vombsjön och Kävlingeån eller grundvattenmagasinet inte försämras. Ytan är belägen i lågpunkten mellan MBT-banan och parkeringen och reglerat i plankartan med egenskapsbestämmelse **n₂** fördröjning.

Gällande samtliga nya stugor och byggnader ska en dagvattenlösning i form av fördröjningsmagasin och/eller infiltrationslösning finnas för omhändertagande av dagvatten. Detta skall redovisas i samband med anmälan och påföljande tekniskt samråd. Anläggning av dagvattenbegränsande åtgärder ska dessutom anmälas till kommunens miljöenhet.

EI

Området kan kopplas till befintligt elnät.

Tele/IT

Området kan kopplas till befintligt telenät.

Avfall

Området har idag två sophanteringsplatser. I förslaget flyttas servicebyggnaden i den befintliga campingen till en plats i sluttningen sydöst om nuvarande läge. För den nya västra delen av campingen planeras en ny sophanterings- och latrintömningsbyggnad som servar det nya området. Den befintliga sopstationen i östra delen bibehålls som den är idag.

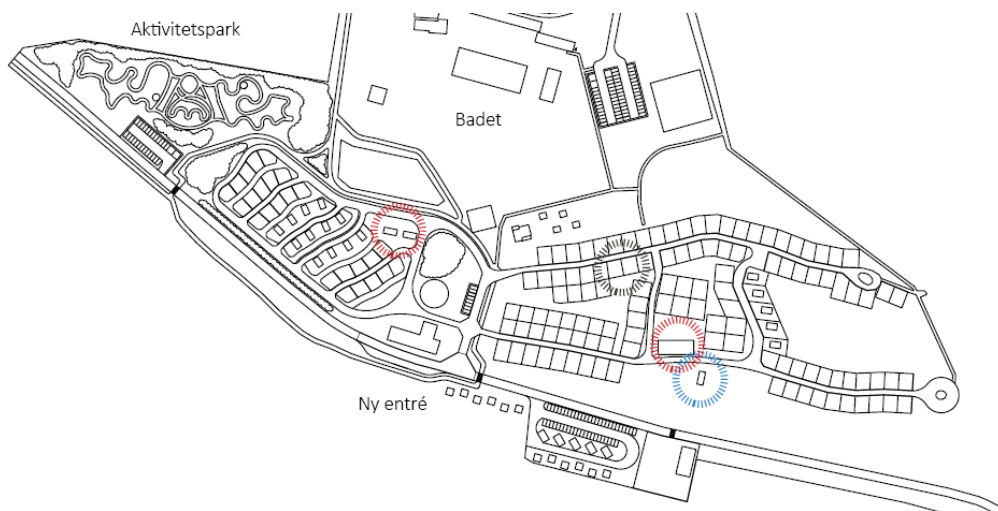

Illustration över området med inringade platser sophantering och latrintömning. Nya anläggningar (röd ring), befintlig anläggning (blå ring), befintlig anläggning som föreslås flyttas (svart ring).

MILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET

Barnperspektivet

Ur ett barnperspektiv så är förslaget förenligt med barnkonventionen då den tar hänsyn till bra och tydliga gång- och cykelvägar. Förslaget tillgängliggör även området med mer parkering vilket gör att föräldrar lättare kan transportera barn från och till aktiviteter i området. Förslaget innehåller också en satsning på barn genom den tillfälliga aktivitetsparken som knyter ihop ett aktivitetsstråk mellan idrottsplatsen och badet. Åtkomsten till pulkabacken säkerställs genom att allmän platsmark "NATUR" läggs i en remsa längs den övre halvan av backen.

Ekosystemtjänster

En del av syftet med planförslaget är att bibehålla de ekosystemtjänster som finns inom planområdet. Öppen dagvattenhantering kan exempelvis kompensera påverkan på den lokala klimatregleringen genom avdunstning och infiltration. Likadant kan tanken om att campingplatserna ska inpassas i naturen på ett omsorgsfullt sätt, med hänsyn till befintliga träd, leda till att bibehålla natur och minska påverkan vid genomförandet av planen. Planerad insådd av ängsblommor vid MTB-banan främjar pollinering.

Folkhälsa

Planförslaget innebär en utökning av campingfunktionen samt att rekreationsområdet ska förbli lättillgängligt för allmänheten. Förslaget bedöms ha positiva hälsoeffekter då möjligheterna för allmänheten att nyttja natur- och rekreationsområdet Sjöbo Ora är stora.

PLANENS KONSEKVENSER

Hur detaljplanen beaktar och tillgodoser riksintresse för naturvård och friluftsliv

- En reducerad förtätning av campingområdet i den kuperade skogsmiljön har krävts för att värna den unika skogliga karaktären som idag till viss del utgörs av gran. I detaljplanen krävs marklov för borttagning av ädellöv. I detaljplan (Förslag till utvidgning av stadsplan för område vid Tolångavägen i Sjöbo köping, laga kraftvunnen 1972-03-22) finns inget skydd för dessa träd. Granarna inom planområdet ska successivt tas bort och ersättas med lövträd.
- Värdekärnorna för ädellöv-, bok-, ek-, och tallskog är idag främst lokaliserade söder om väg 11 som delvis utgör en barriär för grön infrastruktur (Grön infrastruktur/planering Skåne). För att möta upp sammanhängande kluster/värdekärnor av ädellöv som finns söder om väg 11 blir det därför viktigt att gynna ädellövet inom planområdet och utanför dess gräns.
- Området med höga naturvärden som exploateras kommer att innebära en negativ påverkan på de värden som identifierats på platsen. För att kompensera detta kommer kommunen bevara befintlig slänt längsmed infarten till campingen med höga naturvärden, med skötsel som bevarar och gynnar den biologiska mångfalden. Som kompensation ska även mountainbikebanan norr om planområdet sås in med lämpliga örter och hållas öppen som ängsmark vilken slås för att främja en artrik flora och fauna.
- Landskapsbildskyddets intentioner, vilka gäller söder om Östergatan, är att vid avverkning ersätta granar med ädellövträd för att därmed öka den biologiska mångfalden. Detta kommer att gälla för hela planområdet, även norr om Östergatan, utanför landskapsbildsskyddet.
- Utökningen av campingområdet kommer inte att innebära några inskränkningar av riksintresset för friluftslivet då möjligheten att komma till spår och aktiviteter inte kommer att få någon begränsning utan snarare kommer att säkras genom den nya detaljplanen. En ny förbindelse för gångtrafik kommer att anläggas från parkeringsplatsen i öster och vara tillgänglighetsanpassad, med planbestämmelsen allmän platsmark (NATUR) på plankartan, vilken kommer att ansluta till befintliga spår och öka tillgängligheten ytterligare för allmänheten. Även en förbindelse genom campingen till befintliga spår och leder blir x-ad i plankartan, vilket säkrar tillgängligheten för allmänheten. En gång- och cykelförbindelse på allmän platsmark som kommer att förbinda området i söder med området i nordsydlig riktning anläggs.
- Artportalsanalysen indikerar inte på att det förekommer rödlistade arter inom området, dvs endast lägsta kategori NT (missgynnad) finns representerad. Men vid naturvärdesinventeringen hittades rödlistade arter vid den till samrådet föreslagna parkeringsytan i sydost. Denna parkering togs därför bort till granskningen.
- Den grusanlagda ytan för parkeringsplatser längst i öster, som fanns med i samrådsversionen, är borttagen ur planförslaget. Detta är ytterligare ett sätt att anpassa planen och möta upp riksintresset för naturvård.

- Trafiken till och från friluftsbadet samt parkeringen till detta, har redan lagts om av Sjöbo kommun till att ske norrifrån istället för i direkt anslutning till Oran, vilket är ett initiativ till att minska påverkan på riksintresse för naturvård men även för riksintresse för friluftsliv.
- Stugorna i söder har minimerats och i sin utformning anpassats efter att göra så litet avtryck på platsen som möjligt, inte bara på grund utav landskapsbildsskyddet utan även av respekt för de båda riksintressena.

Riksintresse naturvård

Riksintresse naturvård 3 kap 6 § MB – områdets huvuddrag

Sjöbo Ora:

”På båda sidor om väg 11 sydost om Sjöbo utbreder sig ett stort platåområde, Sjöbo Ora, som begränsas av mycket branta slutningszoner. Området är till största delen skogbevuxet. Tidigare fanns här mest bokskog, nu förekommer också betydande barrplanteringar. Vegetationen är på flera ställen intressant, särskilt i det sluttningar där grundvatten sipprar fram.”

En naturvärdesinventering på detaljerad nivå har gjorts av planområdet och där framkom två områden med högt naturvärde. Detaljerad nivå innebär högsta detaljeringsgrad som går att uppnå. Området i öster med högt naturvärde togs bort efter samrådet. Det utgjordes av en mycket artrik sydvänd sluttning med gräsmark som hyser flertalet rödlistade arter. Området ligger insprängt mellan skogspartier och bryn där en del av den angränsande skogen också har höga naturvärden (dock utanför inventeringsområdets avgränsning).

I objektet finns rikligt med blommande kärväxter som hundkåx *Anthriscus sylvestris*, getväppling *Anthyllis vulneraria*, liten blåklocka *Campanula rotundifolia*, åkervädd *Knautia arvensis*, fältmalört *Artemisia campestris*, rockentrav *Turritis glabra*, käringtand *Lotus corniculatus* och Hedblomster *Helichrysum arenarium* (VU). Vid besöket i juni var det sol och tämligen vindstilla vilket resulterade i en påfallande mängd födosökande insekter inom ett flertal grupper. Bland naturvårdsarterna noterades mindre blåvinge *Cupido minimus* (NT), ängsnätfjäril *Melitaea cinxia* (NT) och blå jungfruslända *Calopteryx virgo*. 2013 noterade Andreas Malmqvist (Naturcentrum AB) mindre bastardsvärmare *Zygaena viciae* (NT), åkerväddsantennmal *Nemophora metallica* (NT) samt skalbaggen *Labidostomis longimana* (NT). Objektet bedöms ha ett påtagligt biotopvärde och ett stort artvärde. Detta området har vi bedömt ha ett så stort biotopvärde för riksintresse naturvård, att anläggande av en besöksparkering inte var lämpligt och togs bort i detaljplanen.

Det andra området där en del utgör högt naturvärde består av sandig, tuvig och blomrik gräsmark med en del mindre markblottor samt uppslag av bland annat ek, björk och tall. Kärväxtfloran hyser arter som ljung *Calluna vulgaris*, tjärblomster *Viscaria vulgaris*, buskstjärnblomma *Stellaria holostea*, åkervädd *Knautia arvensis*, bergsyra *Rumex acetosella*, styvmorsviol *Viola tricolor*, backtrift *Armeria maritima* subsp. *elongata*, knippfryle *Luzula campestris*, mandelblomma *Saxifraga granulata*, liten blåklocka *Campanula rotundifolia* och flertalet fibblor. Vid fältbesöken var det rikligt med både små-, storfjärilar samt exempelvis olivgrön guldbagge *Protaetia metallica*. 2013 noterades ängsmetallvinge *Adscita stictica* (NT) och åkerväddsantennmal *Nemophora metallica* (NT), två arter med en flygtid som huvudsakligen inträffar något senare på sommaren. Objektet bedöms ha ett påtagligt biotopvärde och ett påtagligt artvärde.

I detta område är en del av den västra slänten föreslagen till campingplatser och campingstugor. Planförslagets konsekvenser för de mest sårbara arterna inom området och som vi bedömer även ha ett riksintresse för naturvård skyddas genom kompensationsåtgärder vilket gäller för arterna

ängsmetallvinge *Adscita statices* (NT) och åkerväddsantennmal *mophora metallica* (NT). Den breda sydvända grässlätten, vilken även ingår i området med högt naturvärde, sparas samt att mountainbanan strax nordväst om planområdet, ska bli en gynnsam biotop för dessa arter. Ytorna mellan cykelspårerna ska utgöras av slåttad blomsteräng. Det blir viktigt att kompensera med arter för hela fjärilsarternas livscyklar. En anpassad insådd av växter som dessa arter behöver för denna livscykel är bland annat smörblubb (Ranunculus spp.), gökblomster (*Lychnis flos-cuculi*), vädd (*Scabiosa* spp.), blåmunkar (*Jasione montana*), trift (*Armeria maritima*), axveronika (*Veronica spicata*), ängssyra (*Rumex acetosa*), bergssyra (*Rumex acetosella*), åkervädd (*Knautia arvensis*), fältvädd (*Scabiosa columbaria*). Det blir viktigt att dessa ängsytor slåttas för att bibehålla dessa arter och en i övrigt artrik flora och fauna.

Värdekärnorna för ädellöv-, bok-, ek-, och tallskog är idag främst lokaliserade söder om väg 11, vilken delvis utgör en barriär för grön infrastruktur (Grön infrastruktur/planering Skåne). För att möta upp och sammankoppla dessa sammanhängande kluster/värdekärnor av ädellöv med området norr om väg 11 krävs det att ädellövet gynnas inom planområdet och utanför dess gräns i landskapsbildsskyddsområdet. Vid en sammanlänkande korridor av ädellöv gynnas både flora och fauna.

Som ytterligare kompensationsåtgärd har en reducerad förtätning av campingområdet i den kuperade skogsmiljön krävts för att värna den unika skogliga karaktären som idag till viss del utgörs av gran. I detaljplanen kommer marklov att krävas för borttagning av ädellöv och granarna inom planområdet ska successivt tas bort och ersättas med lövträd. I detaljplan (Förslag till utvidgning av stadsplan för område vid Tolångavägen i Sjöbo köping, laga kraftvunnen 1972-03-22) finns inget skydd för dessa ädellövträd.

I slutningen mot söder, utanför planområdet finns en unik fauna av vilda bin med bl a slättersandbi (*Andrena humilis*; EN) och dess boparasit slättergökbi (*Nomada integra*; EN). Fynd av slättersandbiet och dess gökbi har gjorts från platån vid vägbommen i väster längs stigen förbi fotbollsplanerna fram till den gamla skidhoppbacken i öster. Bina har två huvudkrav för att trivas – solbelyst bar jord och blommande fibblor. Bar jord för att bina ska kunna gräva sina bon och blommor för att de ska kunna samla pollen som mat till sina larver. Bina ingår i åtgärdsprogram för hotade arter och skötselplan för bina har tagits fram i samråd med länsstyrelsen. De åtgärder som har genomförts genom åren för att gynna binas bevarandestatus är att skapa bar jord och sandblottor, se till att binas föda (två olika arter av fibblor, rotfibbla och gråfibbla) finns i riklig mängd, genomföra sen slätter/klippning av öppna ytor samt att röja buskar, sly och mindre träd i området.

Riksintresse friluftsliv

Område av riksintresse för friluftsliv 3 kap 6 § MB i skåne län

Beskrivning av områdets värden:

”Sjöbo Ora som ligger i direkt anslutning till Sjöbo, är ett lättillgängligt närrekreationsområde med stigar och motionsslingor. Från Orans branta sluttningar har man en vidsträckt utsikt över slätten och den dominerande Romeleåsen.”

Huvudkriterier:

”Område med särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser i natur-och/eller kulturmiljö”

Friluftaktiviteter:

”Vandring, strövande, promenader, cykling, naturupplevelser, kulturupplevelser, bär och svamplockning, löpning, fågelskådning, dressincykling”

En utökning av campingområdet bedömer vi inte kommer att innebära några inskränkningar av riksintresset för friluftslivet då möjligheten att komma till spår och aktiviteter inte kommer att få någon begränsning utan kommer att bli tydligare och tillgängligheten för allmänheten säkerställs med denna detaljplan.

En ny förbindelse för gångtrafik kommer att anläggas från den allmänna parkeringsplatsen i öster och vara tillgänglighetsanpassad. Förbindelsen kommer att gå genom allmän platsmark (NATUR) på plankartan, norr om Östergatan. Gångförbindelsen kommer att ansluta till befintliga spår och öka tillgängligheten ytterligare för allmänheten. Även en förbindelse genom campingen till befintliga spår och leder blir x-ad i plankartan, vilket ytterligare säkrar tillgängligheten för allmänheten. En gång- och cykelförbindelse på allmän platsmark som kommer att förbinda området i söder med området i nordsydlig riktning anläggs.

Sjöbo Ora kommer att utgöra "porten" i nordväst till det vidsträckta friluftsområdet som sträcker sig ända till Allevads mölla, sydväst om Tomelilla. De stora värdena av riksintresse friluftsliv och naturvård och då främst naturvård, finns i det långsträckta Fyledalen utanför planområdet.

Sammantagen bedömning

Genomförandet av denna detaljplan bedöms inte medföra någon påtaglig skada på något av riksintressena och deras respektive värden, varken innanför planområdet eller på något värde utanför planområdet.

GENOMFÖRANDEFRÅGOR

Organisatoriska frågor

Tidplan

Detaljplanen bedöms vinna laga kraft under hösten/vintern 2022.

Planprocess

Planen genomförs med utökat förfarande.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från det datum då planen vunnit laga kraft. Genomförandetid är den tidsrymd inom vilken planen är tänkt att genomföras och fastighetsägare inom planområdet har en garanterad byggrätt i enlighet med planen under denna tid. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla men kan då ändras eller upphävas utan att de rättigheter som uppkommit genom planen behöver beaktas.

Huvudmannaskap

Att ett område är allmän platsmark innebär att marken är avsedd för ett gemensamt behov. Kommunen är huvudman för den allmänna platsmarken som på plankartan utgörs av **GATA** och **NATUR**. Huvudmannen ansvarar för den allmänna platsmarkens utbyggnad, drift och underhåll. Gång- och cykelvägen som kommer att binda samman Östergatan med badet kommer att utgöras av allmän platsmark med enskilt huvudmannaskap.

Ansvarsfördelning

Planförslaget innebär utbyggnad av ny lokal vägslinga, (slingan inom campingen). Denna slinga ligger inom kvartersmark och bekostas därför av exploatören.

Kommunen bekostar anläggning av nya allmänna gator. Inom planområdet betecknat med P-PLATS bekostar kommunen utbyggnad av allmänna parkeringsytor.

Planbestämmelse som reglerar utemiljön

En x-bestämmelse är lagd genom campingområdet i öst – västlig riktning vilket innebär att den ska vara tillgänglig för allmänheten. X-bestämmelsen sträcker sig från allmän platsmark (gång- och cykelvägen som korsar området i nord-sydlig riktning), genom campingområdet, till det stora skogsområdet Sjöbo Ora i öster, där Sjöbo kommun har drift och underhåll av området samt strövområdesmateriel som krävs. Kommunen är markägare och kommer att ansöka om servitut innan exploatering för att säkra allmänhetens tillgänglighet genom området.

Markarbeten

Då den nya delen av campingen sluttar mot väster kommer en del grävarbeten att behövas. När detta sker ska tillsynsmyndigheten kontaktas i god tid före schaktning påbörjas. Före eventuella efterbehandlingsåtgärder inleds ska en anmälan om avhjälpandeåtgärder enligt 28 § förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd inlämnas till tillsynsmyndigheten i god tid (minst 6 veckor).

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetskonsekvenser för fastigheter inom planområdet

Fastigheterna för campingområdet föreslås genomgå följande förändring vid detaljplanens genomförande. Observera att sammanställningen inte är bindande för kommande lantmäteriförrättning.

Schematiskt visade fastighetskonsekvenser för fastigheter inom planområdet

Hela markområdet innehållande nutida och framtida campingverksamhet föreslås regleras till en fastighet, inom stamfastigheten Sjöbo 3:58.

De befintliga fastigheterna inom planområdet påverkas så som följer:

Sjöbo 3:58

Delar av fastigheten Sjöbo 3:14 regleras över till Sjöbo 3:58. Även Sjöbo 3:59 regleras över till 3:58. Fastigheten 3:58 blir huvudfastighet/stamfastighet för campingområdet.

Sjöbo 3:59

Fastigheten regleras in i/upptas av stamfastigheten Sjöbo 3:58.

Sjöbo 3:14

Delar av fastigheten Sjöbo 3:14 styckas av och tillförs stamfastigheten Sjöbo 3:58. De delar av fastigheten som fastighetsregleras och tillförs Sjöbo 3:58, innehåller bl a byggrätt för stugor som tillhör campingområdet.

Byggrätten för samlingslokal och service (som för närvarande nyttjas av friluftsförbundet m fl.) kvarstår som en del av den befintliga fastigheten Sjöbo 3:14.

Servitut för väg, 12-SÖU-386 och 12-SÖU-389 upphävs då planområdet kommer att utgöras av en fastighet.

Inlösen/ersättning

Marken som utgör GATA i detaljplanen är till största del samfälld, Sjöbo s:2. Kommunen har möjlighet att lösa in mark av delägarna i samfälligheten, som enligt detaljplanen ska användas för allmän plats utan att avtal föreligger med fastighetsägaren, samt att kommunen är skyldig att förvärva den allmänna platsmarken om fastighetsägaren begär det. Ersättningen för marken bestäms enligt reglerna i expropriationslagen (1972:719) om ingen annan överenskommelse träffas.

o *PBL 6:13 – Kommunens rätt att lösa in mark.*

o *PBL 14:14 – Kommunens skyldighet att lösa in mark.*

Fastighetsbildning

Ansökan om fastighetsbildning och upprättande av härför nödvändiga avtal ankommer i första hand på markägare och exploatör. Ledningsinnehavaren ansvarar och bekostar för ledningsrätter. Exploatören bekostar samtliga fastighetsbildningsåtgärder och servitut som exploateringen ger upphov till.

Ekonomiska frågor**Planekonomi**

Kostnaden för utarbetandet av detaljplanen betalas initialt av Sjöbo kommun. Planavgift ska tas ut i samband med bygglovsansökan enligt av kommunen fastställd taxa.

Inlösen, ersättning

Ändras eller upphävs detaljplanen under genomförandetiden har fastighetsägare rätt till ersättning för eventuell förlorad byggrätt som inte utnyttjas.

VA-ledningar

En anslutning till det allmänna ledningsnätet finns inom planområdet. För att hitta lämpliga ledningsstråk inom planområdet, behöver en utredning göras över hur det interna ledningsnätet ska utformas, vilken exploatören ansvarar för.

Befintliga kablar och ledningar

Flyttning eller andra åtgärder som krävs för att skydda och säkerställa befintliga kabelanläggningars och ledningars funktion ska bekostas av exploatören.

Det finns speciellt en sträcka (ca 50 m) längs med befintliga Östergatan där nuvarande kommunala VA-ledningar (en spillvatten- och en dricksvattenledning) behöver flyttas ca 10 meter norrut, från befintliga läget, för att möjliggöra byggnation på de nytillskapade byggrätterna söder om vägen.

EI-ledningar

Sjöbo Elnät AB ansvarar för elförsörjningen inom planområdet.

Tele/IT-ledningar

Telia och Teleservice Skåne AB svarar för telenätet inom planområdet.

Tekniska frågor**Tekniska utredningar**

Geoteknisk utredning ska göras i samband med projektering av ny byggnad. Fördjupade utredningar, som t ex geoteknisk undersökning, radonmätning eller projektering ansvarar resp. byggherre/exploatör för.

MEDVERKANDE

Planförslaget har tagits fram av plankonsult Jimmie Simonsen (Sigma Civil), i samråd med Åsa Bjurström, planarkitekt på stadsbyggnadsförvaltningen samt i samråd med representanter för berörda förvaltningar. Fotografier i planbeskrivningen är tagna av Sigma Civil, likaså är alla illustrationer och sektioner framtagna av Sigma Civil. Konsultfirman RADAR har bistått med ritningshjälp för revideringar i plankartan efter samrådet.

Stadsbyggnadsförvaltningen, Sjöbo kommun

Marie Rosdahl
Enhetschef

Åsa Bjurström
Planarkitekt

SJÖBO
KOMMUN

ANTAGANDEHANDLING

2022-06-20

Dnr PLAN.2019.202

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

DETALJPLAN

för fastigheten Sjöbo 3:58 m.fl. "Orebackens camping" i Sjöbo, Sjöbo kommun, Skåne län

Efter Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2022-04-20 enligt 5 kap Plan- och bygglagen har förslag till rubricerad detaljplan, daterad 2022-04-20, varit föremål för samråd under tiden 2022-05-17 t.o.m. 2022-06-10.

Sakägare har beretts tillfälle till samråd genom personlig underrättelse.

Yttranden

5 yttranden har inkommit. Följande har inte haft något att erinra mot planförslaget:

- Trafikverket
- Region Skåne

SAMMANFATTNING OCH KOMMENTARER

Länsstyrelsen

Länsstyrelsens formella synpunkter

Följande synpunkter har koppling till Länsstyrelsens prövningsgrunder enligt 11 kap. plan- och bygglagen.

Riksintresse Naturvård och Friluftsliv 3kap. 6 § MB

Området omfattas av riksintresse för naturvård (N 75 - Sjöbo Ora - Fyledalen - Nybroån med Biflöden) och riksintresse för friluftsliv (FM 12 - Fyledalen). I samrådskedet efterlyste Länsstyrelsen förtydligande resonemang om kommunens bedömning kring påverkan på riksintressena med utgångspunkt i de värden som är kopplade till riksintresset och som finns på den aktuella platsen eller som påverkas av planförslaget.

Länsstyrelsen noterar att vissa justeringar har gjorts i planhandlingarna sedan samrådet och att en naturvärdesinventering har tagits fram. Av inventeringen framgår att det finns höga naturvärden inom planområdet, vilka endast delvis beaktas i utformningen av detaljplanen. Länsstyrelsen efterlyser därför ett fördjupat resonemang utifrån att planförslaget har en negativ påverkan på de värden som identifierats på platsen samt hur dessa hänger ihop med de värden som ingår i riksintressena. Detta så att det förtydligas på vilka grunder kommunen bedömt att ett genomförande av planförslaget inte riskerar påtaglig skada på riksintressanta värden. I sammanhanget är det viktigt att även ta reda på om förändringar som sker utanför värdekärnorna kan ge en påverkan på värdena. Länsstyrelsen kan utifrån nuvarande redovisning inte ta ställning till om det finns risk för påtaglig skada på riksintressena.

Risk för översvämning

Föreslagen planbestämmelse n2 behöver följas upp med villkor i plankarta. För att kunna hantera regnmängder som inte omfattas av kommunalt ansvar för dagvatten kan reglering ske med stöd av 4 kap. 12 § punkt 1 PBL och / eller 4 kap. 14 § punkt 4 PBL. Länsstyrelsen förutsätter att plankartan kompletteras inför antagande.

Vattenskyddsområde - miljö kvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsens synpunkter från samrådet kvarstår. Av planhandlingen ska det tydligt framgå att planförslaget är förenligt med föreskrifterna. Länsstyrelsen menar att planhandlingarna inför antagandet behöver förtydligas kring hur den markanvändning och de verksamheter som möjliggörs av planförslaget förhåller sig till föreskrifterna. Av planhandlingarna framgår att revidering av föreskrifterna pågår och Länsstyrelsen menar att kommunen behöver ta höjd för både befintliga och kommande föreskrifter. Kommunen kan med fördel kontakta den myndighet som beslutar om de reviderade föreskrifterna för att få mer information.

Kommentar:

Området med höga naturvärden som exploateras kommer att innebära en negativ påverkan på de värden som identifierats på platsen. För att kompensera detta kommer kommunen bevara befintlig slänt längsmed

infarten till campingen med höga naturvärden, med skötsel som gynnar den biologiska mångfalden, vilket det inte finns tas någon särskild hänsyn till idag. Som kompensation ska även mountainbike banan norr om planområdet hållas öppen som ängsmark och slås så att en artrik flora och fauna främjas. Landskapsbildskyddets intentioner, vilka gäller söder om Östergatan, att vid avverkning ersätta granar med ädellövträd och därmed öka den biologiska mångfalden. Detta kommer att gälla för hela planområdet, även norr om Östergatan, utanför landskapsbildsskyddet. Värdekärnorna för ädellöv-, bok-, ek-, och tallskog är idag främst lokaliserade söder om väg 11 som delvis utgör en barriär för grön infrastruktur. Det blir därför viktigt att gynna ädellövet inom planområdet och utanför dess gräns.

Utökningen av campingområdet kommer inte att innebära några inskränkningar av riksintresset för friluftslivet då möjligheten att komma till spår och aktiviteter inte kommer att få någon begränsning utan kommer att fungera minst lika bra som idag. En ny förbindelse för gångtrafik kommer att anläggas från parkeringsplatsen genom allmän platsmark (NATUR) på plankartan och ansluta till befintliga spår. Även en förbindelse genom campingen till befintliga spår och leder blir x-ad samt en gc Även en förbindelse genom campingen till befintliga spår och leder blir x-ad i plankartan samt en gång- och cykelförbindelse som kommer att gå genom området i nordsydlig riktning anläggs.

Bygglov får inte ges för byggnation förrän anläggning för fördröjning av dagvatten, n₂, har kommit till stånd. Kommunen anser att de föreskrifter som finns är tillräckliga för en säker hantering av föroreningar kopplade till campingverksamheten.

De befintliga föreskrifterna för vattenskyddsområdet är från 1972. Det är två paragrafer som kan anses beröra planen och campingen. Den ena reglerar att avloppsvatten ska föras bort i avloppsledningar och inte infiltrera i mark, något som tas hänsyn till i planen. Den andra punkten berör anläggning för förvaring av gödsel, djururin och dylikt. Detta skulle kunna motsvara en tank för tömning av urin/avlopp från campingvagnar. I föreskrifterna står att en sådan anläggning ska vara tät och att det ska finnas skyddsanordningar för översvämning. En sådan anläggning planeras inom den nya planen och den ligger på gränsen till vattenskyddsområdet. Va-enheten arbetar med att se över vattenskyddsområdets utbredning och vilka föreskrifter som då ska gälla. Efter avstämning med va-enheten gällande avlopp och urin kommer troligen liknande krav ställas i de nya föreskrifterna.

De befintliga vattenskyddsföreskrifterna hanterar inte dagvattenfrågan, men va-enheten kommer troligen i de nya föreskrifterna ställa krav på att dagvatten från hårdgjorda ytor ska avledas inom primär skyddszon för vattentäkten. Campingen kommer troligen inte hamna inom primär skyddszon.

Länsstyrelsens rådgivning

Följande synpunkter har koppling till Länsstyrelsens rådgivningsuppdrag enligt 5 kap. plan- och bygglagen.

Fridlysta arter

Fågelarterna kungsfågel, ärtsångare och gröngöling har noterats inom planområdet. Alla vilda fågelarter är fridlysta och det är exempelvis förbjudet

att avsiktligt fånga eller döda djur, skada eller förstöra djurens fortplantningsområden, samt att avsiktligt störa dem, särskilt under parnings- uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Om ett plangenomförande kan innebära skada på fågelarter, exempelvis om bon överges eller skadas vid exploatering under häckningssäsong, krävs en dispens från artskyddsförordningen. Länsstyrelsen har i samrådsskedet efterfrågat en redogörelse för hur arterna och deras livsmiljöer kan komma att påverkas av planens genomförande, hur påverkan i så fall ser ut, samt vilka åtgärder som kan komma att vidtas för att undvika skada. Detta saknas fortfarande i planbeskrivningen. Länsstyrelsen efterfrågar därför fortsatt komplettering inför antagandet. Kommunen bör säkerställa att inga hotade arter eller arter skyddade enligt artskyddsförordningen påverkas negativt av planläggningen.

Den fridlysta arten hedblomster förekommer inom planområdet, men då kommunen har ändrat markanvändning för aktuellt område till Natur har Länsstyrelsen inga synpunkter kring detta.

Länsstyrelsen vill erinra om att artskyddet alltid gäller, även i det fall en detaljplan har vunnit laga kraft. Om fridlysta arter tillkommer inom planområdet efter planens antagande och kan skadas av ett plangenomförande, är åtgärden förbjuden utan artskyddsdispens. Utrymmet att lämna dispens från förbuden är ytterst begränsat.

Landskapsbildskydd

I samrådsredogörelsen anges på sidorna 5 och 12 att landskapsbildsskyddet har upphävts och i planbeskrivningen att dispens har lämnats. Länsstyrelsen vill förtydliga att skyddet inte har upphävts. Däremot har Länsstyrelsen i ärende 521-15245-2020 lämnat tillstånd enligt landskapsbildsskyddet för att uppföra 12 stugor och en lokal i södra delen av planområdet. Villkor för byggnadernas utformning finns i beslutet. Tillståndet gäller under förutsättning att planen vinner laga kraft, och upphör att gälla om åtgärderna inte genomförs under detaljplanens genomförandetid, det vill säga fem år från det att planen vunnit laga kraft. Tillstånd krävs om ytterligare åtgärder som är förbjudna enligt landskapsbildsskyddet planeras inom denna del av planområdet.

Planteknik

Länsstyrelsen noterar att genomförandetiden saknas på plankartan.

Kommentar:

Planens genomförandetid är 5 år från den dag planen vinner laga kraft.

Lantmäteriet

Grundkarta

Det är svårt att tyda var fastighetsgränserna går samt läsa fastighetsbeteckningarna.

Genomförande

Det framgår inte om det är kommunen som är exploatören eller om det är en extern part. Är det en extern part bör det huvudsakliga innehållet av markanvisningsavtalet framgå.

Det framgår inte hur genomförandet av x-området är tänkt. Om det inte är kommunen som ska äga marken så aktualiseras inlösenfrågan enligt PBL 14 kap 18 §.

Lantmäteriet vill uppmärksamma kommunen om följande vad gäller x-områden. Genom att lägga ut x-område i en detaljplan reglerar kommunen endast att byggnadsnämnden inte får bevilja bygglov som hindrar allmänhetens tillträde till x-området. Det räcker inte med x-bestämmelsen i detaljplanen för att få rätten till tillträde utan det krävs även upplåtelse t.ex. ett servitut till förmån för en kommunal fastighet. Om det i en gällande plan är så att markägaren, eller någon rättighetshavare inte vill upplåta en sådan rätt och släppa fram allmänheten, har kommunen inga möjligheter att tvinga sig till en sådan rätt. För att vara säker på att få tillträde till fastigheten behöver normalt sett rättigheten säkras upp innan planen antas.

Enligt planbeskrivningen under rubriken Fastighetsbildning anges att exploitören ska stå för kostnad för bland annat bilande av ledningsrätter. Lantmäteriet vill påpeka att endast ledningshavaren kan stå för förrättningskostnaden avseende att bilda ledningsrätt enligt ledningsrättslagen.

*Kommentar:
Grundkartan visas i en mörkare ton.*

Kommunen är markägare och kommer att ansöka om servitut innan exploatering för att säkra allmänhetens tillgänglighet genom området.

Ledningsinnehavaren ansvarar och bekostar för ledningsrätten.

Postnord

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är Postnord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar Postnord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

PostNord har inget att anmärka och godkänner härmed den föreslagna detaljplanen PLAN.2019.202.

Kontakta PostNord i god tid på utdelningsforbattringar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation eller förändring av befintlig detaljplan.

En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

*Kommentar:
PostNord kommer att kontaktas i samband med exploateringen av området.*

Samlad bedömning

Samrådet visar att följande komplettering och bearbetning av planhandlingarna ska göras:

- förtydligande text gällande riksintresse naturvård och friluftsliv
- planens genomförandetid är 5 år från den dag planen vinner laga kraft.
- bygglov får inte ges för byggnation förrän anläggning för fördröjning av dagvatten, n2, har kommit till stånd.
- förtydligande text lantmäterifrågor gällande x-område och ledningsrätter
- grundkartan visas i en mörkare ton.

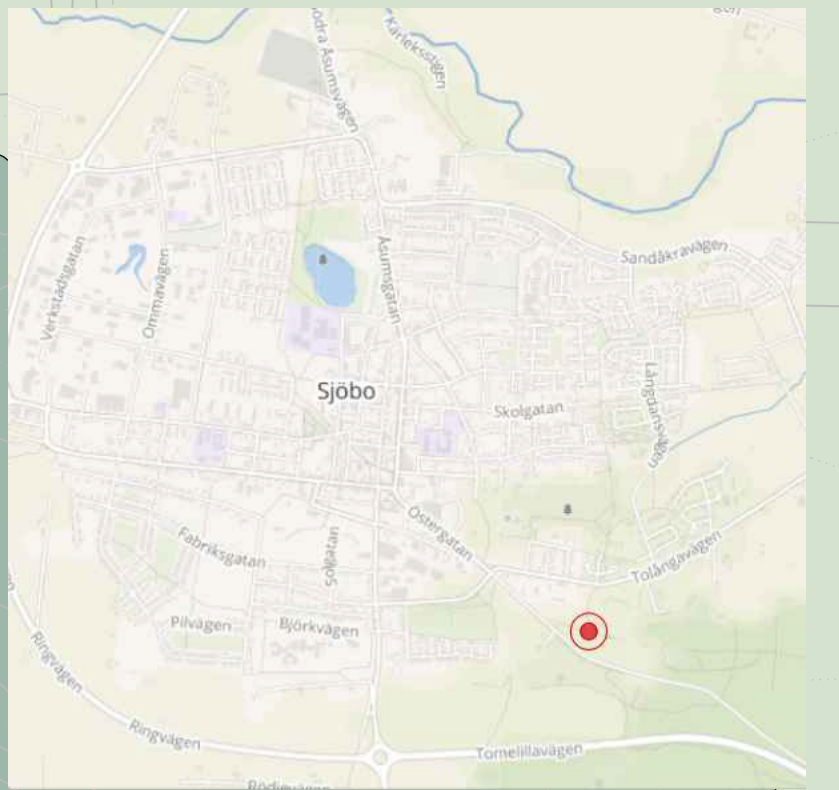
2022-06-20 Sjöbo kommun

Stadsbyggnadsförvaltningen

Marie Rosdahl
Enhetschef Strategienheten

Åsa Bjurström
Planarkitekt

Orienteringskarta

- Grundkartans beteckningar:
- Tråggräns, Avsnitsgräns
  - Fasthetsgräns
  - Ämnesgräns (stiftighet m.m.)
  - Ruttnätkryss
  - SJÖBO 3:14 5:2 g:2
  - Traktnamn
  - Reglernummerv för fastighet med traktnamn
  - Reglernummerv för samfällighet
  - Reglernummerv för gemensamhetsinrättningar
  - Ärskänning
  - Egenhetsgräns
  - Bostadshus resp. uthus, karterad eller huvud
  - Bostadshus resp. uthus, karterad eller bakomtrakt
  - Karta
  - Bygghud i allmänhet
  - Skärmar
  - Tranförmedlingsgräns
  - Staket eller plank
  - Stenmur
  - Stödmur
  - Häck
  - Väg
  - Gångväg
  - Slätt
  - Gårds mellan gångbens och körtvång
  - Öde
  - Strandlinje
  - Agrovägräns
  - Enkeltvåning
  - Barnskog resp. Svårlög symboler
  - Åker
  - Äng, höj- eller betesmark
  - Kärr, mossar, sankmark
  - Vattenyta
  - Järnvägsstråk
  - Polygonpunkt
  - Belysningsstolpe
  - Fornlämning
  - Inmätt mätobjekt
  - Höjkurvor

GRUNDKARTA

Orsken
Sjöbo 3:14 m 5, Sjöbo Öra

Sjöbo kommun

METRIA AB

Förvaltningsplan

Utdrag ur Planarkarta

Färdplaner utarbetade i januari 2019 och mars 2022

Fasthetsförteckning

Fasthetsförteckning aktuellt 2016-10-04

Planavgränsning

Stadsplan 2013:00

Utvald område

Tina Andersson och Louise von Barth

Kartan utarbetad av

Sofia Ohlsson 2019-02-04, rev Louise von Barth 2022-03-28

Skala 1:1000 1 cm = 10 m

Kartbeteckningar enligt HMK, KA:D

Till planen hör:	☒ Planbeskrivning	☒ Granskningsutlåtande
☐	☐ Miljökonsekvensbeskrivning	☐ Cestaltlingsprogram
☐	☐ Fastighetsförteckning	☐ Kvalitetsprogram
	☒ Samrådsredogörelse	☒ Illustration

Illustrationsplan

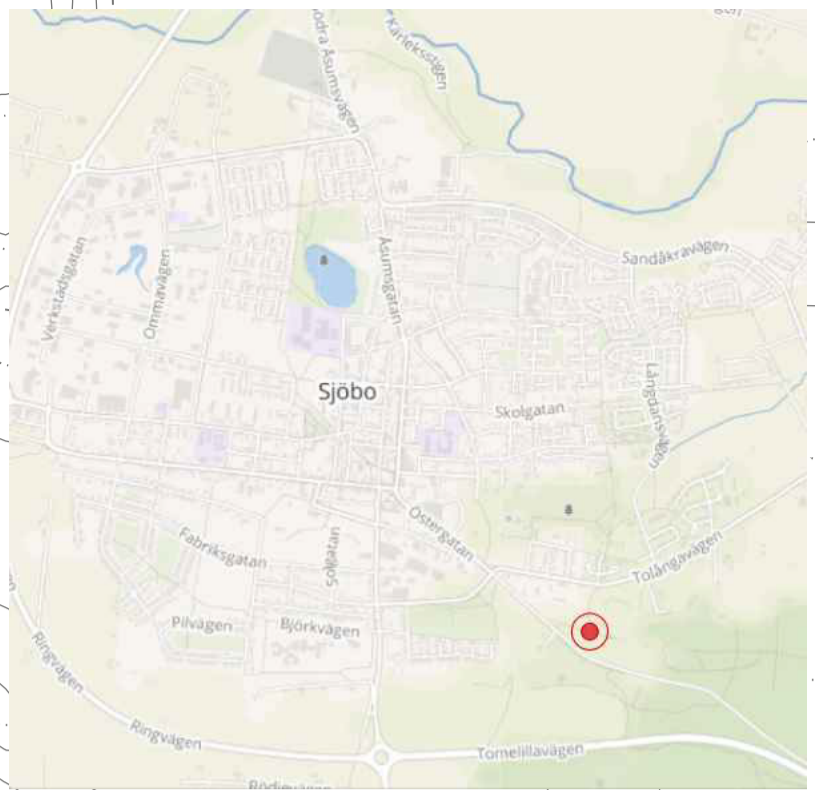
Sjöbo 3:58 med flera "Orebackens camping"

Sjöbo kommun	Skåne län	Beslutsdatum	Instans
Antagande		Godkännande	
2022-11-30		Antagande	
		Laga kraft	

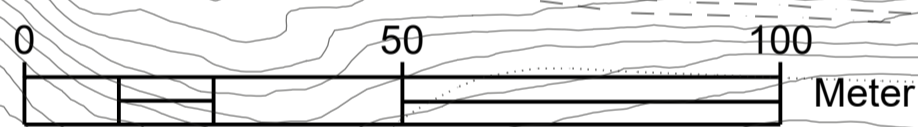
Louise Andersson
Förvaltningschef

Asa Bjurström
Planarkitekt

Orientingskarta

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- - - Användningsgräns
- · - Egenskapsgräns
- + - Administrativ gräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmän plats med kommunalt huvudmannaskap. 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

- GATA Gata
- NATUR Naturområde
- P-PLATS Parkeringsplats

Allmän plats med enskilt huvudmannaskap. 4 kap. 8 § 1 st 2 p.

- CYKEL Cykelväg
- GÅNG Gångväg

Kvartersmark. 4 kap. 5 § 1 st 3 p.

- N Friluftsliv och camping
- N Ställplats för husbilar
- O Tillfällig vistelse
- O Vandrarhem
- O Reception, gemensamhetslokal, konferensanläggning, restaurang och service
- O Campingstugor
- O Samlingslokal och service

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS MED KOMMUNALT HUVUDMANNASKAP

Utformning av allmän plats

- gång- och cykel Gång- och cykelväg. 4 kap. 5 § 1 st 2 p.
- äng Ängsmark. 4 kap. 5 § 1 st 2 p.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Bebyggandets omfattning

- e₁ Största byggnadsarea är 30 m² per campingstuga, maximalt 6 campingstugor inom användningsområdet. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
  - e₂ Största byggnadsarea är 55 m² per campingstuga. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
  - e₃ Största byggnadsarea är 180 m²
  - e₄ Största byggnadsarea är 240 m². 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
  - e₅ Största byggnadsarea är 960 m². 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
  - e₆ Största byggnadsarea är 1050 m². 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
  - e₀ Marken får inte förses med byggnad. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- ◊ Högsta byggnadshöjd i meter

Placering

- p Byggnad ska placeras minst 4 meter från varandra. 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Utformning

- f₁ Fasad får ej utformas med prefab betongskivor. 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- f₂ Fasad ska utformas med träpanel. 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- f₃ Byggnad ska utformas med sadeltak. 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Markens anordnande och vegetation

- n₁ Skogskaraktären ska bevaras. 4 kap. 10 §
- n₂ Fördrojning av dagvatten. 4 kap. 10 §
- n₃ Plantering ska finnas. 4 kap. 10 §

Stängsel och utfart

- ⊔ Utfartsförbud. 4 kap. 9 §

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Ändrad lovplikt

Marklov krävs även för fällning av tall, ek och bok med 35 centimeter diameter, 1 meter över marknivå. 4 kap. 15 § 1 st 3 p.

Bygglov får inte ges för byggnation förrän anläggning för fördrojning av dagvatten, n₂ i plankarta, har kommit till stånd. 4 kap. 14 § 1 st 4 p.

Markreservat

- u Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. 4 kap. 6 §
- x Markreservat för allmännyttig gångtrafik. 4 kap. 6 §

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 5 år från den dag planen vinner laga kraft. 4 kap. 21 §

- Grundkartans beteckningar:
- Träskräns
  - Träskräns resp. ämnesavskiljningsgräns
  - Fastighetsgräns
  - Ämnesgräns (stiftelse m.m.)
  - Ruttnakryssa

- ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN
- Sjöbo 3:14
  - Sjöbo 3:58
  - Sjöbo 3:59
- ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN
- Boisbhus resp. utlös kartstift eller husstift
  - Boisbhus resp. utlös kartstift eller takkonstruktion
  - Byggnad i allmänhet
  - Skärmar
  - Transformatorbyggnad
  - Staket eller platt
  - Stenmur
  - Stölmur
  - Häck
  - Väg
  - Gångväg
  - Ständ
  - Gårds mellan gångbans och körtbans
  - Öre
  - Strandlinje
  - Agrologgräns
  - Enkelt staket
  - Barnstuga resp. stövlig symboler
  - Åker
  - Äng, hägg eller lössmark
  - Kärr, moss, sankmark
  - Vattenyta
  - Ämnesgräns
  - Flygförbud
  - Bebyggelseställe
  - Fornlämning
  - Inmätt mark
  - Hälskunnor

Till planen hör:		☐ Planbeskrivning	☐ Gränskningsutlåtande
☐	☐	☐ Miljökonsekvensbeskrivning	☐ Cestallningsprogram
☐	☐	☐ Fastighetsförteckning	☐ Kvalitetsprogram
☐	☐	☐ Samrådsredogörelse	☐ Illustration
Detailplan för fastigheterna:			
Sjöbo 3:58 med flera "Örebackens camping"			
Sjöbo kommun		Skåne län	
Antagande		Beslutsdatum	Instans
		Godkännande	
		Antagande	
		Laga kraft	
2022-11-30			
Louise Andersson Förvaltningschef		Åsa Bjurström Planarkitekt	

§100

Ärendenr ALL.2022.4

Delegationsbeslut 2022-08-29 - 2022-09-25**Samhällsbyggnadsnämndens beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar godkänna redovisningen av delegationsbesluten (bilaga).

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden har överlåtit en del av sin beslutanderätt till arbetsutskott, ordföranden och tjänstemän enligt en av Samhällsbyggnadsnämnden antagen delegationsordning 2019-04-16, § 50/19. Dessa beslut ska redovisas till Samhällsbyggnadsnämnden.

Redovisningen innebär inte att Samhällsbyggnadsnämnden får ompröva eller fastställa delegationsbesluten. Däremot kan Samhällsbyggnadsnämnden återkalla lämnad delegering.

Beslutsunderlag

Bilaga delegationslista

§101

Ärendenr ALL.2022.5

Rapporter, beslut och meddelande**Samhällsbyggnadsnämndens beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar lägga redovisningen till handlingarna.

Sammanfattning

Inkomna rapporter och beslut från övriga nämnder och styrelser i Sjöbo kommun samt rapporter från överprövande myndigheter ska varje månad rapporteras till Samhällsbyggnadsnämnden.

Beslutsunderlag**1. Dnr: ALL.2022.1813**

Ks beslut 2022-08-31, §115 - Sammanträdesdagar för Ks och förslag på Kf dagar under 2023

2. Dnr: BYGG. 2021.1543

LST upphäver det överklagade beslutet på Cornelius 3 och 5

§102

Ärendenr ALL.2022.1

Kurser och konferenser**Samhällsbyggnadsnämndens beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att inte utse någon att delta i nedanstående seminarium.

Sammanfattning

Följande kurs/konferens har inkommit till samhällsbyggnadsnämnden.

1. SKR:s programberedning för hållbar omställning bjuder in till seminarium för att inspirera, dela goda exempel och visa på vad som krävs för att öka takten i klimatomställningen.
Plats och tid: Seminariumet sänds digitalt, den 9 november 2022, kl 13:00-16:00.

§104

Ärendenr STRA.2022.2188

Naturskyddsföreningen i Skåne ansöker om kommunstöd för Storkprojekt under 2022**Samhällsbyggnadsnämndens beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att Storkprojektet beviljas bidrag på 30 000 kr för 2022.

Sammanfattning

Storkprojektet drivs av Naturskyddsföreningen i Skåne tillsammans med Skånes Ornitologiska förening. Storkprojektet har sedan starten utvecklats från ett litet uppfödningprojekt till en komplex verksamhet med stor geografisk spridning och med många typer av samarbeten och kontaktytor. Sedan ett par års tid pågår en utveckling och nysatsning inom projektet och arbetet utvärderas fortlöpande och redovisas årligen. Storkprojektet ansöker om ett ekonomiskt stöd om 30 000 kr till verksamheten för 2022 och har inkommit med verksamhetsberättelse för 2021.

Bilagor

Årsredovisning för 2021
Verksamhetsberättelse

Beslutet skickas till

Naturskyddsföreningen i Skåne
olle.lindeberg@naturskyddsforeningen.se

Samhällsbyggnadsnämnden
Stadsbyggnadsförvaltningen
Kansliavdelningen

§105

Ärendenr ALL.2022.2211

Initiativärende från Jörgen Ny (C) - Se över hanteringen av bidragsansökningar - Föreningsstöd framöver**Samhällsbyggnadsnämndens beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att ge stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att undersöka om storkprojektet ryms inom ramarna för det föreningsstöd som tekniska nämnden har i uppdrag att dela ut och i så fall hänvisa alla bidragsansökningar dit från och med år 2023.

Sammanfattning

Ordföranden Jörgen Ny (C) anmäler ett initiativärende på sittande möte.

Initiativärende:

Se över hanteringen av bidragsansökningar - Föreningsstöd framöver.

Beslutet skickas till

Tekniska nämnden
Kommunledningsförvaltningen
Samhällsbyggnadsnämnden
Stadsbyggnadsförvaltningen
Naturskyddsföreningen i Skåne
olle.lindeberg@naturskyddsforeningen.se